Patents i Marques
Fina & Roure
Via Laietana, 30 - Telèfon 2113 S. P.

LA PUBLICITAT

ANY L.—NUM. 16,987.—PREU: 10 CENTIMS
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: PLAÇA DE CATALUNYA, 8.—TELÈFON 1651-S

BARCELONA, DIVENDRES, 20 DE JULIOL DE 1928
TALLERS D'IMPREMTA: CARRER BARBARA, 11 I 13.—TELÈFON 1816-A

Recomanem a tots els bons fumadors que no usin altre paper. de fumar més que el LA+LA, que és el millor que es coneix.
Dipòsit únic: F. SIRVENT
Diputació, 77. - Tel. H 191—Barcelona

CRONICA

Giovanni Giolitti

La mort de Giolitti ha fet aparèixer a la Premsa europea una sèrie de comentaris interessants sobre la representació política i l'acció personal d'aquest illustre octogenari. En veritat, Giovanni Giolitti era el tipus del polític liberal que predominà a Europa en els temps anteriors a la gran guerra. La significació de Giolitti traspassa en aquest sentit les fronteres d'Itàlia i pren un valor universal.

Diguem-ho aviat i de pressa: Giolitti era el liberal que converteix la llibertat en una simple apatia estatal, i el demòcrata que falsifica la democràcia. Era l'home que respecta els noms i escamoteja les coses, que manté la forma i canvia el fons. Giolitti va ésser senyor d'Itàlia durant molt de temps; i ell i el seu partit liberal van afanyar-se a convertir el règim democràtic en una trista ficció, en una pobra comèdia els trucs de la qual tothom ja sap i que tanmateix continua descabdellant-se.

Els liberals i els demòcrates del tipus de Giolitti han estat, en diversos països, els que han preparat el terreny als règims de força. I el més lamentable és que les culpes greus d'aquests homes han estat projectades injustament damunt els principis liberals i democràtics, desacreditats i malferits pels que han invocat llur nom en va.

Personalment, Giolitti era home de talent, perspicaç i hàbil per al petit joc de la política vulgar; però de vista curta i d'horitzons intellectuals limitadíssims. Quan el poble italià, decebut pel resultat pràctic que per a Itàlia havia tingut la gran guerra, es mostrà queixós dels homes que havien dirigit la política i la diplomàcia del reialme, Giolitti, que havia estat neutralista, va tenir un moment de renovada popularitat. No sabé aprofitar-lo, i caigué tot seguit en les roderes dels vells procediments. El món s'havia transformat, i tanmateix Giolitti i els seus amics conservaven la seva funesta psicologia d'avant-guerra.

La lluita de grups destorbà la feina del Parlament d'Itàlia, i s'entrà en un nou període de crisis ministerials, de conflictes socials i de rivalitat de persones. Nitti no deixava governar Giolitti. Giolitti no deixava governar Nitti. Calgué recórrer a un ministeri presidit per Facta. un senyor que era una mena de Garcia Prieto. I sorgí l'amenaça de Mussolini, que amb la simple iniciació de marxa sobre Roma va conquistar el poder...

Triomfant Mussolini, Giolitti seguí una política que volia ésser hàbil i que al capdavall no li serví de res. Ell aspirava a obtenir el respecte del *Duce*, i no obtingué sinó el seu menyspreu. I Giolitti, que havia establert el sufragi universal a Itàlia, va haver d'alçar-se no fa gaire en el seu banc de diputat per protestar, amb veu de fantasma, contra la supressió del dret de lliure vot.

A. ROVIRA I VIRGILI

El Transpirenenc de Puigcerdà

Els barcelonins hauran llegit amb satisfacció el decret-llei que crea una línia ferroviària de Barcelona a Puigcerdà adaptada a les normes internacionals de la Convenció de Berna. El senyor Alvarez de la Campa. president del Consorci del Port Franc, ha tingut la fortuna d'aconseguir amb una breu i enèrgica campanya el que ha estat durant cinquanta anys una de les principals aspiracions de la nostra ciutat.

Per aquesta nova línia, Barcelona quedarà incorporada a la xarxa general d'Europa. Haurà acabat el règim de transbords a la frontera amb les conseqüents molèsties per als passatgers i amb l'inevitable encariment de les mercaderies—les que entren i les que surten—. Els trens internacionals moriran a Barcelona i podran circular de nit amb vagons-dormitori. El Port Franc quedarà lligat a la nova línia per darrera Montjuich, i hi quedarà també la xarxa de la Companyia de Ferrocarrils de Catalunya que recorre la industriosa zona de Sabadell, Terrassa i Manresa. Finalment, el trajecte entre Barcelona i París resultarà escursat de 107 km., un quart del que hi ha ara de la nostra ciutat a Tolosa, per Port-Bou i Narbona.

Pel que es refereix a la inauguració de la nova línia, tot fa preveure que no es farà esperar. El tram francès, de la Torre de Carol a la frontera, fou obert al públic el 5 del passat juny. Manca solament acabar la perforació del túnel de Puigmorens, prevista per a l'any que ve. Pel nostre costat, l'aprofitament de les explanacions del ramal actual de la Companyia del Nord fins a Ripoll i del Transpirenenc de l'Estat des de Ripoll a Puigcerdà, fa preveure que les obres seran ràpides. La proximitat de l'Exposició obliga a què ho siguin, per poc que puguin enllestir-se abans d'inaugurar-la.

No deurà haver-hi dificultats d'ordre econòmic, puix que la Caixa Ferroviària abonarà a la Companyia del Nord, en concepte de millores, l'import de les obres i l'adquisició de material. No deurà ésser difícil, tampoc, l'acord per a l'arrendament de l'explotació del ramal de l'Estat a la Companyia del Nord.

Altrament, les excellents relacions entre els Govern de Madrid i de París aplanaran tots els obstacles d'ordre divers que puguin oposar-se als enllaços dels trens francesos amb els nostres, preveient no solament el trànsit vers París, sinó també vers Itàlia i el centre i el nord d'Europa.

Serà fàcil de resoldre, segurament, amb una mica de bona voluntat, que el tren més ràpid procedent de la frontera de Barcelona no arribi a París precisament quan acaba de sortir "L'Etoile du Nord" cap a Brusselles i Amsterdam—com passa ara, per exemple—. I com per als Països Baixos, caldrà preveure els enllaços per al trànsit vers Anglaterra i Alemanya, per París, i vers Suïssa, per Lió, i vers Itàlia, per Ventimiglia. Des del punt de vista del tràfec de passatgers, de poc ens serviria relativament la nova línia si no ens proporcionava altre benefici que el d'arribar a París o a Tolosa amb dues o tres hores menys de tren.

Tampoc deurà ésser difícil d'afegir vagons de segona classe als trens espanyols. ¿De què els serviria als passatgers que ni són declaradament pobres ni provadament rics la supressió dels trasbord de tren a la frontera, si fet i fet havien de canviar de vagó?

Altrament no hem comprès mai els trens dits "de luxe" espanyols que no estan compostos exclusivament de vagons-saló i vagons-llit com arreu d'Europa. Veritat és que no hem sabut mai tampoc perquè essent de "places limitades" i havent d'adquirir obligatòriament els passatgers "una butaca", sovint no poden seure. Els trens de luxe cal que sien de luxe de debò. Si són de places limitades, cal que les places sien numerades. I si no són de luxe de debò, cal que portin segones com tots els expressos d'Europa. I si pot ésser, també, compartiments-couchette de segona classe com, entre els d'altres països, els trens francesos que corren de nit, llevat els que asseguren el tràfec de la frontera espanyola.

Pel que es refereix al pas de la frontera, ja no dubtem que les excellents relacions franco-espanyoles motivaran que, a benefici dels passatgers, la revisió dels passaports i la visita dels equipatges de mà sigui efectuada simultàniament i en el compartiment dels viatgers per la policia i els duaners dels dos països. I fins gosem esperar que, en algun tren rapidíssim, com té convingut el Govern de la República amb altres països veïns, aquesta visita s'efectuarà entre dues grans ciutats, sense que el comboi es deturi a la frontera; entre Barcelona i Tolosa, per exemple.

Potser hi haurà qui dirà que tot això és demanar massa, que ara és hora de felicitar-nos i no de formular peticions. Temem que no reaparegui amb aquesta qüestió del Transpirenenc de Puigcerdà allò del "pedir más que un catalán". Però cal tenir present que ens hem passat mig segle envejant les normes de comoditat, en matèria ferroviària, corrents arreu d'Europa. Hem tingut temps de fer comparacions desesperants. I no és estrany que, ara que hem trobat qui paternalment vol fer la nostra felicitat, aspirem que aquesta felicitat sia completa.

J. F. PUIG

—Demà hi portaré la sogra.

Full de dietari

LA CRESCUDA D'UN DEU

Algun cop he comentat les diferències que hi ha entre un cotxer o carreter i un xofer. La que m'ha semblat més notable és la diferència de lèxic. El cavall de sang, atreia una [illegible] de males paraules i de blasfèmies; el cavall de vapor, manca d'aquest poder d'atracció. És possible que la còlera d'un xofer sigui tan terrible com la ira d'un carreter, però, en general, és força menys eloqüent.

D'altra banda, no es pot dubtar que la mecànica elemental que aprenen els xofers en la pràctica de llur ofici, els dona una psicologia una mica diferent que la que tenien els vells cotxers i els vells carreters convivint del matí al vespre amb llurs nobles bèsties. Els uniformes dels uns i dels altres—ara que tots (grat sia a *Déu*) duen un uniforme—també els diferencien força, rivalitza amb els sorges en sumptuositat i elegància. En canvi, la glòria dels antics cotxers de copalta i calça curta tenia un no sé què d'etiqueta civil.

El cotxer dels bons temps tenia, àdhuc en els casos que posseís un gran tipus i unes superbes garrofes a la Rius i Taulet, alguna cosa de fàmul o de domèstic. Per contra, el xofer conserva, àdhuc quan és un xitxarello poc expert, adscrit al servei d'una casa particular, una certa infatuació de tècnic.

De diferències n'hi ha—n'hi ha moltes més de les que he anotat. Però a mesura que el temps passa, a mesura que el xofer es desposseeix de l'aurèola de la novetat que fins—¡versatilitat femenina!—va donar-li una temporada d'èxits amorosos, el trobem més semblant al seu illustre antecessor, cotxer, tartaner o carreter.

Fins n'ha heredat el vici horripilant de cercar la complicitat involuntària del vehicle per evacuar en plena ciutat i a plena llum una petita necessitat personal. El veiem sovint, amb la portella entreoberta, fent el seu fet a la Plaça de Catalunya o al Passeig de Gràcia, als afores o al voltant de la Catedral...

¿No valdria la pena que els gremis de xofers fecin un esforç per estirpar aquest costum indecentíssim?

CARLES SOLDEVILA

Esquema d'un Congrés de P. E. N. Clubs a Oslo

III

"Noi siamo l'angolo latino", ens diu Theodor Daubler. L'acompanya tothora un periodista berlinès, de sang eslava, casat amb una florentina. Ambdós parlen molt sovint italià. Fill de Trieste, Daubler es complau a usar en la intimitat aquella *dolça llengua*; en els actes oficials, a títol de president del P. E. N. Club de Berlín, s'expressa, per principi, en alemany. I a nosaltres ens parla italià; anem molt sovint plegats i fem a vegades colla a part, formem "l'angolo latino", com ell diu en anar a prendre un mateix automòbil que ens ha de dur a la casa de Bjornstjerne Bjornson.

La carretera és extremadament sinuosa. sota una espessa ubaga. Voreja una muntanya i sobtadament es llança al riu per travessar-lo i anar a cercar una altra muntanya per a vorejar-la. Fent salts així en perfilem dues o tres. A cada costat de carretera tenim boscos extensíssims. A voltes entre el tou d'arbres sorgeix un camí que ve a morir a la carretera. Deu dur a alguna d'aquestes solitàries cases de fusta amb un pal molt alt fent guàrdia al seu costat i la bandera noruega al cim, onejant. A l'entrada dels camins s'estén una metàllica filera de pots de llet.

Som a la casa de Bjornstjerne Bjornson. Una terrassa. Tres pals, *tres senyeres*: la noruega al mig, les altres dues escandinaves fent-li honor. La presència de la senyera sueca ve a donar una sensació de pau a la casa d'aquell qui tant combaté el que els seus colors representen. Entrem de quinze en quinze delegats per a saludar la muller del dramaturg. Es una velleta amb un rostre ple de solcs profundíssims i un sever somriure als llavis. Viu en aquella casa, avui monument nacional noruec, entre tots els records del seu marit: medalles, diplomes, retrats, dedicatòries, bustos en marbre, la cadira on ell seia per escriure, la taula... en el rebost potser hi han restat els coberts que utilitzava... Ella guaita ben segur encara per la finestra que preferia el poeta i esguarda els mateixos paisatges, refà segurament, acompanyada del seu fill, els passeigs mateixos que Bjornson acostumava a fer. No hi sent. Una filla seva va cridant-li la nostra filiació. Ella *ens* allarga una ma delicada com una flor de randes. El seu fill, amb el cabell tot blanc, fa *els* honors de la casa. una casa que té un aire tot càlid de l'amor i la veneració pel geni. Són tan vius aquests sentiments, que gairebé el mateix Bjornson sembla present i que ha d'aparèixer per una d'aquestes portes, baixes com de *cabina*. Hi ha uns curts parlaments emocionants que respon el fill de Bjornson. El delegat búlgar, un ex-ministre, tafaner i molt mogut com a bon balcànic, no es pot estar i interromp sovint l'orador amb preguntes d'una ingenuïtat de nina. Mentrestant els seus dits juguen amb una bala de cera que li cau repetidament a terra on resta adherida fins que ell la desarrapa. Quan responen les seves preguntes, ell diu imperturbable: "Ah, oui!; c'est curieux. Bien; très bien. Merci."

Quan sortim a fora em diu la senyora Jules Romains assenyalant-me un nen d'uns deu anys: "Es el nét d'Ibsen". Algú ho sent i intervé: "No, senyora. No és el nét d'Ibsen, sinó el fill d'un nét. Un fill d'Ibsen va casar-se amb una Bjornson; aquesta és la raó que aquest nen es trobi aquí." Un altre afegeix: "Res d'això: fou un nét d'Ibsen qui maridà una néta de Bjornson: una filla del senyor que ara ens ha parlat." El tema del parentiu d'aquell besnét d'Ibsen durà força estona. Hom temia que se'n fes una qüestió de debat en el Congrés, tant era el braó amb què defensava cadascú la seva tesi.

Tornem als automòbils. Un bulldog rondina ferèstegament dintre la seva caseta: ha rondinat quan passaven els balcànics, que ara són endavant; ha rondinat a Daubler—que no ha pogut estar-se, de mirar-lo sempre de reüll—, i a nosaltres, però, ens ha deixat passar. De sobte, sentim un crit d'esglai: el bulldog ha sortit de la caseta en passar els delegats francesos i s'ha abraonat damunt de Jules Romains. Li ha esbossinat l'abrigall Romains es plany amargament, tan amargament com s'hauria planyut Benjamin Crémieux, qui era al seu devora. "Es *un gos que sap el que es fa*—ens diu Daubler des del recó de l'automòbil—; no ha escomès fins que ha tingut un milionari a la vista." (Jules Romains ha guanyat, segons diuen, un milió amb el "Knock".)

Els automòbils ens duen a Lillehammer Som a la collecció Sandvig. Un *gran parc amb casalots isolats* o formant un conjunt d'habitacions dels segles XIV i XV, conservats tal com eren en la seva època. Poques vegades a l'any, molt poques, els nois i noies de Lillehammer accepten de servir de comparses dintre de les cases i per tot aquell parc. Així, quan entrem pel passeig que duu a la plaça central, amb un llac al mig i una església en el talus d'una muntanyola, ja hi ha arrenglerats uns soldadets que ens saluden amb la rialla als llavis. A la plaça central el propi senyor Sandvig ens presenta la seva collecció. Parla en noruec, llengua parlada per uns tres milions d'éssers, davant dels representants de més de trenta països, que no entenen pas el que diu; després es reparteixen uns fascicles en anglès. Comencem la visita. En els interiors d'aquelles cases vetustes, gent de Lillehammer disfressada de l'època corresponent a cada casalot, viu la vida habitual d'aquells temps, amb una gran serietat. Quan anem entrant, les noies, vestides típicament, ens ofereixen coques primes com fulls de paper. En sortir d'una d'elles, veiem que ix de l'església una comitiva. Davant van els nuvis, darrera llur seguici. Tanquen la marxa uns soldats llampants grocs i vermells. A mesura que entrem i sortim d'aquelles casones, mentre anem deixant que l'ambient que s'ha *volgut* recrear en aquelles cases transplantades ens envaeixi el pensament, ens sentim insegurs de la realitat que ens volta. De mica en mica anem cedint a l'encís d'aquella delicada escenografia.

Sopem al restaurant de Maihaugen, després d'haver passat bella estona contemplant els vastos tallers de la collecció Sandvig, on es conserven els vells oficis i homes nous fabriquen amb eines velles el que amb elles mateixes feien els antics artífexs. Després de sopar, discursos i notícies de Nobile. El senyor Sandvig ens convida a prendre el cafè i les begudes a la casa Vikings, la més vella del seu interessant conjunt. Al mig de l'única sala han fet un gran foc a terra, que omple, de rara manera, tot i tothom d'ombres allargassades. Aquesta casa no té ni finestres, ni balcons, ni pisos—una pallissa potser només. Hi ha solament una obertura quadrada al sostre; per ella veiem el cel clar de puríssima. Plou a fora, lentament, amb una pluja menuda. Tothom parla; és una veritable Babel. Es beuen licors, cervesa i whiskis. Es a la vora de mitja nit. Estem voltats de nois i noies de Lillehammer que vesteixen els vestits de llurs rebesavis. Elles duen els cabells deixats anar, i llurs *ulls*, que abans eren un xic velats, ara són plens d'una vida agudíssima. Una música misteriosa *sona* molt a la vora de tots, creada per unes mans invisibles. A tot arreu hi ha parelles que parlen. Grups que riuen amb rialles apagades. L'un es mira a l'altre, sense veure's ben bé; si demà ens veiéssim no ens coneixeríem. Les ombres omplen els rostres de vaguetats que els fan més bells, misteriosament bells. Una veu molt prima, d'una noia que seu en un dels bancs de la paret, xiscla i remoreja, més que no canta, la cançó de Solveig. La fascinació és tan intensa, que ningú sap on és ni el que vol—potser només voldríem que aquestes hores fossin realment veritat, que no les haguéssim somniades, que el seu record fos perdurable, com ho és una cosa veritablement viscuda. Però no és sinó una festa que el senyor Sandvig, cruel, ens ha preparat. Ens ha volgut fer somniar una Noruega llunyana, ens ha volgut embriagar de folk-lore, ens ha volgut gravar al mig del cor, per tota la vida, el nom de Lillehammer.

Quan som al llit de l'sleeping, mentre esperem que toquin les tres i el tren parteixi cap a Oslo altra volta, ningú no pot dormir. Se senten converses de llit a llit, remors i passes al passadís. Quan el tren arrenca, tenim la impressió que deixem un lloc de somni i anem cap a un món real on no arribarem fins l'endemà al matí, hora d'arribada dels que vénen del país dels somnis

MILLAS-RAURELL

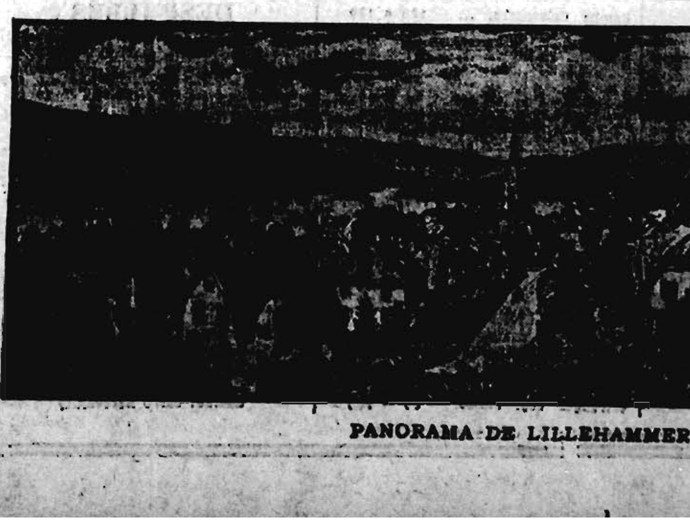

PANORAMA DE LILLEHAMMER

COMENTARIS

Concilis literaris

Estem en plena època de congressos de la intelligència. Les organitzacions de la Premsa, el P. E. N. Club, l'Institut de Cooperació intellectual, sembren Europa de reunions que hauran d'ésser, ho esperem, fructíferes. A Oslo, *totjust* closes les tasques del P. E. N. Club—en les quals, com saben els nostres lectors, Catalunya collaborà amb èxit—hom *prepara* el Congrés de Ciències Històriques. *No és pas un cas excepcional*. Si comptéssim els Congressos i Conferències literaris i científics que han tingut lloc a Europa durant els darrers cinc anys veuríem que *mai com ara els homes de professió* intellectual han estat *tan* prop els uns dels altres. La intelligència, considerada sempre—teòricament—un camp de vida en comú, només avui comença d'ésser-ho. Tornem—*oh admirable* Chesterton!—a l'internacionalisme de l'Edat Mitjana. Causes? Potser, també, una defensa cenyida contra els avenços pràctics. Si en el segle XV els monestirs esdevenien oasis de meditació i llars de cultura, entre el tumulte de les conquistes, avui les Universitats i els Congressos són recers densos de saviesa, al marge de l'estadi, de la Borsa, del carrer bullent. En són al marge, però—i aquesta és la gràcia de les lletres i les ciències d'avui—deixen la porta dos dits oberta.

¿Com hauria pogut, sense un esperit esportiu 1928, donar Giménez-Caballero, en un mes, setze conferències a Itàlia, a Alemanya, a Holanda a França? Avui, la cultura no és un pelegrinatge, ans bé un "raid". Al cap i a la fi, la multiplicació dels Congressos, l'aprofitament de l'esforç, la intensificació de l'apostolat cultural, signes de la post-guerra, són corollari de la puixança material dels pobles. Potser les lletres catalanes s'escamparien de debò terres enllà si entre les nostres joventuts hi haguessin legions de braços destres a governar el volant d'un avió.—T. G.

Reportatges parisencs de «La Publicitat»

La presa de la Bastilla

París, juliol.

Al Museu Carnavalet, installat en l'edifici del que fou hotel de la marquesa de Sévigné, al carrer dels *Francs Bourgeois*, hi ha unes sales interessantíssimes dedicades totes a l'exposició de records, objectes i documents referents a la Revolució Francesa. En una d'aquestes sales hi ha exposats els mobles que la família reial tenia a la presó del Temple, així com els vestits i robes interiors i del "Dauphin" i tota una curiosa collecció de joies personals que la reina Maria Antonieta va abandonar quan hagué de marxar cap a la guillotina. En una altra sala figuren els records de l'època del terror, autògrafs dels homes de la Convenció, documents impressionants, gravats de l'època, retrats històrics de Marat, Danton i Robespierre i una sèrie d'objectes diversos que desvetllen la curiositat del visitant. Però en aquesta secció, consagrada a la Revolució, no podia mancar-hi un element gairebé indispensable si es volt tenir en compte les causes històriques que la provocaren i els fets transcendentals que en resultaren. Ens referim a la presa de la Bastilla, esdevinguda el 14 de juliol de l'any 1789. Al Museu Carnavalet hi ha dues miniatures fidelíssimes de la famosa presó, una de les quals un xic més gran que l'altra, *dóna una idea exacta del que fou* el sinistre fort parisenc. Figuren també, penjades en un mur de la sala destinada als homes de la Convenció, les formidables claus de la Bastilla que el visitant admira fortament sorprès.

França, pel 14 de juliol, celebra la seva festa major en commemoració de la presa de la Bastilla. Es la festa de la República. Es la més patriòtica i la més popular de totes les festes que se celebren a França. Hem fet l'esmentada allusió a les seccions del Museu Carnavalet on es conserven els records de la Revolució, perquè avui *dia* és el *lloc* més indicat per a retre un homenatge als "sans culottes" dels faubourgs. A la plaça de la Bastilla hi ha un monument commemoratiu que hom illumina la nit del 14 de juliol. Carrers i places de París s'emplenen de músiques. Els balls de barri, a l'estil dels de Barcelona, baten el rècord d'animació. Als teatres es donen representacions gratuïtes. Al riu s'hi fan festes de nit a base de viatges fluvials, xarangues i focs d'artifici. Els grans edificis de París, endomassats i plens de banderetes resplendeixen, quan és de nit, sota la claror de precioses lluminàries. No es veu un sol balcó sense banderes o gallarets... Però la nota sensacional del programa de festes del 14 de juliol és la Revista Militar de la plaça de l'Estrella, a l'Arc del Triomf. La desfilada dels milers de soldats, de les bandes militars trompetejant sense parar, de la guàrdia republicana fent relluir els cascos daurats a la llum del sol, el pas de les autoritats, tot això sembla que té un misteriós atractiu per a la multitud.

Després de la guerra cada exhibició *militar* provoca un entusiasme patriòtic indescriptible, àdhuc entre els elements més significats en la defensa del pacifisme. Ahir vaig acompanyar uns amics a l'Arc del Triomf per a presenciar la famosa revista i vaig convence'm que el cor de la multitud sent entusiasme i emoció al pas de la bandera, ovacionant els *herois* de la gran guerra, aplaudint els mutilats, saludant amb visques clamorosos els vells generals que portaren les tropes a la victòria. Recordo que quan havien passat una vintena de regiments, es veié atansar un cos de tropa al davant del qual anava una bandera velleta i gairebé espellifada, plena de forats i estrips. La gent prorrompé en una ovació delirant. Era la *dels* guanyadors del Marne. Uns vellets que tenia al costat cridaren: "Vive la France!" i s'abraçaren, *plorant* d'emoció. Aquella bandera era la del regiment on servia el seu fill... I bé. Jo no tinc res de *militarista* i també vaig sentir una mena d'esgarrifança...

Moments després, fèiem cua units a la imponent gentada que omplia la plaça i les avingudes afluents, i anàvem, sota l'Arc del Triomf, a retre l'homenatge d'un minut de silenci i d'un record piadós a la tomba del Soldat Desconegut, on crema nit i dia la flama del "Souvenir". Quants pares, quantes esposes, quants fills i quantes amades han desfilat per la tomba *del soldat desconegut* i s'han recollit devotament davant aquella llosa sagrada, inspirats per una suprema esperança de consol:

—Potser és ell!

DOMENEC DE BELLMUNT

EL CONSUM DE GEL A BERLIN

Berlín, 19 — Els diaris han publicat una estadística que demostra que la ciutat de Berlín consum diàriament quatre milions de quilos de gel, o bé sigui aproximadament un quilo per persona.

A més, la capital consumeix diàriament dos milions de litres de cervesa, o sigui un milió més que l'any passat.

Els diaris fan constar que tant l'enorme consum de gel a l'estiu com el de carbó a l'hivern són detalls que només poden presentar els països molt civilitzats, en les quals la idea de confort ha arribat a fer-se popular.

Però, pel que fa referència al gel, afegeixen els diaris que abans ha calgut poder-lo oferir amb abundància i a preus molt baixos. — Fabra.

BORSA - FINANCES

El caire econòmic de l'aviació

La setmana passada el Consell d'Estat ha deliberat sobre una qüestió interessant; la concessió de subvencions per a l'establiment d'una xarxa de comunicacions aèries.

Els precedents de la qüestió són un decret de 9 de gener passat, que conté les bases per a un concurs obert amb el fi d'atorgar la subvenció de l'Estat. Aquestes bases, en essència, són les següents: Les línies que l'Estat subvenciona són: primer, les radials Madrid - Barcelona; Madrid - València; Madrid - Sevilla - Càdiz; Madrid - Galícia; Madrid - Burgos. Després, les perifèriques Barcelona - València - Múrcia - Màlaga - Sevilla; Vigo - Corunya - Gijon - Santander - Bilbao - Sant Sebastià, i les de Barcelona - Palma - Màlaga - Melilla; Càdiz - Canarias. En segon terme, les internacionals Sevilla - Lisboa - Burgos; França-Barcelona; França-Barcelona-Itàlia; Madrid-Lisboa, i Galícia-Portugal. Per aquest fi, l'Estat atorgarà una subvenció mínima d'un milió i mig de pessetes a l'any, que s'adjudicarà a societats previ concurs sobre la quantia inicial de la subvenció, capital particular de l'empresa, prima de recorregut i fórmula per a deduir-la cada any en funció dels ingressos propis del servei, o d'altres factors; condicions tècniques dels aparells, llur capacitat de prestació i seguretat, preus, temps per a la total nacionalització de la indústria i altres. En tot cas eren condicions necessàries i inexcusables del concursant que el capital fos espanyol (condició que es compliria pel caràcter nominatiu de les accions) que l'empresa adjudicatària tingués un capital mínim de tres vegades l'import de la subvenció; que fos nacional el personal volant i tècnic, que s'aprovessin models dels avions, les tarifes i els comptes d'explotació per l'Estat i, en fi, es regulaven les concessions passades i les futures admetent que absorbirien en les línees subvencionades fora de la Companyia transoceànica Colonial radicada a Sevilla.

Obert el concurs el 16 d'abril proppassat, hi han acudit les dues companyies que operen a Espanya: l'Aero-Hispània i la Unión Aèrea Española. La Junta de funcionaris dels ministeris del Treball (Aeronàutica Civil), Governació (Correus) i Hisenda (Contenciós), es decanta a favor de la primera proposició. Però el Consell d'Estat troba també excellents condicions en l'oferta de la Unió Aèria Espanyola, ja que si l'una té millor organització financiera, l'altra té, en canvi, més capacitat tècnica, totes dues són solvents i es basen en empreses fortes i d'experiències abundants. La més favorable computació de la subvenció que fa la Unió Aèria en forma de prima de recorregut i la seva major capacitat de transport expliquen que el Consell d'Estat s'inclini a recomanar que no es desatengui aquesta empresa i a tal efecte que es procuri la fusió de les dues concursants, o sinó que se li otorgui la subvenció demanada. De fet sembla que la solució de l'afer serà aquesta darrera, la fusió de les dues empreses i constitució d'un monopoli de la navegació aèria a Espanya.

Potser serà bona ocasió aquesta per a raonar el que de cert sap ja tothom, i és la falta d'esdevenidor de l'aviació en l'ordre econòmic. El pròleg del R. D. de 9 de gener, que serveix de base per al concurs ho diu ben clarament: es tracta d'un servei que ha de tenir un dèficit important d'explotació, més, com sigui que hi ha un interès extra econòmic i superior en què el servei es presti, l'Estat hi acut amb subvencions: igual passa a França, Itàlia, Anglaterra i Alemanya, en un mot, a tot arreu on hi ha línies regulars d'avions.

Els progressos formidables de l'aviació en l'ordre tècnic, no transcendeixen encara al camp econòmic, cosa que no pot sorprendre a cap coneixedor del temps i el diner que cal esmerçar entre la realització d'un invent al laboratori i la seva valoració industrial.

Malgrat que el cost del negoci és molt desigual (es calcula que per tona-quilòmetre les despeses són de 6'10 francs or a la Luft-Hansa alemanya, de 10'50 francs a Latecoère i de 2'80 a la Hall-Koninkly Ke Luchtvaart Maats), donats els preus del bitllet o les tarifes de càrregues gairebé dues terceres parts es paguen de subvenció. Això sense comptar els avantatges indirectes, que dels cabals públics són atorgats per a la perfecció tècnica dels motors, formació de pilots, llum i preparació de camps d'aterratge, etc. Si descomponem el cost del transport per avió i el comparem amb el del carril, anirem a la següent conclusió: Els costs fixos són escassos, per tant, de la mera intensificació del servei, no en pot nèixer el seu abaratiment, al revés del que succeeix amb els trens. Heu-vos aquí la comparació:

	Avió		Ferrocarril	
Costos fixos		50 %		61 %
Interès del c.	6 %		15 %	
Amortitzacions	26 %		15 %	
Altres costos fixos	18 %		31 %	
Costos variables		50 %		39 %
Tracció	20 %		22 %	
Altres	30 %		17 %	
Total		100 %		100 %

Es clar que aquestes descomposicions del cost són un xic teòriques, i s'ha d'esperar per a fer-les amb bona base, a què l'aviació es converteixi en alguna cosa de més normal i regular. Algunes partides semblen, en tot cas baixes, com és ara la d'amortitzacions, car els aparells, ultra llur poca durada (3.000 hores de vol les ales, 1.000 hores els motors), tenen el perill d'envellir, sense treballar, per millores i tipus nous que la tècnica creï. Si demà la construcció de motors venia a estabilitzar-se en un punt de repòs, aquesta partida podria rebaixar-se. En el concepte altres costos fixos s'inclou el capital importantíssim de conservació del material.

La societat anglesa "Imperial Airways", que té el monopoli de les comunicacions aèries al seu país, reparteix entre seccions el cost d'explotació pròpiaments dits: entreteniment de material, combustible i personal. El primer s'endun un 64 per 100 del total del cost d'explotació (44 per 100 per als motors: reparació a les 150 hores de vol; i 20 per 100 per a les ales: reparació cada 400 ó 500 hores de vol); el personal, malgrat ésser ben pagat, 6 per 100; en fi, el carburant absorbeix un 30 per 100, amb la particularitat que a major força del motor, i major massa de l'avió correspon més càrrega útil, però no en proporció creixent.

Pel cantó dels ingressos depèn l'èxit de la concurrència als altres mitjans de comunicació. Té l'avió l'avantatge indiscutible de la velocitat: els seus 150 a 180 quilòmetres l'hora, doblen els de l'exprés en pla, tripliquen els de l'exprés en costa, quadrupliquen els de l'automòbil (que la massa superestima enganyada per velocitats extremes de poca durada); *quintupliquen* o sextupliquen la marxa dels vaixells. Però el que l'exprés perd en velocitat, ho compensa en puntualitat i regularitat, i a més, té l'avantatge del trajecte nocturn, que no és impossible certament, però és molt rar i perillós en l'avió. Finalment, té el servei aeronàutic un defecte visible en certes xarxes de circulació tupida, com ara a Alemanya, i és l'organització per trams curts, veritables salts de poc més de 200 quilòmetres. Així en una xarxa com l'alemanya, que té el màximum de la regularitat (96 per 100 dels viatges anunciats en el pla), es perd amb les dificultats per traslladar-se de l'aeròdrom a la ciutat el poc guany que en el trajecte curt s'havia fet sobre el carril.

L'única esfera en què sembla poder-se pronosticar, no un interès segur, però sí una reducció del dèficit, és la del correu aeri. Segons els comptes de la "Lufthansa", amb un recàrrec de 10 pènnics per cada carta de pes inferior a 20 grams, tramesa en avió s'obtenen 500 reichsmark per sac de 100 quilos, tramès a 500 quilòmetres de distància, és a dir, cinc vegades el que paga un passatger que amb el sac de mà, silló i corretges de lligam pesa els mateixos cent quilos. Però també en el correu, la demanda no serà suficient, mentre la regularitat i seguretat de les comunicacions no sigui major del que és avui.

En resum: l'esdevenidor econòmic de l'aviació és incert. Un major progrés tècnic, acusat, en regularitat i rebaixa del cost, permetria acostar-se a l'esfera de la competència. El camí, però, per a reduir el cost exigeix la limitació de l'aviació a la seva esfera pròpia, és a dir, abandonar els trajectes curts, que cap argument interessat, —propaganda, categoria metropolitana i cosmopolita, que deriva del fet de tenir aeròdrom, acumulació d'experiències aerodinàmiques, etc.—pot justificar.

C.

Borsa, valors i preus

La recent davallada de la Borsa que en poques sessions anullà especulacions més o menys arriscades, allunyà del clos del mercat els passavolants que cercaven un guany fàcil, i consumí els beneficis d'uns quants mesos d'alça sostinguda, justifica potser unes quantes reflexions, no pas noves ni profundes, però que tenen malgrat tot certa consistència i actualitat.

Fan la borsa un públic d'especuladors i una massa major però molt menys mòbil i més silenciosa de rendistes. L'especulació que descomptava l'alça només ara que hi ha hagut trencadissa s'acosta a la manera de pensar de l'altre públic del mercat. En lloc de cercar *l'explicació* en el fet de què s'ha equivocat i que les seves previsions han estat contradites pels esdeveniments, l'especulació raona i publica articles com si fos rendista. L'especulador en els títols no veu sinó un pretext; li interessa la puja o la baixa de la cotització per a treure'n lucre: en la lluita entre alcistes i baixistes, ara han guanyat els darrers; episodi banal de la vida del mercat, sempre travessat per corrents contràries que són la llei mateixa de la seva vida.

Per això sorprèn que ara vulguin defensar la posició perduda amb juntes generals, informacions de tècnics, i reportatges, sobretot amb aquella reflexió que tantes vegades s'ha sentit en boca del rendista, natural defensor de la pròpia cartera de valors, que *consisteix a dir i demostrar que* la situació d'una empresa, malgrat que els seus valors baixin, és la mateixa que unes quantes setmanes enrera.

I no obstant, l'observació més superficial del mercat ens demostra que els fets combaten aquesta teoria tan simplista. Si fos possible evaluar una empresa intrínsecament i encara reduir a estimació exacta les perspectives del seu futur, veuríem que mai o gairebé mai la Borsa dóna valors equivalents. I reflexionant sobre el problema podríem afegir que quan la cotització coincidís amb aquell valor estimat, fóra obra de l'atzar, *no d'un esforç* del mercat, car si el mercat fos constantment dominat per una lògica així freda i matemtica, s'anquilosaria en una rigidesa inerta, en lloc d'acusar la vida i la sensibilitat que l'animen *fins al més petit recó.*

Per tant, és illògica l'actitud de l'especulació, que en lloc de reconèixer el seu error *vol imputar* al mercat una contradicció perquè les cotitzacions de títols canvien malgrat no canviar la marxa de les empreses.

Ningú millor que els especuladors no sap que la funció del mercat no és fer un treball d'inventari metòdic i precís, sinó fixar els canvis per la proporció entre diner i paper, entre demanda i oferta.

Amb raó s'ha personalitzat la Borsa comparant-la a un organisme vivent, tantost fatigat i escèptic, tantost lleuger i entusiasta; i les reaccions extremadament sensibles d'aquest centre nerviós, desconcerten a cada punt *els teòrics que voldrien fer-ne un autòmata.*

La multiplicitat d'impulsos que rep un mercat bursàtil, l'assimila a un sistema capillar que drena innumerables petitíssimes aportacions de paper i de diner, que concentrades en artèries convergents (la banca, els intermediaris), aflueixen a un centre comú. El predomini de diner o de paper, fa la cotització, independentment de la situació de les entitats de les quals es cotitzen valors.

¿Vol dir això que la Borsa ignori totalment les corporacions, les companyies i les entitats, els títols de les quals negocia? De cap manera. Ja he dit en començar que hi ha especuladors i rendistes, i els darrers s'atenen un xic més a les indicacions i notícies particulars que tenen sobre l'entitat emissora de valors. Es moda admesa entre els habituals dels negocis de Borsa fer se creus de la *ignorància* i imprevisió de l'estalvi, del petit rendista. Es massa cert, per desgràcia, però malgrat d'aquesta ignorància poques vegades s'equivoquen tan fort com l'especulació, i en les èpoques de recolliment i calma, com la que ara passem, s'acusa aquest ajustar-se de la cotització dels títols a la real situació de les empreses. I com que tot és interdependent, els rendistes que *han comprat amb ple coneixement* de causa títols de societats ben situades, afavoreixen l'especulació, resistint la seva contagiosa tendència *i* esperant amb serenitat la fi del moment baixista, segurs que el valor de la seva cartera no ha minvat, per més que no ofereixi de moment les mateixess possibilitats de liquidació.

ANUNCIS MERCANTILS

A. S. A. TOUS SANTAMARIA

Convocatòria

Es convoca la Junta General ordinària que tindrà lloc el propvinent dia 30 de l'actual, a les sis de la tarda, a les oficines de l'estatge social.

Pot assistir a les Juntes generals tot accionista posseïdor de deu o més accions que amb tres dies d'anticipació hagi dipositat a la caixa social les accions o bé resguards de Bancs corresponents a les dites accions.

Barcelona, 20 de juliol 1928.

Per acord del C. d'A. — El secretari, **M. Campeny**; V. B. el president, **J. Petit Iglesias.**

ELS TEATRES

NOTES OFICIOSES

OPERA AL MUNDIAL SPORT

Per al propvinent dimarts, revetlla de Sant Jaume, el teatre d'estiu Mundial Sport inaugura la temporada amb l'òpera "Tosca", cantada pels coneguts divos Giovanni Voyer, tenor, i Jeroni Gallan, bariton.

Durant els intermedis una renomenada cobla de sardanes tocarà el més escollit del seu repertori, i finalitzarà l'espectacle amb una traca valenciana.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

EL MOVIMENT MARITIM

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol "Alhambra", amb càrrega general i 43 passatgers, de Gijón.

Vapor espanyol "Sac 3", amb sal, de cap de Gola.

Vapor espanyol "Delfín", amb càrrega general i 198 passatgers, d'Alacant.

Vapor grec "Stiliani", amb fusta, de Galatz.

Vapor espanyol "Enriqueta R.", amb càrrega general i 208 passatgers, d'Aguilas.

Vapor espanyol "Mahó", amb càrrega general i 21 passatgers, d'Eivissa.

Vapor espanyol anglès "Maratta", amb càrrega general, de Calcuta.

Vapor italià "Giulio Cesare", amb passatge i càrrega general, cap a Buenos Aires.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor espanyol "Rey Jaime II", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Càdiz", en llast, cap a Sevona.

Vapor espanyol "Villamanrique, en llast, cap a Sant Carles.

Vapor anglès "Maratta", amb càrrega general, cap a València.

Vapor italià "Giulio Cesare", cap a Villefranche i Gènova.

HOMENATGE A LA VELLESA DEL MARÍ

Segons nota facilitada pel comandant Ojeda com a president de l'Homenatge a la Vellesa del Marí, prendran part en el festival que se celebrarà a benefici de l'expressada institució benèfica demà, dissabte, al carrer del Varador, final dels tramvies de la Barceloneta, una banda militar, el cor del Centre Cooperatiu de Pescadors i la cobla Barcina, ultra altres actes de caràcter popular que se celebraran a l'esmentada barriada.

Sens dubte, per l'amenitat del programa i per celebrar-se la festa en un dels llocs més frescos de la Barceloneta, l'acte pro-homenatge a la vellesa del marí serà brillantíssima.

A Sardanyola, a la "Urbanització Jardí Antolí", venda de terrenys a 35 cèntims pam. A quatre passes de l'estació, davant de la pineda Les Fontetes.

BORSA DE BARCELONA

VALORS A TERME

BORSÍ MATÍ: Nord, 118'80, 118'40; Alacant, 115'20, 115; Andalús, 82'15, 82'00; Orenses, 47'30, 47'50, 47'40; Chades, 833; Gas E., 151; Banc Catalunya, 117, 116; Illes, 103'50; M. Rif, 126.

BORSA TARDA: Amortitzable 5 %, 75'85; Nord, 118'45, 118, 118'10; Alacant, 114'90, 114'70; Andalús, 82'10, 81'70; Orenses, 47'40, 46'80; Transversal, 44'50; Chades, 833, 834, 832; Gas E., 148; Banc Catalunya, 116, 114'25; Illes, 103'50, 103; Mines Rif, 127, 126'50; Explosius, 224, 233; Aigües N., 74'75; Aigües V., 183; Interior, 76'25; Oests, 1200; Colonial, 121'50.

BORSÍ NIT: Nord, 117'95, 118, 117'85, 118; Banc Catalunya, 113'50, 114; Explosius, 238, 234; Aigües, 184; Chades E, 132'50; Alacant, 114'60; Orenses, 46'70; Chades A, B, C ex-dret, 713; Mines Rif, 126'50.

COMPTAT: Valors encara no inclosos en el butlletí oficial

Ajuntament Sabadell	99'50
Bons Gallega Electricitat	101'25
Molins Bascos	90'00
Guadalquivir	103'00

MANCOMUNITAT, DIPUTACIÓ I AJUNTAMENTS

Mancomunitat 1915	92'00*
" 1920	92'00*
Obligs. Prov. 6%	100'75
C. C. Comunal	[illegible]
Diputacions Velles	88'75
Diputacions noves	86'00*
Ajunt. Badalona	100'00
Ajunt. Barc. Interior	83'50*
" 1906 B.	83'75
" 1906 C.	88'50
" 1907 D.	83'50
" 1910 D.	[illegible]
[illegible]	[illegible]
" 1920 G.	93'25*
" 1921 6%	99'75
" 1927 6% Ex.	101'[illegible]
Eixample 1876	92'00*
Bons Reforma	[illegible]
Ajunt. València 6%	100'75
" Sevilla Exp.	99'50
" Màlaga	102'00
" Girona 4 1/2	[illegible]

DIVERSOS

Port Barna. 1905	97'00*
" 1908	97'00*
Melilla	100'00
Sevilla	97'00
Gijon-Musel	94'00
Marroc 5 %	91'73
B. Hipotecari 5%	101'00
" 6%	111'00
Caixa d'Emissions	93'50
Banc de Crèd. Local	102'00

Cèdules Argentines 2'586

DEUTES DE L'ESTAT

Interior 4% A.	75'40
" B.	75'40
" C.	75'30
" D.	[illegible]
" E.	75'20
" F.	75'20
" G. H.	[illegible]
Exterior 4% A.	91'25
" B.	91'00
" C.	90'75
" D.	90'50
" E.	90'30
" F.	90'20
Amor. 1920 5%	[illegible]
Amor. 1926 5 % A	103'50
" B	103'75*
Amor. 1925 6%	[illegible]
Deute Ferroviari	103'50*
Amor. 1927 5% A	93'80
" B	93'65
" C	93'65
" D	93'65*
" E	93'80*
" F	93'80*

OBLIGS. FERROCARRILS

Nord 1.a hip. 3 %	73'50
" 2.a "	73'75
" 3.a "	73'00
Nord 4.a Sèrie	73'00
Nord 5.a hip. 3 %	74'00
Pamplona	75'00
Prioritat	76'75
Lleida a Reus	77'25
Astúries 1.a	73'15*
" 2.a	72'75*
" 3.a	73'00*
Segòvia 3 %	69'50
Almansa 3 %	87'25
" Adherits	73'00*
Sant Joan 2 %	75'25
Alsasua 4 1/2 %	94'50
Osca 4 %	89'50
Nord 6 %	105'25
Nord 5 1/2 %	102'00
Alacant [illegible]	[illegible]
M. S. A. [illegible]	[illegible]
Francès [illegible]	[illegible]
Directes 2 1/2 %	[illegible]
Badajoz	[illegible]
Orense primitiva	[illegible]
" prioritat 3 %	[illegible]
Andal. 1.a fix 3 %	68'85
" 1.a variable	68'25
" 2.a fix 3 %	49'50
" 2.a variable	67'00
" 1907-B. 4 1/2 %	50'25
Andalusos 6 %	68'30*
Girona fix	102'15*
" variable	43'00*
Gris fix	43'00*
" Variable	34'75*

Secundària 4 %	71'00*
Manresa-Berga 5 %	91'00
[illegible] 6 %	99'50*
Sarrià a Barna. 6 %	100'50
Fer. Catalunya 5 %	88'00
" 6 %	99'75
F. C. Catalans vells	60'25
F. C. Catalans nous	67'25
Tànger a Fez 6 %	103'00
Cremallera 6 %	101'75
Gran Metro 6 %	96'00
Transversal 6 %	86'75

OBLIGS. INDUSTRIALS

C. de Tram. 4 %	84'50*
" 5 %	95'25*
Tram. B. E. G. 4 %	78'50
" 5 %	[illegible]*
" St. Andreu 7 %	82'00*
[illegible]	95'50
C. B. G'S. 1920 6 %	101'75
Unió Elèctrica 6 %	101'00*
Aigües Barna. 5 %	[illegible]
" G 6 %	103'25
" València 6 %	100'25
Catalana de Gas 4 1/2 %	89'00
" [illegible]	88'75
" G 6 %	103'00
" Elec. (Bons 6 %)	102'75
Energia 5 %	95'50*
" 6 %	101'25*
" Bons 6 %	101'00
S. P. F. Mot. 6 %	94'50
" Bons 7 %	99'00
U. A. Electri. 6 %	102'00
" Bons 6 %	116'00
Transatlàntica 4 %	88'25*
" 6 % 1920 V	101'35
" 5 % 1922 D	101'00
" 5 1/2 % esp	101'75*
" 5 1/2 % ch	101'15
Cooperativa Fl. El.	95'00
Cons. Naval 6 %	102'00
" Bons 6	121'00

U. Naval Llevant	97'85
Asland 6 %	100'25*
" 7 %	101'50
" 6 %	102'00*
Hull. Espan. 6 %	101'50
F. d'Obres 4 1/2 %	91'50*
" 5 %	92'50*
" 6 %	100'00*
" 1925	100'50*
Cons. i Pavim. 6 %	96'50
Produt. Pirelli 6 %	101'35*
Colònia Güell 6 %	98'00*
Potassa Súria 7 %	101'75
Regants Ebre 5 %	97'00*
" Llevant	[illegible]*
" Bons 6 %	[illegible]*
" G. 6 %	94'00*
Tenería Mod. 7 %	97'25
Alts F. [illegible] 6 %	[illegible]*
Sucrera Esp. 6 %	100'50*
S. A. Cros 6 %	102'25*
Unió Salinera Esp.	102'00*

ACCIONS

Banc d'Espanya	600'00*
Banc Catalunya	119'25*
Canal Ebre	[illegible]*
Catalana D	128'00
" E	151'00
" F. pr. 6 %	100'75
C. Transatlàntica O	67'00
" P	49'05*
Espanya Industrial	202'00
Hispano Suissa	185'00
Hulleres	100'00
Indúst. Agrícoles	270'00
Indúst. Agrícoles B	118'00
Transmediterrània	123'00
Telefònica 7 % P	99'50

NOTA.—Els canvis assenyalats amb un asterisc (*) són canvis anteriors.

BORSA, MADRID

	Com.
Interiors	75'40
Amortitzable 4 %	
Amortitzable 5 %	
Exterior 4 %	95'50
Banc d'Espanya	605'00
Tabacs	235'00
Sucres F.	119'50
Sucres O.	50'00
Cèdules	94'00
Nord	5[illegible]'00
Alacant	575'00

CANVI DE L'OR

Alfons	113'00
Isabel	114'00
Unces i 1/2 unces	113'00
Petites	113'00
Francs	112'00
Lliures	28'25
Dòlars	5'86
[illegible] de plata	95'00
Quilo de plata	12'000

DIVISES

Borsa de Barcelona

Francs	23'90
Suïssos	117'10
Belgues or	84'85
Lires	31'95
Lliures	29'36
Dòlars	6'07 1/2
Peso argentí	2'56 1/2
Marcs	1'45 1/[illegible]

BORSA DE PARÍS

	[illegible]	Després
Londres	124'23	124'22
Nova York	25'554	25'53
Bèlgica	355'75	355'75
Espanya	420'25	420'75
Itàlia	134'10	133'85
Suïssa		491'75
Dinamarca	681'75	
Holanda	1028	1028
Noruega		
Suècia	685'25	
Praga		
Romania		
Portugal		
Argentina		
Brasil		
Grècia		
Alemanya	609'75	

BORSA DE LONDRES

Nova York	[illegible]
Holanda	[illegible]
França	[illegible]
Bèlgica	[illegible]
Itàlia	[illegible]
Alemanya	[illegible]
Suïssa	252025
Espanya	2952
Dinamarca	181875
Suècia	1816
Noruega	181975
Lisboa	10950
Praga	16418
Àustria	344900
Argentina	4737
Rio Janeiro	590
Montevideo	5050
Xile	3963
Buenos Aires	4737
Portugal	
Valparaíso	

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

ARTICLE MERCAT	MESOS	TANQUES Precedent	TANQUES d'avui	Alça	Baixa
Cafè Nova York	Juliol	15'62	15'50		12
	Setembre	15'81	15'70		11
	Desembre	16'00	15'88		12
	Març	15'92	15'80		12
Sucre Nova York	Juliol	2'20	2'16		4
	Setembre	2'31	2'25		6
	Desembre	2'42	2'39		3
	Març	2'41	2'40		1
Sucre Londres	Juliol	13.9	13.9		
	Desembre	13.11 1/4	13.11 1/4		
	Març	14.3 3/4	14.3 3/4		
	Maig	14.6	14.6		
Blat Xicago	Juliol	126 7/8			
	Setembre	129 1/2			
	Desembre	133 1/4			
Moresc Xicago	Juliol	106 5/8			
	Setembre	97 3/4			
	Desembre	84 1/4			
Blat Liverpool	Juliol		[illegible]		
	Octubre		[illegible]		
	Desembre		[illegible]		
Metalls - Londres	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

MERCAT DE LLOTJA

CEREALS

BLATS

Aragó i Navarra	52 1/2 a 53
Castella	[illegible]
Manxa	" 53
Extremadura	" 50 1/2
Urgell i comca. novell	47 1/2 " 48

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac damunt vagó origen)

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Plata	41 3/4 a 42
Moresc Java	
Moresc [illegible]	38 1/2 " 39
Ordi Extrem. i Manxa	
Ordi Urgell i cma. nou	33 1/2 " 34
[illegible]	
Civada Extremadura	37 " 37 1/2
Civada Manxa	37 " 37 1/2
Escaiola Andalusia	[illegible]

ARRÒS

Bomba Calasparra	130 a 150
[illegible]	[illegible]

LLEGUMS

[illegible]

CIGRONS

Saüc	150 a 180
[illegible]	[illegible]

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	99 a 110
Extra local	69 " 70
Corrent local	" 70
Extra blanca Castella	68 " 70
Intervinguda	62 " 64
Blanca corrent Castella	63 " 65
Baixa	60 " 62

(Preus en pessetes, sac de 100 quilos, damunt carro Barcelona)

DESPULLES

[illegible]

ALTRES GENERES

GARROFES

[illegible]

Polpa remolatxa estr.	35 a 38 1/2
Polpa remolatxa país	26 " 28 1/2
Turtó de coco	35 " 36
Farina de llinosa	31 " 32

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac damunt carro Barcelona)

Alfals nou	6 a 7
Palla llarga	2 1/2 " 3
Palla curta	2 1/2 " 3
Palla d'ordi	
Trepadella	

(Preus en pessetes els 40 quilos, damunt carro Barcelona)

OFERTES DIRECTES DE PROCEDENCIA

Ordis Extrem. o Manxa	
Erps nous	30 a 31
Titus i guixes	31 " 31 1/2
Veces Màlaga	
Favons país nous	39 " 40
Faves país noves	38 1/2 " 39
Ordi Urgell i comarca	31 " 31 1/2
Civada Manx. o Extrem.	28 " 28 1/2

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac, damunt vagó origen)

ARRIBADES

ESTACIÓ M. S. A.

(Vagons)

17 de blat; 2 de farina.

ESTACIÓ NORD

(Vagons)

1 de blat; 1 d'ordi.

PEL MOLL

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	D	G	M	M	J	O	D
Tanca anterior	1185	1109	1108	1107	1141	1120	1109
Obertura		1118	1116	1117	1149	1127	1119
Segon telegrama	1197	1117	1117	1117	1147	1127	1116
Tanca		1104	1104	1104	1135	1113	1103
Alça							
Baixa		5	4	3	8	7	6

NOVA YORK		G		M	J	O	D
Tanca anterior	2170	2113	2106		2122	2146	2127
Obertura		2121	2114	2108		2158	2132
Segon telegrama		2100	2096	2084	2103	2129	2111
Tanca	2155	2102	2098		2106	2170	2110
Alça							
Baixa							

NOVA ORLEANS		G		A	J	O	D
Tanca anterior	2143	2070	2059		2102	2088	2086
Obertura		2078			2112	2122	2086
Segon telegrama							
Tanca	2125	2052	2050		2080	2066	2059
Alça							
Baixa							

EGIPTE (Liverpool)	Gener Sakellar.	Gener Upper	Març Sakellar.	Març Upper
Tanca anterior	1881	1931	1383	
Obertura				
Segon telegrama				
Tanca	1860	1910	1370	
Alça				
Baixa				

Alexandria. Tanques del dia

	A.	O.	D.	A.
Ashmount	2590	2665	2685	
	F.	[illegible]	N.	G.
Sakellar.		3695	3875	3895

DISPONIBLE EN PLAÇA

Good Middling (Standard Universal) 174

Arrib. als EE. UU. en un dia	3.000	b/s. contra	5.000	b/s. l'any ant.
Arrib. als EE.UU. des de l'1 d'agost	8.476.000	" "	13.011.000	" " "
Vendes a Liverpool	5.000	" "	5.000	" " "

Transferència: 4'80 3/8

PANHARD & LEVASSOR
10 HP.
6 CILINDRES SENSE VALVULES
ES UNA VERITABLE MERAVELLA
LLUSÁ, S. A.
BARCELONA - PASSEIG DE GRACIA, 96

Un amic dels coloms del Parc

Bloc del transeünt

[illegible] casa nova de telèfons ha tret [illegible] finalment; ja tres dies que li ha [illegible] un capciró d'un verd d'escalunya que enamora. No hauríem sospitat mai que una cosa tan eixuta, acabés d'una [illegible] tan primaveral.

*****

[illegible] Barcelona hi ha uns ciutadans que paguen lloguer, cèdula i impost [illegible] i no saben a quin carrer [illegible]. La prova:

—[illegible] passatge de Wifred, si us plau?

[illegible] Wifred... passatge?... No hi [illegible]

[illegible] urbà, doncs. El funcionari muni[illegible] interrogat, alça el cap, rumia; [illegible] el cap, rumia; investiga el con[illegible] seus coneixements toponímics [illegible], i fracassa. Recorre a la guia, [illegible]. Fulleja i amb to triomfant, [illegible] "—Aquest passatge no exis[illegible] Barcelona."

[illegible] és dit. El passatge de Wifred [illegible] els carrers de Roger de Flor [illegible], prop de la plaça de Tetuan, [illegible] guies, consta amb el nom de [illegible] de Bocabella. La làpida del [illegible] continua afirmant que aquell [illegible] el passatge Wifred. les guies [illegible] els urbans, saben només que és [illegible] Bocabella. Els únics que ho [illegible] són els veïns que hi viuen. [illegible] que és Wifred; que deixin [illegible] il·lusió fal·laç, altrament el [illegible] podria prendre proporcions [illegible].

*****

[illegible] Arxiu de la Corona d'Aragó hi [illegible] Sant Jordi de guix, present de [illegible] Vallmitjana. Quan el cèlebre [illegible] va tenir aquella generositat, [illegible] i cavaller podien presentar-se [illegible]: estaven ben sencers. Avui, [illegible] de decorar l'arxiu, sembla [illegible] refugiïn. El cavall té una pota [illegible] i lligada amb cordill; l'espasa [illegible] cavaller, és a trossos. Tot ple[illegible]. Si volen quedar bé, cal [illegible] una fitxa al grup i el donin [illegible] peça de l'arxiu. Dirà: Sant [illegible] hi ha llacunes.

*****

La direcció única ha proporcionat [illegible] sorpreses. A davant la casa [illegible] telèfons, la direcció única és [illegible] joc d'atzar; hi ha qui s'ha [illegible] mitja hora defensant-se dels [illegible] que volten la plaça, dels que [illegible] Portal de l'Àngel, dels que [illegible] l'Ensenyança per Fontanella, [illegible]. Expliquem-nos: els automò[illegible] la plaça pel vial del costat [illegible] botigues i pel de vora la plaça [illegible]; uns volten cap el Passeig de Gràcia per la corba màxima i [illegible] la més tancada, però els que [illegible] el Portal de l'Àngel tenen la [illegible] llibertat i els que tiren dret [illegible] carrer de Fontanella, també. El ciutadà que vol travessar de la font a la casa de telèfons, ha de fer uns ulls com unes taronges per endevinar les intencions dels automòbils que vénen de la Rambla i generalment no l'endevina. Quan més refiat està que el cotxe girarà cap al Portal de l'Àngel, li tomba passeig amunt; en canvi, quan li sembla que va cap amunt, li vira arran i se li en va cap avall. Aquest joc de vegades dura un quart seguit.

¿Per què els cotxes que porten la direcció del Passeig de Gràcia, no passen pel vial del costat de les escales de la plaça i els que van cap al Portal de l'Àngel pel de baix? Fet i fet això no seria pas gaire complicat i el transeünt entusiasta de la direcció única, no hauria de caure en el pessimisme de la dita que fa: que per tot hi ha cent llegües de mal camí.

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

		Ptes.
Barcelona, mes.		2'50
Península ibèrica, trimestre.		7'50
Amèrica llatina,	"	8'50
Altres països	"	25'—

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set del dia 19 de juliol de 1928.

Continua el bon temps i la calor per la major part de l'occident europeu, en particular per la península ibèrica, França i Europa Central.

A Escandinàvia es registren pluges a causa d'un mínimum que travessa pel Nord, de Ponent a Llevant.

Estat del temps a Catalunya a les vuit:

El bon temps és general amb cel completament serè i vents fluixos de direcció variable.

Durant les darreres 24 hores hi ha hagut lleugeres tempestes per la plana de Vich i conca de Tremp.

La pluja caiguda ha estat de 3 mil·límetres a Pobla i Tremp, i 2 a Sant Julià de Vilatorta.

Les temperatures màximes d'ahir foren de 38 graus a Seròs i 36 a Girona.

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 1016.7, 1016.1, 1016.5 mil·líbars; 762.6, 762.1, 762.4 mil·límetres. Termòmetre a l'ombra (sec): 27.2, 29.5, 28.0. Termòmetre a l'ombra (humit): 22.2, 24.5, 25.0. Humitat (centèsimes de saturació) 63, 64, 77. Direcció del vent: W., SSW., SW. Velocitat del vent en metres per segon: 0, 3, 2. Estat del cel: serè, serè, nuvolós. Classe de núvols: cirrus; cirrus-cúmulus, nimbus; cirrus.

Màxima: 30.0. Mínima: 23.9. Mínima arran de terra: 21.8. Oscil·lació termomètrica: 6.1. Temperatura mitjana: 27.0. Precipitació aquosa, des de les set del dia anterior a les set d'avui en mil·límetres de gruix, o sigui litres per metre quadrat: 0. Recorregut del vent en igual temps: 71 quilòmetres. Observacions particulars: boira.

NOTICIARI

Sabó Zotal
L'ideal per al tocador per la seva abundant escuma
Una pesseta pastilla

Valentina Castellano i Germàn, de 37 anys, domiciliada al Passatge del Taulat, núm. 18, fou auxiliada al dispensari del districte desè.

Presentava una ferida contusa a la regió occipital, de pronòstic lleu, la qual li fou produïda, segons pròpia manifestació, per haver-se barallat amb una altra dona, per antics ressentiments.

Ahir al matí fou auxiliat al dispensari del districte sisè, Benet Gual i Martínez, de 20 anys, el qual presentava luxació a la clavícula esquerra i erosions a diverses parts del cos, de pronòstic reservat.

Les dites ferides les hi produí l'automòbil número 19530-B., en atropellar-lo al Passeig de Gràcia, encreuament amb l'Avinguda d'Alfons XIII.

UN HOME CAU SOTA DOS TRAMVIES

Ahir, a les dues de la tarda, fou auxiliat al dispensari del carrer de Sepúlveda, Josep Cimarra i Cimarra, de quaranta anys, el qual presentava probable fractura de l'húmer esquerre, contusions i erosions diverses al pit, i a més commoció cerebral, de pronòstic greu.

Les dites lesions li foren causades al carrer de Pelayo, davant el número 5, per haver estat agafat entre dos tramvies de la línia número 58.

Després de la primera cura, en el cotxe de l'ambulància passà a l'Hospital Clínic, on ha quedat installat.

Majestic Hotel
I RESTAURANT
Esmorzar, 8 ptes. :: Dinar, 10 ptes.
Servei a la carta :: Orquestra
Salons especials per a Bodes, Banquets i Festes

La policia de la nostra ciutat detingué un individu anomenat Josep Tucat i Fontanilles, el qual acabava d'apoderar-se d'un moneder que contenia la quantitat de 25 pessetes.

Ahir a la nit, fou auxiliada al dispensari de Gràcia, la noia Irene Rueda i Castellote, de 21 anys, la qual presentava diverses ferides a la cara i a l'orella esquerra, de pronòstic lleu.

Segons ella manifestà, les dites lesions les hi produí una dona anomenada Maria Prit, la qual li tirà una pedra, mentre ella passava pel carrer de França.

Hom donà compte del fet a la Delegació de policia.

UN OBRER MORT

A la clínica particular on fou conduït l'obrer Antoni Muñoz, que sofrí la caiguda d'una bastida al carrer de Montaner, morí algunes hores després d'haver ingressat en el dit establiment benèfic.

El Jutjat de guàrdia ordenà el trasllat del cadàver al dipòsit judicial.

Foren detinguts Maria Garcia i Mateu Montcomll, els quals traficaven amb contraban i es negaren a pagar una multa imposada administrativament.

La nena de 13 anys anomenada Teresa Muela i Peña, va ésser auxiliada al dispensari del carrer de Sepúlveda. Presentava una ferida incisa al peu esquerre, de pronòstic reservat.

Segons ella manifestà, la dita ferida l'hi produí una rata que sortí d'una claveguera.

INCENDI D'UN BOSC

Els bombers del Parc foren avisats que a la barriada de la Taixonera s'havia calat foc al bosc del Pinar de Lourdes, propietat de la baronessa de la Barra.

Immediatament acudiren a l'esmentat lloc i començaren els treballs per a l'extinció de l'incendi, el qual, poques hores després, quedà apagat per complet.

Els danys causats sembla que no són de molta importància. Tanmateix el foc destruí cosa d'un centenar de metres d'arbreda.

Ningú no sap si fou produït casualment o per mitjà d'una mà criminal.

L'automòbil número 29.039-B, propietat dels senyors Ribes i Català, domiciliats al Passeig de Sant Joan, número 40, topà violentament amb un altre automòbil que portava el número 20.091-B, el qual anava ocupat pels seus propietaris, la senyora Maria Puigpelat i el senyor Joan Rabassa, domiciliats al número 395 del carrer d'Aragó.

A conseqüència de la topada, la senyora Maria Puigpelat resultà amb diverses contusions i erosions al cos, de pronòstic reservat, que li foren curades al dispensari de Sant Martí.

Els propietaris de l'altre vehicle foren portats a la delegació de policia, i la lesionada al seu domicili.

Els automòbils sofriren serioses avaries.

A primeres hores d'ahir a la tarda, *Pere Rius i Suleda*, de catorze anys, hagué d'ésser auxiliat al dispensari de la Universitat.

Presentava contusions a la regió occipital i parietal dreta, de pronòstic reservat.

Les dites lesions se les produí mentre anava en un tramvia de la línia 33, per haver tret el cap a fora i topar violentament amb un tramvia que venia en direcció contrària.

Després de la primera cura, el pacient fou traslladat al seu domicili.

Ahir, a les dues de la tarda, l'automòbil número 24.567-B., propietat del senyor Manuel Garcia, domiciliat al carrer Jaume Giralt, núm. 4, agafà una noia de disset anys, anomenada Enriqueta Aragonès, soltera, i li produí diverses ferides a l'avantbraç, de pronòstic lleu.

L'accident ocorregué a la plaça de Palau, davant del carrer de la Marquesa.

També ahir a la tarda fou auxiliada al dispensari del districte cinquè, Isabel Gonzàlez i Martínez, de vint-i-quatre anys, la qual presentava contusions al braç dret, de pronòstic lleu.

Les dites lesions les hi produí l'automòbil núm. 24977-B, que l'atropellà al carrer de l'Hospital.

L'automòbil aconseguí fer-se escàpol.

JOIES VERITABLE OCASIO
Joies en or i platí - Rellotges
Preu fix :-: 41, Tallers, 41

Pel funcionari de servei en el tren ràpid de Puigcerdà, ha estat detingut Alfons Sancho Company, de 29 anys, natural d'Alcira (València), el qual venia de França sense documentació. Ha estat posat a disposició del cap superior de policia.

— Pels guàrdies de Seguretat de servei a l'estació de França, han estat presentats a la brigada de Ferrocarrils els anomenats Joan Ferrer Torrens i Antoni Soler Agustí, tots dos recaders i amb domicili a Port-Bou, els quals han estat detinguts per la parella de la guàrdia civil d'escorta al tren correu de Port-Bou, a la seva sortida d'aquesta per baralla i escàndol en un departament del mateix tren. Han estat posats a disposició del Jutjat municipal de la Barceloneta.

La Banda Municipal de Barcelona donarà un concert, demà, dissabte, a dos quarts d'onze de la vetlla, al bosc de Sant Ramon de Vallvidrera. Executarà el següent programa:

"Leonora" (obertura núm. 3), Beethoven.

"Sèptima, Simfonia en La major", Beethoven.

"Carnaval romà" (obertura), Berliotz.

"Triana", Albèniz-Lamote de Grignon.

"Festívola" (sardana), (P. Casals).

"Els Mestres Cantaires" (obertura), Wagner.

El contingent d'aficionats a la bona música que amb motiu d'aquests concerts es trasllada a Vallvidrera, essent cada any més nombrós, s'aconsella als qui no vulguin perdre part del programa que surtin de Barcelona amb anticipació, puix que, malgrat d'establir se l'acostumat servei especial del funicular, aquest no és suficient per a traslladar en una sola vegada els nombrosos passatgers que arriben a l'hora precisa de començar el concert.

El vinent dissabte, dia 21, a les deu de la nit, celebrarà reunió general la Secció D'Estudis Polítics i Socials de l'Ateneu Enciclopèdic Popular. Es prega l'assistència a tots els inscrits.

AGRUPACIO DE METGES I PRACTICANTS DE SOCIETATS D'ASSEGURANCES

Aprovats el Reglaments d'aquesta entitat, pel Governador civil de la Província, se celebrarà d'aquí a poc dies l'Assemblea general de constitució de l'entitat i elecció de la Junta directiva.

Són molt nombroses les inscripcions rebudes i els que no ho hagin fet, poden enviar llur nom i domicili, al Col·legi de Metges, carrer de Santa Anna, 28, primer, o bé al Col·legi de Practicants.

JOVENTUT CULTURAL POPULAR

IX APLEC DE JOVENTUT

Toquen ja a la seva fi els treballs per a la celebració del "IX Aplec de Joventut" del dia de Sant Jaume: a l'Ermita del Carmel i Santuari de Nostra Dona del Coll.

A la tarda, i en un intermedi durant les sardanes, l'"Esbart de Dansaires Montserrat", sota la direcció d'En Josep M. Camps, donarà una escollida audició de ballets populars, en els quals, serà presentat per primera vegada a Barcelona, el "Ball de Garlandes", de Sant Esteve Sesrovires.

Oportunament serà publicat a la Premsa el programa detallat de tan magna festa.

Durant la darrera setmana, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha cobrat per imposicions d'estalvi, 4.843.948 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi, 4.474.127 pessetes, resultant una diferència de 369.821 pessetes a favor de les imposicions. En la mateixa setmana s'obriren 729 llibretes noves.

Aquest número ha passat per la censura governativa

LA VIDA RELIGIOSA

Sants d'avui. — Sant Jeroni Emilià, confessor i frare; Elias profeta; Santa Marguerida, verge i màrtir, i Santes Severa i Lliberada.

Quaranta Hores. — Avui, església de Sant Sever, de dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de [illegible].

Comunió reparadora.—Avui, església parroquial del Carme.

Cort de Maria. — Avui, Nostra Dona de la Guia, a la capella de Marcús o de Capacabana i Guia a Santa Mònica.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui, Torn de la Verge del Perpetu Socors.

TELEGRAMA DEL CARDENAL GASPARRI

En contesta al missatge que el Centre Moral Instructiu de Gràcia tramelé a Sa Santedat, l'eminentíssim senyor cardenal Gasparri ha dirigit al senyor bisbe el següent telegrama:

"El Sant Pare dóna les gràcies al Centre Moral Instructiu de Gràcia i li tramet la benedicció apostòlica."

EL CARDENAL VIDAL I BARRAQUER

El cardenal arquebisbe de Tarragona, doctor Vidal i Barraquer, passa uns quants dies al Palau Bisbal de Solsona.

EL BISBE DE MATAGALPA A BARCELONA

Ha estat a visitar el nostre prelat, doctor Miralles, el senyor bisbe de Matagalpa (Venezuela), doctor Isidor Carrillo.

REUNIO DEL CONSELL SUPERIOR DIOCESA

El senyor bisbe ha reunit al seu Palau bisbal el Consell Superior Diocesà.

CIRCULAR SOBRE EL JUBILEU DE LA PORCIUNCULA

El Butlletí Oficial Eclesiàstic *publica la següent circular del* prelat, sobre el Jubileu de la Porciúncula:

"La Sagrada Penitenciaria Apostòlica, per decret de 10 de juliol de 1924, disposà amb caràcter definitiu tot el referent a la manera de lucrar els fidels les indulgències anomenades de Porciúncula.

El nostre venerable predecessor féu inserir en aquest Butlletí aquella important disposició, en les pàgines 54 a 57 del volum corresponent a 1925, a la qual, tenint a prop la data del Jubileu, s'ajustaran els reverends rectors i altres encarregats d'esglésies, perquè, després d'assabentats del seu contingut, procurin instruir, amb la convenient antelació, llurs respectius feligresos sobre les esglésies en les quals es conserva el privilegi de tan admirable com preciós do espiritual, i indicar-los els actes piadosos que han de practicar per assolir-la.

Per la seva part, no oblidin quant es preceptua en el número VIII de l'articulat del dit decret.

ELS CINEMES

NOTES OFICIOSES

EL CASTELL DE LA MORT LENTA

Aquest és el gran film de superproducció que s'estrenarà diumenge vinent al saló París.

"El castell de la mort lenta" és una pel·lícula que enclou escenes de gran valor artístic i tècnic.

Les escenes del castell, on es veu el martiri dels predestinats a la mort lenta, són emocionantíssimes i l'espectador viu en una contínua inquietud.

Una prova de l'alta vàlua d'aquesta gran superproducció, la tenim en el fet que "El castell de la mort lenta" es projectà durant tres mesos seguits a l'important Cinema Caruso situat en els grans boulevards de París amb èxit ininterromput.

Exposició Internacional de Barcelona

UN ENVIAT ESPECIAL DE POLONIA

El sots-secretari d'Estat de Polònia i ex-palatí de Pomerània, doctor Stanislao Wachewiak, ha realitzat un viatge a la nostra ciutat, amb l'exclusiu objecte de visitar les obres que s'efectuen en l'extens recint de l'Exposició Internacional de Barcelona, i informar al seu Govern de l'actual estat dels treballs preparatoris, amb el fi de què els elements productors de l'esmentat país puguin coordinar la seva participació en el magne certamen de 1929.

El doctor Wachewiak ha dedicat grans elogis a la privilegiada situació del Parc de Montjuïc, a la formosor incomparable dels seus jardins i a l'encertada distribució dels diferents nuclis, i ha manifestat el seu propòsit d'entrevistar-se, tan aviat com arribi a Varsòvia, amb el doctor Bertoni, cap de la Secció de Fires i Exposicions del Ministeri de Comerç de Polònia, el qual actualment s'ocupa amb gran activitat en l'organització de la Secció polonesa de l'Exposició Internacional de Barcelona.

Català:
LA PUBLICITAT
és el teu diari

Aviat sortirà el segon volum de la
BIBLIOTECA UNIVERS
La Sonata a Kreutzer
de
LLEÓ TOLSTOI
Pessetes 1'50
Administració i venda:
Llibreria Catalònia
17, PLAÇA DE CATALUNYA, 17

EL SENYOR

En Josep Colobrans Bover

ha mort a l'edat de 39 anys

(A. C. S.)

Els que el ploren: la seva mare Amàlia Bover, germà Esteve, oncles, cunyada, cosins, família tota i la casa **J. FARRE DOLADE** en assabentar llurs amistats i coneguts de tan dolorosa pèrdua els preguen que l'encomanin a Déu i se serveixin assistir a la casa mortuòria, carrer del Consell de Cent, núm. 9, primer, segona, avui, divendres, dia 20, a les quatre de la tarda, per tal d'acompanyar el cadàver a l'església parroquial de l'Angel Custodi i després al Cementiri Nou.

SUBSCRIPCIÓ PÚBLICA de
6.000 Obligacions Hipotecàries 6 per 100
(CONVERTIBLES EN ACCIONS)
de
LA SEDA DE BARCELONA, S. A.
Capital: 10.000.000 pessetes

La Societat Anònima LA SEDA DE BARCELONA fou constituida en aquesta ciutat el 23 de maig de 1923 per a dedicar-se a la fabricació i venda de seda artificial, amb l'assistència tècnica de la [illegible] entitat especialitzada en aquesta indústria la "HOLLANDSCHE KUNSTZIJDE INDU[illegible]", de Breda. A aquest efecte adquirí al Prat, a 7 km. de Barcelona, una fàbrica amb [illegible] extensió de terreny de 70.000 metres quadrats en producció des de principis d'aquest any. El Consell d'Administració, en vista del favorable acolliment dispensat pel mercat espanyol als productes fabricats i de la creixent capacitat de consum d'aquest mercat, ha decidit ampliar el programa inicial de la Societat de forma que a darrers del present any la producció de la fàbrica aconseguirà la xifra de 50 a 55.000 quilògrams de seda per mes. Aquest increment de producció tindrà, a més, com a conseqüència una gran economia en els preus de cost [illegible] installació. Per a això, el Consell d'Administració, en la seva reunió de 26 de juny de 1928, acordà la creació de 12.000 Obligacions, de les quals ara es posen en circulació 6.000 títols.

Característiques

Aquestes obligacions, de 500 pessetes nominals cada una, devenguen interès al 6 % pagador per cupons trimestrals, el primer dels quals vencerà l'1 d'octubre de 1928. Són amortitzables dintre un període de 25 anys a comptar de la data de llur creació, a la par per sorteigs que començaran en 1933, i la Societat emissora es reservarà la facultat d'anticipar la susdita amortització després dels cinc primers anys de la seva creació.

Garantia hipotecària

Ultra la garantia general de tot l'actiu de la Societat, tenen aquestes Obligacions l'especial de primera hipoteca a llur favor sobre els terrenys i fàbrica abans esmentats.

Facultat de conversió en accions

Aquestes Obligacions tenen dret fins al 30 de juny de 1923 a ésser convertides en Accions de la mateixa Societat, a voluntat de llurs tenedors, en les següents condicions: Cada grup de dues Obligacions podrà exercitar el seu dret a l'esmentada conversió, al qual efecte hauran de presentar-se ambdós títols a la Companyia o als seus banquers. Una de les dites Obligacions serà retirada i acceptada pel seu valor nominal en la dita conversió, i el tenedor rebrà a canvi de l'Obligació esmentada una Acció d'igual valor nominal. L'altra Obligació serà estampillada, fent constar que ha exercitat el dret de conversió referit, i seguirà conservant tots els seus altres drets. El dret de conversió podrà exercitar-se el darrer dia de cada trimestre natural i el cupó vencedor el dia següent quedarà a favor del tenedor. L'Acció que aquest rebrà tindrà dret a la prorrata de dividend que li correspongui segons la data, per a l'exercici durant el qual la conversió s'hagi efectuat. Els tipus de cessió de les noves Accions seran els següents:

Durant l'any 1928	a 100 %
Durant l'any 1929	" 110 %
Durant l'any 1930	" 120 %
Durant els anys 1931, 1932 i 1933	" 125 %

Condicions de la Subscripció

Les 6,000 Obligacions han estat preses en ferm per la SOCIETAT ANONIMA ARNUS GARI i pel BANC DE BISCAIA, els quals les ofereixen en subscripció pública que té lloc a partir d'aquesta data

AL TIPUS DE 95 %, O SIGUIN 475 PESSETES PER OBLIGACIO

pagadores a l'acte de la subscripció contra lliurament de carpetes provisionals, canviables pels títols definitius.

Barcelona, 19 de juliol de 1928.

Llocs de subscripció

Societat Anònima Arnús Garí - Banc de Biscaia

LA MUSICA

L'Obra del Cançoner Popular de Catalunya

El primer volum de «Materials» publicat

per Baltasar Samper

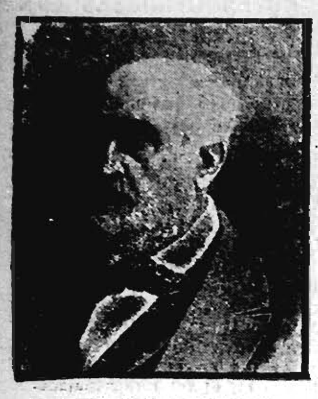

Manuel Milà i Fontanals

Alguns anys enrera, en una avinentesa particularment memorable i digna de solemnes commemoracions els amants de la nostra cançó popular pogueren rebre amb la més justificada alegria una bona nova que l'Orfeó Català els donava. L'il·lustre patrici En Rafel Patxot i Jubert, en nom de la "Fundació Concepció Rabell i Cibils, Vda Romaguera", a la qual tant haurà d'agrair la cultura catalana, acabava de proposar a la nostra benemèrita entitat coral l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya, i li oferia la direcció de les tasques que s'havien d'emprendre per a dur a terme la bella empresa. L'Orfeó Català acceptà amb goig i amb agraïment aquesta comanda, que l'honorava com un expressiu homenatge, que tan bé encaixava amb la pròpia espiritualitat i amb els sentiments que han inspirat sempre la seva actuació, i que, concretament, fins venia a satisfer el desig, sentit amb vehemència, de poder realitzar l'aplegament complet i l'estudi profund del cant del nostre poble, expressió viva de l'esperit de la terra.

La cantaire Antònia Vancells i Sabatés, "Bitina", de Les Planes

Així, l'Orfeó Català immediatament convidà a una sessió inaugural de les tasques músics prestigiosos, literats, etnògrafs i folkloristes catalans, amadors i conreadors de la nostra cançó popular, als quals foren demanats consell i col·laboració per a encarrilar i dur tot seguit a bona via de realització el magne projecte.

Traçat a grans línies un pla orientador, fou creat, sota la presidència honorària del venerat mestre Felip Pedrell, un Consell consultiu, del qual formaren part representants de les significades entitats Centre Excursionista de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans i Arxiu d'Etnografia i Folk-lore de Catalunya, i al mateix Orfeó Català quedà instal·lada una oficina on immediatament es començà a treballar amb entusiasme.

Aquests treballs, que aviat obriren la més ampla i prometedora perspectiva, han anat intensificant-se, i l'activitat de l'oficina ha esdevingut complexa. Després de reunir, per a iniciar la formació de l'arxiu, totes les publicacions aparegudes de cançons populars catalanes, l'Orfeó Català aportà un fons considerable de reculls inèdits, premiats en les "Festes de la Música Catalana" que l'entitat havia celebrat fins a la data d'inauguració de les tasques del "Cançoner"; nombrosos col·laboradors d'arreu de Catalunya respongueren a una primera crida que fou feta, enviant materials folklòrics que oferiren generosament, foren convocats concursos de reculls i foren trameses missions especials de recerca de cançons, que a hores d'ara encara continuen explorant metòdicament totes les terres de parla catalana.

Tota aquesta actuació, però, que suposa una intensíssima activitat, ha estat realitzada sense ostentació i sense reclams. Al públic han arribat només les noves laconiques — encara que ben expressives — dels cartells dels concursos i dels veredictes, i diverses notes informatives que, sobre els resultats d'algunes de les missions de recerca han estat publicades a la "Revista Musical Catalana". Darrerament al "D'Ací d'Allà" aparegué també una informació sobre les tasques que els recercadors de cançons realitzaren l'any passat a l'Empordà. Es comprèn, doncs, la impaciència i la curiositat cada dia més desvetllada que durant aquests anys d'actuació de l'Obra del Cançoner, han hagut de sentir els qui de bon antuvi posaren esment en l'anunci de la iniciació de la gran empresa i n'esperen fruits tangibles. Apressem-nos per això, a dir ja que aquesta legítima curiositat, filla sens dubte d'un amorós interès podrà restar ara llargament satisfeta. El bell volum de "Materials" que l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya ha publicat fa poques setmanes ve a oferir les més substancioses i eloqüents explicacions. Aquest volum, esplèndidament presentat i que inaugura les publicacions de l'entitat, consta de dos fascicles de gran format, el primer dels quals aparegué temps enrera, sota el títol "Observacions, apèndixs i notes al "Romancerillo catalán", de Manuel Milà i Fontanals — Estudi d'un exemplar amb notes inèdites del mateix autor, per Francesc Pujol i Joan Puntí, Prev.". El segon fascicle, suara publicat i que motiva avui aquestes ratlles, conté "Memòries de missions de recerca, estudis monogràfics i cròniques", que signen Joan Llongueres, Higini Anglès, Prev., Pere Bohigas, Jaume Massó i Torrents, Lluís Romeu, Prev., Francesc Pujol i Joan Puntí i Collell, Prev.

Com es pot veure, no es tracta encara de la publicació cabdal del Cançoner Popular de Catalunya. Els fascicles als quals ens referim van acompanyats d'una nota, que ens plau de transcriure a continuació, puix que en ella es fixa de manera ben concreta l'objecte i abast d'aquesta publicació. Diu així:

"L'Obra del Cançoner Popular de Catalunya, desitjant que no restin ignorats els treballs complementaris que forçosament han de precedir la publicació cabdal del Cançoner ha decidit publicar-los en forma de fascicles, amb el títol genèric de "Materials", els quals fascicles formaran volums on s'encabiran detalls diversos de les tasques en curs d'execució; s'hi estudiaran qüestions tècniques, aspectes literaris, digressions històriques, notes de folk-lore, i, encara, s'hi exposaran les impressions personals dels "missioners" que, per encàrrec de l'Obra, han anat a cercar cançons per terres de llengua catalana. Clourà cada volum un historial de la tasca feta.

D'aquesta manera tothom podrà compartir amb nosaltres els goigs i les dificultats de l'empresa.

No cal, doncs, advertir que els "Materials" no són pas el Cançoner Popular de Catalunya, en la preparació del qual es va treballant sense interrupció, sinó que, com el mateix títol "Materials" clarament indica, constitueixen només una aplega dels estudis i observacions que serviran per a la formació del Cançoner."

No ens caldrà ponderar l'interès extraordinari d'aquest primer aplec voluminós de cròniques i estudis. Voldríem, però, fer remarcar la importància que té per tal com ve a donar diríem un tast substanciós del que serà el nostre Cançoner i una visió a bastament detallada de l'orientació seguida per l'Obra que dedica el seu esforç intens i eficaç a la bella empresa.

El mestre Felip Pedrell

La publicació del primer fascicle fou motivada per una curiosa avinentesa. La troballa a la Biblioteca de Catalunya d'un exemplar del "Romancerillo Catalán", de Manuel Milà i Fontanals, que contenia nombrosíssimes notes autògrafes i inèdites del propi autor permeté un profitós estudi, del qual sortiren versions noves de cançons i complements de versions, indicacions d'origen i procedència de cançons, noms de col·lectors i notes biogràfiques, notes folklòriques i de caràcter divers, etc. Els posseïdors d'exemplars de l'esmentat "Romancerillo" trobaran, doncs, en aquest fascicle un preciós complement a l'importantíssim aplec del savi vilafranquí. Els noms dels qui dugueren a terme l'estudi i ordenació de les notes d'En Milà, mestre Francesc Pujol i mossèn Joan Puntí i Collell, Prev., són ferma garantia d'escrupolositat i d'exactitud minuciosa en la delicada i ben feixuga tasca.

El segon fascicle, que suma prop de 400 planes, és encapçalat amb un magnífic retrat de Manuel Milà i Fontanals i una documentada i ben ponderada nota de Jaume Massó i Torrents sobre la personalitat de gran crític en alguns dels seus aspectes que tenen més relació amb l'Obra del nostre Cançoner Popular.

Segueixen aquest estudi les Memòries de les missions de recerca que per compte de l'Obra del Cançoner realitzaren l'any 1922 els mestres Joan Llongueres i Joan Tomàs per les contrades de Santa Coloma de Farnes, Brunyola, Sant Martí Sapresa, Anglès, Sant Pere d'Osor, Les Planes d'Olot, La Sellera i El Pasteral, i l'erudit musicòleg mossèn Higini Anglès, Prev., i el doctor en Filosofia i Lletres Pere Bohigas per les comarques solsonina i berguedana.

En la primera d'aquestes memòries, el mestre Joan Llongueres ens fa reviure talment totes les belles emocions que ell experimentà durant la seva excursió de resultats sorprenents i magnífics. L'ambient dels llocs visitats, la caracterització admirablement perfilada dels cantaires, les al·lusions a les persones que amb llur col·laboració generosa facilitaven la tasca dels missioners, els comentaris sobre el material aplegat, les observacions oportunes i sempre interessants, omplen nombroses pàgines que es fan seguir amb un goig contínuament renovat. El text, a més, és esplendidament il·lustrat amb molts retrats de cantaires i una bona tria de cançons, música i lletra, mostra eloqüent de la copiosa recol·lecció aconseguida.

No desmereixen, certament, en interès i atractius les dues memòries que vénen a continuació, signades per mossèn Higini Anglès, Prev., i per Pere Bohigas. La primera és un dietari minuciós i suggestiu de l'expedició dels dos missioners per la comarca solsonina. Mossèn Anglès hi reflecteix ben al viu les vives impressions recollides durant l'excursió, que es féu sovint força penosa, però que donà també uns resultats excel·lents quant als materials arreplegats, abundosos i de qualitat molt remarcable, a jutjar per les mostres de melodies i de lletres de cançons que, intercalades en la Memòria, la il·lustren escaientment.

Hi ha també en aquest dietari amenes descripcions dels llocs visitats i observacions d'una importància evident sobre els cantaires i, en general, sobre els naturals de la comarca esmentada.

La memòria d'En Pere Bohigas sobre l'enquesta per la comarca de Berga conté també una relació detallada i una suma d'observacions utilíssimes, des de tots els punts de vista. El profit de les tasques dels dos recercadors en aquesta part de la muntanya catalana fou ben considerable i compensà sobradament les fatigues de "llargues caminades per països abruptes i per mals camins", i pogué fer oblidar, sens dubte, als qui amb admirable devoció sabien aportar llur preada col·laboració a la benemèrita Obra del Cançoner, tots els incidents desagradables que en el curs de les dues missions realitzades es multiplicaren. Remarquem només que el total de cançons recollides — tonada i lletra — per mossèn Anglès i En Bohigas per les terres de Berga i Solsona, fou de 1083.

Evidentment, és trist de constatar, a través de les impressions anotades en aquestes cròniques, que la vida de la nostra cançó s'ha extingit gairebé completament en algun dels llocs explorats. Són molts, però els pobles que, sortosament, conserven encara avui ben ufanosa la tradició del bell cantar, i sembla a bastament comprovat que l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya arriba prou a temps de recollir un ric tresor.

Després de les Memòries de missions de recerca a què ens hem referit, trobem en el fascicle una importantíssima *monografia* de mossèn Lluís Romeu, Prev., sobre "La versió autèntica dels Goigs del Roser de tot l'any".

No podríem, sense estendre massa aquestes notes nostres, donar una idea completa del dens i substanciós treball de l'excel·lent musicòleg, organista de la Seu de Vich.

Partint del fet que el poble canta els Goigs del Roser "harmonitzats", mossèn Romeu enuncia la seva tesi "Naturalesa harmònica dels Goigs del Roser", i la demostra en el curs del seu admirable estudi, amb una argumentació sòlida i ben fonamentada rica d'observacions agudes i de deduccions convincents, que palesen prou un sentit crític de primer ordre i una preparació tècnica de rara perfecció.

Després de fixar el concepte de la popularitat en l'art, parla mossèn Romeu dels elements naturals de la cançó: melodia, ritme i modalitat; de la preponderància purament melòdica en el caràcter de determinades tonades — i aquí troba bona avinentesa per a dedicar al cant gregorià una pàgina ben interessant —, i, oposadament, de la preponderància de l'element harmònic en la melodia dels "Goigs del Roser"; s'estén en l'anàlisi i estudi a fons d'aquesta melodia i les seves variants, i acaba proposant la versió definitiva, harmonitzada.

63 exemples musicals acompanyen aquest notabilíssim estudi, que, si no coneguéssim ja les belles qualitats del seu autor, bastaria per a fer-lo considerar en un dels primers llocs entre els nostres més caracteritzats competents musicòlegs.

En celebrar-se l'any passat a Viena el Congrés d'Història de la Música, en commemoració del centenari de la mort de Beethoven, l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya hi trameté un delegat. El mestre Francesc Pujol, de l'Orfeó Català, fou el designat per a portar aquesta honrosa representació, i la ressenya detallada de tots els actes celebrats durant aquell Congrés figura en el Volum de "Materials" a què ens referim. A continuació és reproduïda la comunicació del Mestre Pujol llegida al Congrés en la qual es dóna admirablement una visió del que és i representa l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya, del curs i estat de les tasques, del mètode i organització del treball i dels materials reunits a l'arxiu—que arribaven aleshores, diguem-ho tot passant, a la formidable suma de vint-i-cinc mil documents.

El cantaire Genís Tarrés i Arnau, de Les Planes

Per a il·lustrar aquesta comunicació, fou editat un opuscle que conté 45 melodies de cançons, triades entre les millors dels reculls que l'Obra posseeix, i un "Contrapàs llarg", recollit a Sant Vicents de Torelló, que és, sens dubte, una de les peces més importants que han entrat fins avui a l'arxiu del Cançoner. Cal remarcar l'excel·lent i interessantíssim estudi que el precedeix, fet pel mestre Francesc Pujol, al qual es deu també l'anotació de la llarguíssima i magnífica melodia.

Aquest opuscle, que fou repartit a Viena als congressistes, musicòlegs eminents de totes les nacions que, amb rares excepcions, hi eren representades, figura també reproduït a continuació de la ressenya i de la comunicació esmentada. No cal dir que és un petit Cançoner selectíssim, mostra excel·lent i colpidora de la nostra música popular.

Hi ha encara en el volum de què parlem un altre notable treball de mossèn Higini Anglès, titulat "El mestre Pedrell i la cançó popular". Es una semblança del nostre gran músic bellament traçada per qui, evidentment, millor podia fer-ho. Mn. Anglès ha evocat amb amor i amb emoció sincera la gloriosa figura del qui fou animador incomparable i il·luminat precursor de l'activitat musical d'avui, i aquestes pàgines i el retrat del mestre que les acompanya, representen un delicat i fervorós homenatge de l'obra que ell presidí en vida i honorà amb el seu prestigi.

Clou, finalment, el fascicle, una "Crònica de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya", anys 1921-22, redactada pel secretari de l'entitat, mossèn Joan Puntí i Collell, prevere.

L'explicació de les tasques realitzades durant aquest primer període d'activitat de l'Obra, relació ininterrompuda de fets i enumeració de dades, és un tema prou suggestiu perquè la *lectura d'aquesta crònica es faci amb* un interès que no decau un sol instant. Hom hi troba, però, encara un goig particular per l'exquisida traça que l'autor ha sabut mostrar en lligar tots els fets en la seva narració i comentar-los discretíssimament.

Són reproduïts en la Crònica alguns documents especialment interessants per a la història de l'entitat, i destaca entre aquestes reproduccions el fotogravat d'una cèdula d'arxiu—anvers i revers—totalment ocupada per la tonada i la lletra d'una cançó.

Aquesta esplèndida inauguració de les publicacions de l'Obra del Cançoner marca una data que no hauria de passar desapercebuda a cap dels nostres bons compatricis. El primer volum de "Materials" diu ja expressivament la transcendència de l'empresa iniciada sota els millors auguris; i els qui se'n captinguin bé, no deixaran, ben segur, de mirar amb admiració i amb profunda reconeixença la intel·ligent i generosa actuació que l'haurà fet pràcticament possible.

BALTASAR SAMPER

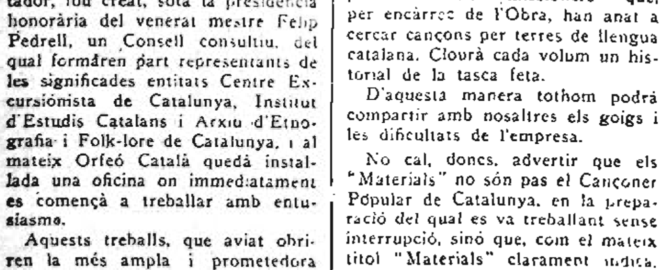

Cançó recollida a Solsona durant la missió de recerca feta l'any 1922 per Mn. Higini Anglès, prevere, i En Pere Bohigues .

LA DONZELLA DEL ROSSELLO

Una cançoneta — jo la vull cantar
treta d'una noia — filla d'Organyà.
Rica amor primera — t'emportes la flor,
t'emportes la palma — de tot Rosselló.
Ella cuina i pasta — fa bugada i tot,
ja l'ha rentadeta — en un riu 'bundós,
ja l'ha aclarideta — en un jardí de flors,
ja l'ha plegadeta — en una capsa d'or.
Cada plec que hi feia, — un sospir o dos:
son pare l'escolta — detràs del balcó:
—Què sospires, filla, — què sospires tu?
—Bé ho sabeu prou, pare, — bé ho sabeu prou vós
que me n'heu casada — amb un malairós.

NOTES OFICIOSES

ORFEO SCHOLA CANTORUM DE GRACIA

El propvinent disabte, dia 21, a les deu de la vetlla, l'Orfeó Schola Cantorum, de Gràcia, inaugurarà el seu nou estatge social del carrer de l'Escorxador, 19 i 21, amb un important concert per les seves tres seccions, amb la cooperació de la "Cobla Catnalonia", sota la direcció del mestre Isidre Molas.

El programa del concert està integrat per obres dels mestres Morera, Millet, Pérez-Moya, Lambert, Moles, Saint-Saens, Clavé i Vives; finalitzant amb la "Sardana dels blats", de Moles per a cor i cobla.

La "Cobla Catnalonia" interpretarà unes sardanes de concert, ultra l'audició amb la qual acabarà aquest important acte.

Les entitats que no hagin rebut les corresponents invitacions poden dar-se per invitades.

Les Lletres

REVISTES

"Criterion" (*any IV, núm. 13*). Publica un admirable sumari que els nostres lectors ja coneixen. Encapçala el número un dens i lluminós assaig del P. Miquel d'Esplugues sobre "Filosofia d'Amenitat i Sublimitat. (Creació i evolució)".

El problema de l'origen de l'home és, segons *el P. M. d'E.*, un dels punts bàsics de la filosofia. Si hom no se'l plantegés sovint no fóra digne del nom de filòsof. Ara bé, la idea de creació és una "glòria suma de la filosofia cristiana", d'aquesta filosofia "d'amenité et d'enjouement, science gaie autant que sublime", a què Joubert es referia. Fidel a la seva escola, el P. M. d'E. posa, doncs, de bell nou, entre nosaltres, el tema polèmic de creació i evolució. El tema és acarat, il·luminat, successivament, amb d'altres sectors de la filosofia. Cosmologia, antropologia, teodicea, evolucionisme, *prehistòria, etc.*, serveixen al P. M. d'E. per a enfortir la idea de creació.

"L'ideal—diu l'il·lustre Pare caputxí—fóra una fusió harmònica, no pas de creació i monisme evolucionista, antitètics com llum i tenebra, sinó entre el concepte cristià de creació i el concepte racional d'evolució. Racional, no racionalista."

"Però l'evolució és relativa. L'absurd de l'evolucionisme consisteix a voler fer absoluta una cosa relativa essencialment."

"I a la prehistòria, insegura i caòtica (el monisme evolucionista), gosà pidolar llum contra la idea resplendentíssima de la creació. Es encendre un llumí per a il·luminar el sol."

"Un dels pecats més greus de la ciència moderna és haver-se deshumanitzat."

Els paràgrafs que acabem de transcriure mostren prou bé l'esperit pregon i ample, optimista, generós i gai que hom troba a cada línia de l'assaig del P. M. d'Esplugues.

* * *

"Revista de Occidente" (any VI, núm. 60) — Hi hem llegit alguns excel·lents articles: A. Espina, "Momentos de Goya"; P. Bosch Gimpera, "Problemas de la colonización fenicia de España y del Mediterraneo occidental". B. Jarnés, "Sherwood Anderson"; i notes interessants. Les formes noves de l'art, de la crítica, de la filosofia, troben llur camp acollidor en "Revista de Occidente", tan europea.

M. Fernàndez Almagro, publica en aquest número una nota intel·ligent, acerada, sobre la invasió francesa de 1823.

"Heu-vos ací un problema: com una nació alçada en armes contra el francès en 1808, el rep i aclama en 1823. I heu-vos ací un bri de solució: el francès de 1823 no solament respectava el Rei d'Espanya sinó que el restablia en la plenitud del seu poder. I el Rei, purament i simplement, el Rei "neto" importava més que res: més que la sobirania de l'Estat o la sobirania nacional, més que la inviolabilitat del territori, més que la pàtria mateixa, a penes concebuda com una cosa distinta a la vinculació d'una dinastia."

¿No són, aquestes paraules de Fernàndez Almagro, una amarga i lúcida observació de psicologia d'un poble?

T. G.

Comandament de vàlvules "Camshaft" en els motors d'explosió

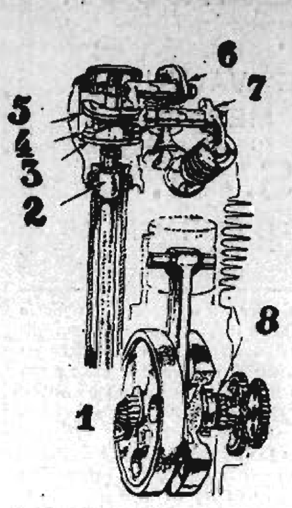

En el desenrotllament del motor d'explosió i en particular en el d'un sol cilindre, s'observa la tendència, lògica per altra part, d'obtenir un rendiment cada vegada superior en l'augment del nombre de revolucions. En les motos principalment, on el motor d'explosió d'un cilindre alimentat amb benzina ha trobat la màxima aplicació, és on aquesta tendència s'ha manifestat amb més agudesa. L'espai i el pes, limitats per consideracions d'ordre pràctic i experimental, han obligat a trobar una potència cada cop més alta, no en l'augment de cubicació del motor sinó en el seu règim elevat.

Després dels motors amb vàlvules al costat, voltant a 2000 tombs per minut com a màximum, es construïren els motors amb vàlvules a la culata comandades per tiges o balancins. En evitar als gasos un recorregut amb *masses colzes, es permet que l'admissió* i expulsió dintre la cambra de la culata s'efectuï en menys temps que en els tipus amb les vàlvules al costat, d'on unes tres mil revolucions i més són aconseguides en els motors considerats com a ràpids.

Per sobrepassar aquest límit ha calgut vèncer unes dificultats que a primer cop d'ull semblaven irresolubles. Totes les tiges de vàlvules, de qualsevol tipus que siguin, segueixen un moviment que determinen unes llebes de perfil molt estudiat. Si en un *moment determinat aquell moviment no s'ajustés al perfil, el moviment* del motor es trobaria disminuït i mai no s'arribaria al règim que l'energia específica de la benzina permet esperançar d'aconseguir. En tots els motors el moviment d'elevació de les tiges de les vàlvules s'obté amb una certa facilitat, però la cursa de retrocés, degut a la inèrcia pròpia de *les varetes, no s'adapta mai en els règims* elevats a aquells perfils estudiats especialment. Amb l'ajuda de molles molt enèrgiques s'ha provat de remeiar aquest inconvenient, però al mateix temps s'han introduït al ja *complex sistema de resistències* passives del motor uns nous esforços que ha de vèncer el cicle motor. D'aquesta lluita s'ha determinat el límit que en la construcció pràctica poden tenir les revolucions d'un motor les vàlvules del qual, o les varetes, presenten amb la seva massa uns esforços d'inèrcia molt considerables en els instants de moviment fortament accelerat.

Quan d'aquests procediments hom creia haver tret tot el suc del motor de benzina monocilíndric, els anglesos van aplicar a algunes de les seves motos el moviment de vàlvules conegut pel nom de "camshaft". Fa uns tres anys que d'una manera sistemàtica uns quants constructors ofereixen llurs màquines equipades amb aquell procediment i el fet que alguns d'aquests models hagin fixat perfomances superiors a les obtingudes amb els millors motors amb vàlvules al cap és una garantia de la seva eficàcia.

L'avantatge principal del "camshaft" és de reduir al mínimum el nombre i la grandària de les peces sotmeses a moviments alternatius amb la consegüent disminució de les forces d'inèrcia — l'obstacle que limita el progrés de totes les màquines, les peces de les quals no es mouen sempre en el mateix sentit — i a la vegada permet posar molles menys enèrgiques a les tiges de les vàlvules per a obtenir-ne el retrocés.

L'esquema adjunt dóna un concepte clar d'aquest mecanisme, i evita de fer una detallada descripció:

1, joc d'engranatges cònics que trameten el moviment del cigonyal del motor a l'eix vertical; 2, solidari amb les llebes; 3, coixinet d'empenta de l'eix de les llebes; 4, lleba plana d'escapament; 1, lleba plana d'admissió; 6, vàlvula d'admissió; 7, vàlvula d'escapament; 8, engranatge que fa moure la magneto.

Informació catalana

* *Per al poeta López-Picó són belles totes les ocasions per als seus pretextos i moralitats. En el darrer número de La Revista, a propòsit de "Aportacions literàries", escriu:*

"Deixàvem passar sense comentari, tant com fou lleugerament comentada, mesos enrera, la lletra dels escriptors russos [illegible] de preteses humiliacions, però ens semblà sospitosa com un anònim. Altrament, l'aportació directa de l'obra dels més assenyalats de les noves generacions russes ens plau d'incorporar-la a les nostres planes mercès a l'honor que ens fa amb les seves traduccions i interpretacions el nostre col·lega Alfred Gallard. Esmentem com una dada indispensable a tots els qui desitgen informacions precises, la lletra de Màxim Gorki a Romain Rolland, inserida a la revista *Europe* i traduïda al català damunt les pàgines de *L'Opinió* del dia 7 d'abril darrer."

Sobre les commemoracions manzonianes:

"D'entre la multiplicitat de temes que el centenari del Romanticisme ha suscitat, interessen d'una manera especial en relació amb la història de les nostres lletres modernes els que fan referència a l'escola manzoniana. Les generacions catalanes dels primers noucents no han estalviat llur homenatge al Manzoni. La traducció dels *Promesos*, per Maria Antonia Salvà, assenyala una digna fita. Li fan costat d'honor les traduccions d'himnes sacres de Guerau de Liost i Llorenç Riber. Volíem recordar-les aquí. I volíem lligar aquests records amb la commemoració de la data (darreries de març de 1828) en la qual Alexandre Manzoni començà el seu estudi *Del romanzo storico e, in genere, de'componimenti misti di storia e d'invenzione*, d'una intenció i d'un abast que no podem negligir en explicar-nos el llevat de renaixença pairal que ens porta el romanticisme."

Sobre educació civil:

"Si deixéssim el fàcil atac pintoresc sota el verbalisme trucat de dretes i esquerres; i, nodrits de discreció i de respecte, ens aplicàvem a estudiar, encoratjar i divulgar les possibilitats de llibres com *La mesura objectiva del treball escolar*, del senyor Alexandre Galí, ens sembla que tots plegats hi guanyaríem la convivència amb el passat i la intimitat humana amb el present que ens redimeixi d'ésser superficials i ens torni el sentit de la nostra responsabilitat."

Al marge del "Manifest groc":

"Remoure l'ambient, és cosa que sempre fa bonic. El mal, però, és que l'ambient, després de remoure's, torna a encalmar-se. Talment el cloure's de la mar després de rebre la ferida d'una pedra. Si l'art avancés a impuls de la naixença dels manifestos, caldria lloar el gest de Dalí-Gasch-Muntanyà, firmants del manifest que ha vist la llum fa poc entre nosaltres. Res, en ell, d'original. Les afirmacions i les negacions del seu text no fan més que sintetitzar, amb una altra tonada, la cançó que canten, a Catalunya, fa temps, però amb veu diferent, altres literats i altres artistes. El text del manifest, salvant els personals punts de mira de cadascú, podria ésser firmat perfectament per tots nosaltres. Malauradament l'art només avança per l'esforç tenaç, continuat, heroic, que succeeix als manifestos. Si els tres firmants es limiten a un text de manifest, la seva publicació haurà estat ben poca cosa. Si, damunt d'ell, saben construir-hi una obra ben bé d'ells, el manifest no s'haurà perdut del tot. L'ambient, però, seguirà sempre igual. Qui té fretura d'obrir els ulls, bé prou que els obre per si sol, sense necessitat que el desvetllin. I en aquest cas, no hi valen de res els manifestos d'altri. Aquesta, al nostre entendre, és la millor lliçó del manifest Dalí-Gasch-Muntanyà."

I a propòsit de Max Scheler:

"La coneixença de Max Scheler l'havíem feta mercès a les aportacions de la *Revista de Occidente*. El comentari nostrat de la seva obra i de la vasta fecunditat i de la punyent profunditat de la seva influència en els corrents de la fenomenologia escaurà a algun dels nostres estudiosos de les ciències filosòfiques. Avui esmentem la seva mort amb una intenció més cordial que la dels anotadors de Diccionari quan registren: celebrat filòsof alemany contemporani."

* *Demà es posarà a la venda, el segon volum de la* Biblioteca Univers, Sonata a Kreutzer, *de Lleó Tolstoi, traduïda al català per Olga Savarin i Marçal Pineda, que es vendrà al preu de 1'50 pessetes.*

La traducció, com totes les que es publicaran en la Biblioteca Univers, *ha estat curosament revisada pel seu director Carles Soldevila.*

* *Avui es posa a la venda el número 21 de* Ciència, *revista catalana de* Ciència i Tecnologia, *que conté el següent sumari:*

La Palegeografia de la Mediterrània Occidental, segons les idees d'Emile Argand, *per B. Darder i Pericas.*

Els col·loides. III. Les suspensions col·loïdals, *per R. Peypoch i Pich.*

Els avantatges de l'ala espessa en la construcció d'avions, *per Marian Foyé Ràfols.*

Algunes observacions geològiques amb la vergella dels sauris, *pel professor Kurt Osswald, de la Universitat de Munich.*

Completen el sumari diverses notes, entres les quals esmentem: La destrucció dels icebergs i de les muntanyes de glaç mitjançant la termita; El llamp i les seves diferents formes; La possibilitat de la radiotransmissió dirigida; La radioactivitat, és d'origen còsmic?, i Recerques sobre radioactivitat de les substàncies alimentàries.

Desaparegudes les dificultats que s'oposaven a la normal aparició d'aquesta revista, Ciència *sortirà d'aquí endavant puntualment el dia 20 de cada mes, que és la data que en iniciar-ne la publicació s'anuncià. Tenint en compte que el retard actual—mig any just—és difícil de salvar, la direcció de l'esmentada revista ha optat per començar el tercer volum amb el número anunciat corresponent a juliol, prescindint del sis quaderns corresponents al primer semestre d'enguany. Per tant, la validesa de les subscripcions que havien de regir a partir de gener de 1928 queda traspassada de juliol de 1928 a juny de 1929.*

BARCELONA

La política

EL QUE PENSA FER EL P. VALLET

L'"Eco de Gironella", sota el títol *El retorn de l'apòstol*, publica un interviu amb el P. Vallet. D'ell són els següents fragments:

"Són molts els que es recorden del Pare Vallet. Constantment li fan tota mena d'ofrenes. Si a alguns sants, els ocells dels cels han portat els aliments que no trobaven en el desert, les ànimes bones saben també el camí que mena a la casa del P. Vallet, per tal d'ofrenar-li tot el que calgui."

"La seva paraula encara és més càlida que abans. Sentint-lo parlar, un hom endevina que dins el seu pit crema amb més intensitat que mai, la flama roent de l'entusiasme".

—"Fa molt de temps—li hem preguntat—, que vàreu sentir ressonar dintre vostre la veu de Déu que us volia entre els escollits?

—Es pot dir que als set anys—respon el P. Vallet fent vibrar les cordes tivants del seu esperit—, ja vaig sentir una mena d'avís que fou el preludi de la meva vocació religiosa. Als 23 anys vaig ingressar a la Companyia de Jesús, però, haig de confessar amb tota sinceritat, que ho vaig fer amb la convicció que, amb l'ajuda de Déu, fundaria una altra congregació. No era pas el desig de singularitzar-me el que va fer néixer dintre meu aquell pressentiment, sinó l'aspiració noble de desplegar les meves activitats tal com jo desitjava. L'obra que ara vaig a realitzar amb els auxilis de Déu i la Verge Maria, no és pas, com alguns creuen, una aspiració sobtada del meu esperit. L'he meditada llargament. Amb l'ajuda del cel, em proposo fundar una nova congregació. Crec que aquesta congregació complirà una missió especial, que pot fer un gran bé a la glòria de Déu; però quan un home creu portar alguna cosa singular a dintre i l'ha meditada llargament, té l'obligació moral de posar-la en pràctica.

—S'ha dit si heu hagut de vèncer grans dificultats.

—Malgrat tot quan hagi pogut dir-se, jo us asseguro, amic meu, que he hagut de superar ben pocs obstacles. Tinc al meu costat ànimes molt bones que em donen força i coratge per a seguir endavant. No desitjo altra cosa que portar la pau a les ànimes que segueixen camins extraviats. Vull consagrar la meva vida a predicar la paraula divina, perquè he posat la meva ànima a les mans de Déu, perquè faci d'ella el que vulgui".

"L'AVI MUNE", DE SANT FELIU, MULTAT :: ::

Per ordre governativa ha estat imposada una multa de 500 pessetes al setmanari "L'Avi Muné" de Sant Feliu de Guíxols.

SOLEMNE DESCOBRIMENT DE FOTOGRAFIES A LA U. P. DEL DISTRICTE CINQUÈ ::

El dia de Sant Jaume, a les cinc de la tarda, se celebrarà al Comitè de la U. P. del districte cinquè, l'acte de descobrir les fotografies que han dedicat a l'esmentat Comitè el general Primo de Rivera, Barrera, Milans del Bosch, Martínez Anido i altres persones.

CRISI MUNICIPAL A GANDESA :: :: :: ::

S'espera d'un dia a l'altre, el canvi de la majoria de l'Ajuntament de Gandesa, per dimissió presentada per set regidors.

LA CULTURA

CURSETS I CONFERENCIES

Dissabte, a dos quarts de vuit de la tarda, al local de la revista "Pentalfa", Boters, número 4, primer, el professor N. Capo donarà una interessant conferència pública sobre "Els banys de sol, com es prenen i per què serveixen".

Molt aviat en donarà una altra a Vilanova i Geltrú sobre "El que ha de menjar la mare en el període de gestació per a tenir un part sense dolor".

EN CARLES PI I SUNYER A L'ATENEU POLYTECHNICUM

Avui, a les vuit de la tarda, es donarà a l'Ateneu Polytechnicum (Alt de Sant Pere, 27, principal) la segona conferència pública del curset d'Humanitats, organitzat per a aquest estiu, i a càrrec del senyor Carles Pi i Sunyer, que versarà sobre el tema: "Les qualitats dels pobles".

Les Arts

L'EXPOSICIO DE LA UNIO DE MESTRES PINTORS.

Acabat ja el curs 1927-28 de les escoles pràctiques de pintura que sosté la Unió i Germandat de Mestres Pintors de Barcelona, aquesta entitat convida els socis i protectors i el públic en general a l'exposició dels treballs dels seus alumnes, aprenents del gremi.

L'exposició serà pública, i estarà oberta des del dia 23 del que som al 31 d'agost, tots els dies feiners, de sis a vuit de la tarda, al seu estatge social, carrer de Raurich, 14, principal.

ELS TRIBUNALS

AHIR NO ES VAN CELEBRAR JUDICIS A L'AUDIENCIA NI AVUI TAMPOC

La Secció del Criminal de la Sala de Vacances no celebrà cap judici oral.

Unicament intervingué en un incident en causa per estafa, a porta tancada.

Per a avui tampoc s'ha fet cap assenyalament.

DETENCIONS

Va ésser detingut Miquel Cases Samper, el qual menava un carro pel Passeig del Born, sense llum, i en ésser avisat per uns guàrdies tractà de subornar-los donant-los 25 pessetes.

El detingut va quedar a disposició del jutjat de la Llotja.

— També va ingressar a la presó Maria Briz Martorell, que fou detinguda en un safareig del carrer de França, per agredir amb una pedra i lesionar-la a Irene Rueda.

DENUNCIES PER ROBATORI

En Jaume Braso Comes, domiciliat al carrer de Ramon i Cajal, 43, va denunciar que havien entrat lladres a casa seva i se n'havien endut joies per valor de 2.000 pessetes.

— Agapit Blasco va denunciar la desaparició d'una vela valorada en 500 pessetes. Ignora qui n'és l'autor.

LA DIPUTACIO

ACORDS DE LA PERMANENT PROVINCIAL

La Comissió provincial Permanent, en la darrera sessió celebrada, adoptà, entre altres, els següents acords:

Proposta de nomenament de secretari de la Diputació a favor del senyor Jacint Vega i March.

Procedir a la subhasta del Pavelló S. de la Clínica Mental.

Concedir pròrroga per a l'acabament dels pavellons A, D i P de la pròpia Clínica.

Aprovar expedient de reclusió provisional de dements al Manicomi de Sant Boi de Llobregat i a l'Institut Mental de la Santa Creu.

Tramitar expedients de reclusió definitiva d'alienats en els dits establiments.

Tramitar expedients de reclusió de leprosos a l'Hospital de Sant Llàtzer.

Informar favorablement l'expedient d'agrupació dels Ajuntaments de Torrelles de Foix i Pontons, als efectes de tenir un sol secretari.

Aprovar les tarifes que han de regir les sots-brigades sanitàries per als treballs no oficials que executin.

Aprovar les normes de treball de les pròpies sots-brigades i assenyalar l'import de les dietes a cobrar pel personal d'aquestes, quan surtin en funcions de servei del lloc de llur residència.

Aprovar diversos pressupostos relatius a treballs que s'han d'executar pel sistema d'administració, en les següents vies provincials: a la carretera de Montesquiu al terme amb Lleida per Berga; en la d'Espunyola a Puigreig, per Caserres; en la de Martorell a Vilafranca; en la de Gavà a Begues; en la de Taradell a l'estació de Balenyà; en la de Barcelona a Prat de Llobregat; en la de Sant Pere de Ribes a Vilanova; en la de Sant Celoni a Gualba; en la de Manlleu al terme de Girona per Sant Pere de Torelló; en la de Sant Boi a La Llacuna; en la de Cornellà a Fogàs de Tordera; en la d'Esparraguera a Manresa; en la de Monistrol a l'estació del Monestir de Montserrat.

Aprovar l'acta de replanteig de les obres d'eixampla, rectificació i millora de la travessia per Castellgalí, de la carretera d'Esparraguera a Manresa.

Aprovar el pressupost de despeses per a l'estudi i redacció del projecte de rectificació de la travessia per Sant Celoni de la carretera de Sant Celoni a Gualba, amb ramal a La Batllòria.

Aprovar l'acta de recepció definitiva d'un cilindre compressor de 20 tones subministrat pels tallers Indústries Mecàniques Aragonesa.

Aprovar el pressupost de les obres d'enquitranat superficial de la carretera d'Espunyola a Puigreig.

Trametre a l'Ajuntament de Torelló, als efectes de la informació pública, un exemplar del projecte de construcció d'un albelló de 0'75 m. de llum en el lloc quilomètric 0'820 de la carretera de Torelló a l'estació del ferrocarril.

Anunciar la subhasta de les obres de modificació de la travessia per Rubí, de la carretera de Gràcia a Manresa.

Accedir a la demanda de l'Ajuntament de Rubí, d'asfaltar la travessia per la dita població, de la carretera de Gràcia a Manresa.

Designar els diputats En Josep M. Llobet i En Pau Alegre, per assistir a la recepció de diversos treballs.

Català:
LA PUBLICITAT
és el teu diari

EL MUNICIPI

La installació elèctrica de la zona d'Eixampla

Diu un diari d'anit passada:

"Es reuní avui en sessió ordinària la Comissió Municipal d'Eixampla.

Hi assistí el senyor Prim, però no el senyor Gassó i Vidal.

Podria ésser que el senyor del Río, que presidia, hagués explicat ben bé l'estat de la qüestió de la llum i de la situació de les tres empreses que prengueren part en el primer concurs.

Cada un de la Comissió haurà fixat el seu criteri i no s'haurà pres cap acord. Tothom es reserva per al ple pròxim, que no se celebrarà aquest mes. La C. M. P. fixarà la data del ple en una de les pròximes reunions.

Des de demà el senyor del Río farà ús de la seva llicència de dos mesos, que no se sap si tindrà cap interrupció."

La tasca cultural de les colònies escolars

"La Vanguardia" publica una ressenya de la festa celebrada diumenge a la Colònia Escolar Casa Puig. Retallem de l'esmentada ressenya el magnífic paràgraf següent:

"La presencia del señor Bonet del Río, concejal ponente de las colonias, contribuyó al mayor realce del acto y al que los cantadores saludaron con coplas alusivas, entre las que recordamos la siguiente:

Esta colonia escolar
que aquí pasará el estío
nunca deberá olvidar
al señor Bonet del Río."

El viatge de l'alcalde

El baró de Viver no sortirà per ara de Barcelona, contràriament al que s'havia dit. Es probable que en la darrera desena d'agost vagi a Suïssa per a recollir la seva filla, completament restablerta de la dolença que l'ha obligat a passar allí una llarga temporada.

La nova urbanització de la Laietana

Fins al dia 9 del mes entrant, a les dotze del migdia, s'admetran al Negociat Municipal d'Obres Públiques de la Secció de Foment, plecs de proposició per a optar a la subhasta relativa a les obres de nova urbanització de la Via Laietana, des de la plaça d'Urquinaona a la d'Antoni López, sota el tipus de 993.940'21 pessetes, i d'acord al projecte que fins a l'esmentada data estarà exposat en aquell Negociat.

Anunci de subhastes

El dia 31 del mes que som, al migdia, se celebrarà al Saló del Consistori la subhasta del quiosc de periòdics establert al carrer del Marquès del Duero, cantonada amb el de Comte del Asalto, pel tipus de 130 pessetes mensuals.

Els qui desitgin prendre part a la subhasta hauran de consen la subhasta hauran de constituir a la caixa municipal i fins a la una de la tarda del dia hàbil abans al de la subhasta, un dipòsit provisional de 50 pessetes, que serà tornat als licitadors les ofertes dels quals siguin desestimades.

Aquell que resulti adjudicatori provisional de la subhasta, haurà d'augmentar el dit dipòsit, en el mateix moment, fins a l'import del cànon corresponent a tres mesos.

* * *

El dia 10 d'agost vinent, al migdia, se celebrarà la subhasta per a l'arrendament del quiosc de periòdics establert a la Rambla de Canaletes, davant l'Hotel Continental, sota el tipus de 700 pessetes mensuals.

Els plecs de proposició hauran d'ésser presentats al Negociat Municipal d'Ingressos fins a la una de la tarda del dia 9 d'agost.

A l'esmentat Negociat estarà exposat al públic el plec de condicions i s'indicaran els dipòsits a constituir per a poder prendre part a la dita subhasta.

EL GOVERN CIVIL

UNA NOTA DE SANITAT

Al Govern civil ha estat donada una nota de la Inspecció de Sanitat, que diu:

"Vista en la prensa la queja de varios industriales referente a inspecciones verificadas en sus establecimientos por los señores subdelegados de Medicina inspectores municipales de Sanidad, este Gobierno civil se cree en el deber de hacer público que los subdelegados de Medicina van provistos de su correspondiente carnet de identidad con el sello de este Gobierno, y que los derechos que han de percibir en virtud de la vigente legislación no son en concepto de multas, sino de inspección sanitaria y para papel de pagos al Estado."

MULTES

El governador ha posat les següents multes:

De 250 pessetes a Juliana Serrano, Escudellers, 45, per escàndols i al mateix temps la clausura de l'esmentada casa.

De 50 pessetes a Prudenci Canudes, Sant Jeroni, 9, taverna, per tenir obert l'establiment després de l'hora reglamentària i expendre begudes alcohòliques.

De 50 pessetes, a Antoni Prons, Sant Antoni de Pàdua, 3, Bar La Perla, per vendre begudes després de l'hora reglamentària.

De 50 pessetes, a Josep Sibermant, Comte del Asalto, 54, bar, per tocar la guitarra i vendre begudes alcohòliques després de l'hora reglamentària.

De 25 pessetes a Pau Llord, Portal Nou, 4, taverna, per tenir obert l'establiment després de l'hora reglamentària.

De 25 pessetes, a Josep Torradelles, Diputació, 168, taverna, per tenir-la oberta després de l'hora reglamentària.

També han estat penyorats amb 25 i 15 pessetes els Presidents de les comissions de festes dels carrers de Monistrol, Viladomat, Còrsega, Societat Coral Euterpe, Carders, 12, Girona i Aragó, per celebrar rifes sense tenir la corresponent autorització.

La doctora Quadres Bordes donà compte de tots els afers de secretaria.

Per aclamació, foren nomenats advocats de l'entitat el senyor A. Moles i membre del Ple, el senyor Manuel de Sivatte.

Seguidament, per votació, s'aprovà l'articulat addicional als estatuts de l'Associació.

La ponència designada donà compte de l'informe sobre l'acceptació d'un immoble donat per a Sanatori de Toxicomans.

S'estudiaren alguns projectes per al propvinent curs.

La doctora Quadres Bordes manifestà que els actes benèfics organitzats pel Patronat Auxiliar de Dames a benefici del Sanatori han produït 11.554 pessetes que han estat ingressades a la Caixa de Pensions per a la Vellesa.

ARRIBADA DEL GOVERNADOR

El governador, senyor Milans del Bosch, arribarà avui, de Madrid, segons va manifestar ahir a la nit el senyor Mas, oficial del Govern civil, en absència del senyor Lasala.

EL CAPITA GENERAL

Ahir, el general Barrera va anar al dipòsit de semental d'Hospitalet de Llobregat.

EL FILL DEL CAPITA GENERAL

Ha arribat el fill del capità general, En Josep Barrera Campos, el qual ha estat de poc ascendit a tinent i destinat al vuitè regiment d'artilleria, de guarnició a Barcelona.

LA GUINEA

El governador interí, senyor Lasala, va rebre la visita del governador de la Guinea, general Núñez de Prado, el qual marxa a Bordeus, des d'on s'embarcarà cap a les colònies franceses, i d'allà es reintegrarà al se càrrec.

CAVALLS A DON ALFONS

El cònsol de Marsella ha tramès un telegrama al governador, en el qual l'assabenta que han estat desembarcats quatre cavalls, present del maharajà de Patiala a don Alfons.

Els esmentats cavalls seran traslladats a Barcelona, i restaran a les quadres del Palau de Pedralbes.

LA CAMPANYA CONTRA ELS TOXICS

Al Govern civil, sota la presidència del general Milans del Bosch, es reuní el ple de l'Associació contra la Toxicomania.

La Companyia de Telèfons

Ens comunica la Companyia Telefònica Nacional d'Espanya que el telèfon que usaren a l'acte de la inauguració de l'estació internacional de Canfranc el rei d'Espanya i el president de la República francesa, forma part de la línia telefònica que uneix els novíssims centres de Canfranc, Els Aranyons i Vilanua, que ha estat construïda en set dies, car les dites obres començaren el dia 3 i el dia 10 del corrent pogueren celebrar-se conferències i quedà enllestit les installacions telefòniques, l'estesa de cables i la collocació d'aparells.

Fires i festes a València

La Companyia de Ferrocarrils del Nord ha establert, en combinació amb la de M. S. A. per a facilitar la concurrència a les fires i festes i curses de braus que tindran lloc aquest mes i l'entrant, bitllets d'anada i tornada, a preus reduïts, des de Barcelona i altres estacions, que seran expesos des del 22 al 31 del corrent, i seran valedors per a tornar del 23 de juliol a l'1 d'agost, totes aquestes dates incloses.

Per a més detalls, consulteu els cartells que han estat fixats a les respectives estacions i despatxos centrals.

LES SARDANES

SARDANES A L'AIRE LLIURE

El Foment de la Sardana de Sans i l'Orfeó de Sans han organitzat per al diumenge vinent, dia 22, una ballada de sardanes a càrrec de la cobla Popular als patis i jardins situats al costat de l'estatge de l'Orfeó, enclavats entre els carrers de Sans i Sant Crist, número 70.

Aquest lloc, cedit desinteressadament pel seu actual posseïdor, ofereix als sardanistes un gaudi remarcable, ja que ultra la seva situació cèntrica és al mateix temps tot florit d'arbrei.

El pla espaiós estarà disposat de manera que tothom pugui ben acomodar-se, i a tal fi hi haurà implantat un servei de cafè i refrescos.

La illuminació serà esplèndida.

Les entitats organitzadores esperen que tots els sardanistes contribuiran, assistint-hi, a l'esforç que representen aquestes festes a l'aire lliure.

Es començarà a les deu de la vetlla.

* * *

El Foment de la Sardana d'Hostafrancs posa a coneixement de tots els sardanistes que per causes sorgides a darrera hora hagué de suspendre's la ballada que en homenatge a N'Angel Guimerà tenia anunciada. La dita ballada se celebrarà avui, divendres, a les deu de la nit, al carrer de Corts Catalanes encreuament al de Vilamarí.

L'APLEC SARDANISTA DE DIUMENGE PASSAT A LES FONTS DE TERRASSA

Diumenge passat se celebrà amb gran èxit el I Aplec Sardanista que la Joventut Sardanista Pep Ventura havia organitzat a les Fonts de Terrassa.

Al matí i a la tarda hi va haver sardanes, interpretades per les tres cobles que hi prenien part. Al matí hi havia gent malgrat la calor que feia; però a la tarda augmentà de tal manera que el lloc de la festa donava bo de veure. De Rubí i Terrassa hi van assistir en gran nombre, i igualment d'altres

En resum: una festa sardanística que honora l'entitat organitzadora.

LA VIDA SOCIAL

UNIO DE SINDICATS AGRICOLES CATOLICS

Se'ns prega la inserció de la següent nota:

Després de la tasca d'organització que s'ha portat a cap per aquesta entitat per tal d'assolir l'adhesió dels Sindicats Agrícoles adherits a l'antiga Federació domiciliada en aquesta ciutat, la Junta directiva de la Unió de Sindicats Agrícoles Catòlics, en reunió darrerament celebrada acordà, en vista que el nombre de Sindicats adherits era considerable, ja que igualava en nombre als que constituïen la dissolta Federació, organitzar la Secció Comercial per procurar als Sindicats i en conseqüència també al gran nombre d'agricultors als mateixos associats, tots els beneficis que reporta la unió d'aquestes entitats.

Acabats que siguin els treballs d'estadística que s'estan fent, començarà a prestar els seus serveis la nova Secció que tan sollicitada ha estat pels Sindicats Agrícoles que componen l'esmentada Unió.

EL COMITE PARITARI DE PROPIETARIS DE CAFES, CERVESERIES, BARS, ETC., I CAMBRERS

En la darrera sessió del Ple d'aquest Comitè es prengueren, entre altres, els següents acords:

Mentre no existeixi la Borsa de Treball, avui en estudi, d'aquest Comitè, es declara contractació clandestina i infracció d'aquest acord, tot contracte de treball entre patrons i cambrers que s'hagi efectuat *per mediació d'agència*, centre de collocació, corredors o altre organisme que no sigui dels *que a tal* objecte tenen establert les associacions professionals del ram legalment constituïdes i inscriptes al Govern civil.

Així mateix, per tal d'evitar l'incompliment de la llei de descans dominical i evitar l'intruisme, s'acorda: Queda prohibit contractar pels patrons, com a cambrers, individus que durant el dies feiners es dediquin a l'exercici de professions diferents a la Indústria Hotelera, i que amb infracció de la llei del Descans dominical i Jornada legal, s'ofereixin per a prestar servicios de cambrers els diumenges o hora de descans en dia feiner en perjudici dels professionals que viuen de la indústria.

També es posa a coneixement d'aquells als quals pugui interessar, que havent expirat al termini concedit a les Associacions professionals de Cambrers perquè inscrivissin a lliure socis en el Cens obrer d'aquest Comitè, es concedeix als no associats, incloent als que estan sense feina com a última pròrroga fins al dia 31 del mes que som perquè ho facin a les oficines l'aquest Comitè (carrer de Caris, 29, principal), si no volen trobar-se subjectes a les mesures que s'acordaran pròximament per als que no ho haguessin fet.

El càncer, flagell de la nostra època

LA LITERATURA, EL CINEMA, EL TEATRE, ELS TRANSPORTS, LA VIDA MODERNA, LA CIVILITZACIO, ORIGEN DEL CANCER

En el número de juliol de la "Revue Mondiale", el doctor Lowenthal publica un estudi titulat "Vues nouvelles sur le Cancer", molt extens i interessant, que acaba amb les següents consideracions:

"Les estadístiques oficials i privades afirmen amb una rara unanimitat aquest doble fet, a primera vista estrany, i que ja coneixem: el flagell cancerós assota i progressa en els països civilitzats, els mateixos que lluiten victoriosament contra les malalties evitables i la mort prematura —lluita que els permet d'augmentar llur població, malgrat una natalitat relativament baixa, i que baixa: les races primitives delmades per les malalties evitables i la mort prematura i les poblacions de les quals, no obstant una fertilitat considerable romanen estacionàries fa segles, no acusen més que casos relativament rars i isolats de càncer. Per què?

* * *

Si s'admet el paper dels agents provocadors dels "shocks" tòxics i psíquics — hipòtesi perfectament admissible encara que impossible de demostrar — els càncers d'aquest origen han d'ésser necessàriament de molt, més freqüents en els civilitzats que en els no civilitzats; els primers estan més exposats a les intoxicacions de tota naturalesa i a més subjectes a les emocions de totes menes que no pas els darrers. "Intoxicacions" per excessos de taula, falsificació de les matèries alimentàries; morfina, cocaïna, èter, cafè, té, alcohol, tabac (aquests dos darrers productes obren, a més, com a càustics traumàtics). "Emocions": jocs d'atzar, especulacions, agiotatge, nobles ambicions, arrivisme desenfrenat, odi de classes, lluites polítiques, en fi, i sobretot passions amoroses, o més exactament, passions sexuals (llegeixi's intersexuals) augmentades, inflades, exagerades, exacerbades, exasperades per les novelletes, novelles, poesies, produccions *teatrals i cinematogràfiques* que es multipliquen unes i altres en proporcions geomètriques i les tendències pornogràfiques de les quals s'accentuen i creixen en proporcions astronòmiques. Es pot afirmar, sense ésser titllat d'exageració, que de cent novelles o obres representades, vuitanta inicien els no iniciats en els secrets més íntims de l'alcova. No és que els no civilitzats tinguin una moral sexual superior a la nostra! Però en ells l'instint sexual guarda l'ordre i el lloc secundaris, per més que diguin els freudians, que li ha assignat la naturalesa. En els civilitzats, abun*dantment nodrits de ficcions* des de l'edat més tendra, l'instint sexual ha degenerat en obsessió delirant — font *de suïcidis, d'homicidis, de desastres* materials, de decadències mentals i morals, de crims i delictes crapulosos. *La literatura moderna* té la seva part de responsabilitat en els progressos del càncer.

Però ja que hem admès l'origen traumàtic d'immensa majoria dels càncers, ¿és que els civilitzats sofreixen més traumatismes que els no civilitzats? Sense cap mena de dubte! (Diguem tot seguit, i per memòria, que les indústries i la major part d'oficis que produeixen el càncer són ignorades dels no civilitzats; ara bé, aquestes indústries i oficis ocupen milions d'obrers.)

* * *

Entre els agents vulnerants de les cèllules, n'hi ha un, el paper del qual, que nosaltres sapiguem, no ha cridat encara l'atenció dels investigadors, pot ser a causa de les seves dimensions infinitament petites — és la cèllula ella mateixa—. Aquest paper les cèllules l'exerceixen mútuament *i recíprocament*, quan l'organisme experimenta un sotrac físic intens o prolongat, *sigui degut a causa interior* — corea, convulsions cròniques o tòniques, epilèpsia, tètans, tremolors d'origen central o tòxic, etc., etc., o sigui per causa exterior a l'organisme.

En aquesta darrera categoria es troben els "vehicles", ja a tracció animal (comprenem ací les bicicletes) ja a tracció mecànica, vagons, tramvies, automòbils, vaixells, avions. A l'impuls dels sotracs, topades, trepidacions (aquestes darreres particularment perilloses ja que el que perden en violència ho guanyen de sobres en rapidesa del ritme) i segons llur intensitat, les cèllules, cossos elàstics, de formes variables — esfèriques, cilíndriques, polièdriques, fusiformes — les cèllules, dic, es contrauen, es distendeixen, es penetren, es desassocien, s'esquincen, es topen, es maten.

De tot això en resulten pertorbacions generals o locals en harmonia amb l'extensió de les lesions i la categoria de les cèllules lesionades: les lesions varien amb la resistència del "vehicu at", la llargària, el recorregut i la seva durada; la naturalesa i l'estat de la carretera, la resistència dels elements, els aparells de suspensió, etc. En certs individus, després d'un llarg viatge, aquestes pertorbacions es manifesten en una fatiga més o menys pronunciada, en altres s'hi afegeixen: vertígens, mareig, vòmits més o menys incoercibles d'origen mecànic, fins potser central (commoció de les cèllules cerebrals o vestibulars). En els subjectes malalts d'afeccions agudes o cròniques de les vies respiratòries, fetge, cor, ronyons, bufeta, en els arterio-escleròtics, diabètics albuminúrics, es pot observar un agreujament més o menys notable de llur estat: congestió dels òrgans malalts, ruptura de capillars, hemoptisi, hematúria, fins hemorràgia cerebral; en les dones en període o malaltes de fibromes—menorràgia; en les dones gràvides — avortament o infantament sobtats... Es pot presumir que si Ahasverus hagués pogut usar dels nostres mitjans de locomoció la seva carrera de jueu errant hauria estat notablement abreujada per un neoplasma maligne.

L'augment vertiginós del nombre proporcional de viatges a una marxa cada cop més ràpida — per terra, per mar i pels aires, contribueix el progrés del càncer.

Entre els altres factors que asseguren la marxa parallela del càncer i de la civilització (o al costat d'ells) citarem: extensió prodigiosa i universal dels avortaments provocats, seguits, en la immensa majoria dels casos (a menys que l'avortada no hi mori), d'infeccions cròniques, supuracions, llagues, cicatrius, adherències, fungositats, etc.— estats precancerosos per excellència. Extensió prodigiosa i universal dels esports dels dos sexes, no dels esports moderats, racionals i útils, sinó violents i brutals, la violència i la brutalitat dels quals no fan altra cosa que augmentar, com ho prova el nombre creixent d'accidents greus o mortals. Extensió prodigiosa dels dancings i balls dits d'apatxes, d'acròbates, de negres, etcètera, etcètera: estret cos a cos, topades recíproques, moviments lascius, contorsions — epileptiformes— exercici o esport estèticament innobles, físicament, fisiològicament, psíquicament perniciosos, menys per "l'etern corromput" que per "l'eterna víctima". Mai, a cap època de la seva història, la dona no ha merescut tant aquest títol tan poc envejable que li ha conferit la natura.

La civilització és el que fa la vida digna d'ésser viscuda. Però, ai las! com tota medalla, té dues cares: a la una són gravats els seus beneficis, a l'altra les seves malifetes, de les quals la més greu per a l'esdevenidor de la humanitat és el càncer.

Si no es fa res per deturar la marxa envaïdora del flagell, en pocs segles n'hi haurà prou per anorrear l'espècie!!

Heus ací el final de l'interessant treball del doctor Lowenthal. ¿Qui ens havia de dir que la ciència mèdica havia de donar arguments als detractors del cinema? Però el cas és que la literatura no queda tampoc pas massa ben parada: els que escriuen llarg i massís sobre el tema, — entre nosaltres n'hi ha de molt significats — hauran de renunciar a tot mitjà de locomoció i *transportar els seus densos articles* a peu, bo i exposant-se a algun traumatisme més ràpid i segur, però *també més moral i higiènic.*

Avui hi ha emissió d'ones ràbdiques per En Palet i Barba

Aquest vespre, a les deu, En Domènec Palet i Barba farà una emissió d'ones ràbdiques des del seu domicili de Terrassa. Hom pot rebre-la amb pèndul o amb vergella, seguint les instruccions ja donades per a les anteriors emissions.

L'augment de les tarifes telefòniques

Reproduïm de "El Dia" de Terrassa el següent recull:

"Llegim en el nostre collega "Gaseta d'Igualada", que segons dades oficiosament recollides al vol abans d'acabar el mes passat de juny, a Igualada s'experimentaren unes 150 baixes d'abonats".

El diari "Pàtria", de Manresa, diu *ço que segueix:*

"Segons rumors, a Vich el nombre d'abonats al servei telefònic ha quedat reduït a tres. Essent així, els podran concedir comunicació permanent sense destorbar a ningú i àdhuc, fer el "tresillo" o el "tutti" telefònicament".

De "Crònica Targarina", de Tàrrega:

"Sabem que són en gran nombre els abonats de Tàrrega que s'han donat de baixa del telèfon. D'Agramunt, Cervera i Guissona, tenim notícia que s'han donat de baixa la majoria d'abonats".

Llegim en un diari de Sabadell:

"Abans d'acabar el proppassat mes, es tenien notícies que les baixes d'abonats al telèfon eren més de la meitat".

I en un diari de Manresa:

"La impressió en aquesta ciutat és que més de la meitat d'abonats s'han donat de baixa del telèfon, per no estar conformes amb l'augment exorbitant de les tarifes telefòniques".

PENINSULA

Ha estat creada una comissió per a estudiar el projecte de xarxa elèctrica peninsular

La "Gaceta" ha publicat un decret relatiu a l'emancipació dels indígenes de les possessions del Golf de Guinea

A l'aeròdrom de Jetafe han estat víctimes d'un accident d'aviació un oficial de l'exèrcit peruà i un enginyer civil

BONIFICACIONS A FARINAIRES CATALANS

Madrid, 19. — La "Gaceta" publica uno reial ordre disposant que en concepte de bonificació de drets aranzelaris satisfets en la seva totalitat pels moituradors exportadors, es procedeix pel ministeri d'Hisenda, previs els tràmits legals precisos, a tornar als dits moituradors les quantitats que es detallen en la relació que s'insereix:

Barcelona.—Industries Ausetanes, 5.565'53 pessetes; Josep Coll, 1.484'58; Joan Bosch, 2.594'14; Farines Serra, pessetes 12.937'12; Jaume Illa, pessetes 11.003'50; Pere Soler, 5.367'49; Comercial-Ribes Ferrés, 9.091'01; Vídua d'A. Insenser i Filla, 2.695'04; Sants lestich, 10.634'32; Joan Vilaplana, 13.254'85; Sagrera Germans, 12.571'56; Pere Grau, 6.281'89; Filla de Josep Casajoana, pessetes 25.515'11; Manuel Sabater, 4.103'56; Filla d'Antònia Parés, 41.893'58; Oliveres Germans, 1.989'16; Farinera "La Fama", 24.555'50; Florenci Duran, 3278'39; Antoni Mas, ferrer, 12.309'24; Néta d'Andreuu Gallarda, 3931'81; Comerç i Indústria Albareda, 2.644'28.

Tarragona. — Vídua de Florenci Mateu, 11.130; Tarragona Industrial, 57.395; Industrial Farinera, 7.147'50; Antoni Tàpies, 16,677'50; Joan Figueres, 11.670; Josep Lledó, 5.215, i Jordi Biltró, 11.670.

EL PROJECTE DE XARXA ELECTRICA PENINSULAR

Per reial ordre es disposa el següent:

Pel Ministeri del Treball, Comerç i Indústria, i sota la presidència del director general de Comerç, Indústria i Assegurances, es constitueix una comissió encarregada d'informar en el projecte de xarxa elèctrica nacional, en vista dels presentats d'acord amb el reial decret de 9 d'abril de 1926 i amb l'informe emès en aquest Ministeri per la comissió permanent especial d'electricitat.

Estarà constituïda la comissió a què fa referència l'article anterior, per vuit enginyers pertanyents quatre d'ells al Ministeri del Treball, Comerç i Indústria, i al de Foment els altres quatre.

La comissió haurà de tenir cura de recollir la necessària informació prop dels elements de producció i proposarà el pla que ha de desenrotllar-se per tal de coordinar amb el degut escalonament i gradació aquells elements de producció i de consum amb les necessitats de l'establiment de la xarxa nacional d'energia elèctrica.

Aquesta comissió, constituïda en la forma esmentada, acabarà la seva missió en el termini assenyalat en la reial ordre de 18 d'abril de l'any actual.

L'EMANCIPACIO DELS INDIGENES DEL GOLF DE GUINEA

Madrid, 19. — Avui ha publicat el diari oficial el decret relatiu a l'emancipació dels indígenes dels territoris espanyols del Golf de la Guinea.

El decret disposa en els seus extrems més importants, que els indígenes dels territoris espanyols del Golf de Guinea que denotin d'una manera palesa per l'estat de llur cultura intellectual i moral, trobar-se en condicions de regir-se ells mateixos llurs persones i llurs béns, podran ésser emancipats i obtenir, d'aquesta faisó, la corresponent carta d'emancipació.

Els indígenes que hagin obtingut aquesta papereta d'emancipació estaran plenament capacitats per a realitzar tots els actes de la vida civil, sense les restriccions que estableixen els decrets de juliol de 1904 i de 5 de maig de 1926, en la part que fa esment de l'enagenació i gravàmen de béns immobles, sempre que de l'acte o contracte que aquells atorguin, no es derivi perjudici per als interessos de l'Estat, ni del país, o per a la pau de la comarca.

El Patronat d'indígenes organitzat per Reial ordre d'aquesta data, serà l'organisme facultat per a concedir l'emancipació, previ l'expedient que instrueixi; per iniciativa del governador general i a instància del curador de la colònia o de l'indígena que així ho sollicití.

El governador general de la colònia estarà facultat, en cas de notòria urgència, per a anullar i retirar provisionalment, als indígenes, per acord governatiu, la carta d'emancipació.

Per iniciativa del governador general de la colònia o a instància de qualsevol des funcionaris, la instrucció, pel Patronat de l'oportú expedient, quan l'acte o contracte dels que atorguin es indígenes emancipats irroguessin greu perjudici a l'Estat o constitueixin un perill per a la pau de la monarquia.

També en circumstàncies greus i d'extraordinària urgència, es faculta al governador general de la Colònia per a suspendre, per acord governatiu, com a mesura preventiva, l'execució dels actes de contracte que es realitzen pels indígenes.

NOTA DE LA DIRECCIO DE COLONIES

Madrid 19. — A la Direcció del Marroc i Colònies s'ha facilitat la següent nota:

Amb motiu de la marxa imminent del governador-general de les possessions espanyoles al Golf de Guinea, general Nuñez de Prado, que va a Santa Isabel de Fernando Poo, per a encarregar-se novament del seu comès, s'han ultimat importants detalls relacionats amb diversos problemes d'aquells territoris.

Amb aquests fins, aquest matí ha celebrat una extensa conferència amb el director general del Marroc i Colònies, a la que han assistit els caps de secció interessats en l'estudi dels afers tractats, els quals es refereixen a les comunicacions en llurs diversos aspectes, al de bracers, al sanitari i tot el relatiu a la gran tasca d'Obres Públiques en preparació i en vies d'execució.

LA TORNADA DEL CAP DEL GOVERN

Madrid, 19.—En l'exprés de Barcelona ha arribat el president del Consell acompanyat del ministre de Foment, directors generals de Seguretat i Agricultura, i altres acompanyants.

L'esperaven els altres ministres i alts funcionaris.

Al ministeri de la Guerra, el president ha despatxat amb el ministre de la Governació, el qual li ha donat compte del viatge i estada a Galícia, i dels motius de l'aterratge forçós a Zamora.

També ha despatxat amb el ministre d'Instrucció Pública.

Després ha rebut l'infant don Ferran, el general Fanjul i el senyor Aristio.

Aquesta tarda despatxarà amb e cap de la secretaria auxiliar de la Presidència, i a les deu de la nit començarà el Consell de ministres.

El general Primo de Rivera, es mostrà molt satisfet de l'acte celebrat ahir a Canfranc, especialment dels discursos pronunciats pel rei i per Mr. Doumergue.

Del discurs del rei, digué:

No fou una cosa improvisada, sinó quelcom meditat. Vollem, i crec haver-ho aconseguit, que no resultés un acte buit i insípid, sinó quelcom digne de recordar-se i comentar-se, i crec haver-ho aconseguit.

El president del Consell, durant la seva estada a Jaca, assabentat que allí estiuejava Ramon i Cajal, manifestà desig de visitar-lo, com ho efectuà acompanyat del ministre de Foment.

L'entrevista fou molt cordial.

DISPOSICIONS DE LA "GACETA"

Madrid, 19.—S'han signat decrets del ministeri d'Estat, que avui publica la "Gaceta", concedint el collar de Carles III al comte de Maceda, la gran creu d'Isabel la Catòlica al marquès de Albestos, i al senyor Lluís de Azua; la gran creu del Mèrit Civil, als senyors César Vallarín, Enric García de Herreros, Andreu Amado i Miquel Núñez de Prado, i la banda de l'Orde de Maria Lluïsa, a la marquesa de Bermejillo del Rey i a la senyora Carme Pérez Valdivieso i Torroella.

Per un decret d'Hisenda, que també publica la "Gaceta", es disposa que les quantitats recaptades directament per les Administracions de Correus des del dia 1 de juliol darrer per al servei de l'apartat siguin ingressades per aquestes, com en l'actualitat, al Tresor públic, amb destinació al pagament de jornals, havers de retir i atres atencions que se satisfan amb càrrec a la subvenció que gaudeixen es carteries urbanes.

Els remanents no invertits a darrers de cada exercici de les quantitats que per a servei d'apartat recaptin les Administracions de Correus, constituiran crèdit en l'esmentat concepte de carteries i exercicis següents, a favor de la DIDrecció General de Comunicacions.

DE LA DIRECCIÓ D'AGRICULTURA

Madrid, 19. — El senyor Vellando, ha rebut una sollicitut de la Cambra agrícola demanant que se l'autoritzi per a importar directament adobs estrangers si les cases nacionals insisteixen en negar-se a contractar collectivament les seves vendes, puix aquell sistema produirà grans avantatges en el subministre dels superfosfats.

També rebé al president del Sindicat agrícol i a l'Alcalde de Cordoniz, sollicitant que el Crèdit agrícol concedeixi un prèstec per a abonar el vint per cent que es necessari entregar a l'Acció social agrària, amb destí a l'adquisició d'una finca per a parcellar-la entre els veïns del poble.

El senyor Gimenez de Lombardo, interessà del director d'Agricultura que es concedeixi una subvenció, amb destí a celebrar un concurs pecuari a Màlaga, durant el vinent mes d'agost.

EL CONGRES INTERNACIONAL DEL VI

Madrid, 1. — Han visitat el director d'Agricultura, la representació de l'Exposició Internacional de Barcelona, senyors Ayats, Mainés i Roda, per tal de tractar de la celebració del Congrés Internacional del Vi, coincidint amb l'exposició que se celebrarà l'any vinent.

Aquest Congrés abraçarà els aspectes etnològics i comercials del vi.

EL COMERÇ AMB AMERICA

El senyor Carles Prast, president del II Congrés Nacional de Comerç Espanyol d'Ultramar, ha fet manifestacions sobre aquest important certamen hispano-americà:

Abraçarà—diu—qüestions econòmiques, socials i polítiques. Dins de cada una d'aquestes divisions hi van els temes que corresponguin a cadascú, subjectes, com és natural, a les obligades i imprescindibles variacions. El fet ara és només un projecte, una llista de bones intencions. ¿Respondrà després la realitat al que hi ha *projectat*? En el fonamental cal esperar que sí; en el detall han d'haver-hi lleugeres modificacions que imposi la realitat.

Hi ha ponències encomanades a determinats senyors que després poden no venir o no voler tractar els temes assignats; però, en general, el projectat respon al millor i més lògic ordenament dels treballs.

Estimo que el principal factor de l'èxit del Congrés està en la propaganda. Cal defensar el significat i l'eficàcia de la reunió, i cal ferho especialment pensant en els espanyols residents a Amèrica, en els que tenguin allí els seus negocis i interessos: aquests són els que han de venir per portar-nos llurs orientacions, llurs experiències, i coneixements del comerç espanyol a Ultramar. El que pensem els d'ací, no té interès, ho sabem tots; l'interessant és conèixer les aportacions que ens portin els d'allà.

Precisament en el I Congrés, el projecte per a resoldre la situació respecte al servei militar dels espanyols residents a Amèrica fou degut a la iniciació d'un representant de Puerto Rico. A ningú se'ns havia acudit el problema, i a nosaltres el plantejà perquè era el seu cas personal.

Després diu que el comerç espanyol lluita amb el greu inconvenient de les tarifes aranzelàries.

Es diu que els productes espanyols són escassos i dolents. No és veritat. Dolents, no ho són. S'ha fet molt, s'ha treballat molt intensament, i en gran quantitat de productes avui podem competir amb els altres països. Cars, sí. L'aranzel proteccionista ha evitat la competència a Espanya, ha donat marge a la carestia dels productes, i com que altres països no tenen aquest aranzel produeixen més barat, i a l'hora d'exportar troben més facilitats.

Espanya té alguns mercats importants a Amèrica, com és Cuba; però és perquè ha exportat també consumidors. A altres països, com l'Argentina, d'una gran extensió territorial i una enorme disseminació de pobles, el consumidor no pot bastar a assegurar el mercat.

Jo espero que el Congrés sigui un èxit, i ho espero, entre altres raons fonamentals, per la de coincidir amb les Exposicions de Barcelona i Sevilla, que han de portar tants milers d'americans i de súbdits espanyols residents allí a la Península.

La data del Congrés s'ha fixat per al juny, però sense concretar-la, tota vegada que ha d'estar subjecta a la celebració d'altres congressos que es preparen a Sevilla durant el transcurs de l'Exposició ibero-americana. Sabem, per exemple, que ha d'anar aquest Congrés abans del d'Emigració, però hi ha temes que aniran en les conclusions per nosaltres aprovades, que han d'ésser objecte de posterior examen i acords d'aquest altre Congrés.

La data i altres dades concretes els fixarà el comissari regi de l'Exposició, d'acord amb el Govern, i els organitzadors de les altres reunions preparades. El que sí està prefixat per endavant és que el Congrés se celebri solament a Sevilla. El primer estava dividit i tingué una part a Madrid, una altra a Barcelona i una altra a Sevilla. Això tingué alguns avantatges, però tingué més grossos inconvenients, entre altres el que les despeses foren extraordinàries.

El congrés és quelcom de bell i digne de tot ajut, però aquests congressos tenen llur finalitat característica i definida i no cal esperar conquistar excursions de turisme.

ACCIDENT D'AVIACIO DOS MORTS

Madrid, 19. — Aquest matí ha ocorregut un greu accident d'aviació.

Estant realitzant un vol de pràctiques en un avió militar el pilot civil al qual fa poc temps li ha estat concedit el títol, En Josep Garcia Bernal, acompanyat del tinent de l'exèrcit peruà N'Esmar Salines, quan es trobaven entre Jetafe i Quatre Vents, l'aparell entrà en barrina i caigué violentament a terra des de 700 metres.

L'aparell ha quedat completament destroçat.

Immediatament han acudit automòbils de Getafe i Quatre Vents al lloc on havia caigut l'aparell.

D'entre les desferres foren trets els aviadors, que presentaven horribles ferides a diferents parts del cos.

Foren partits a l'hospital de Carabanchel, on els metges sols pogueren certificar la defunció de tots dos aviadors.

DETALLS DE L'ACCIDENT

Madrid, 19.—L'avioneta tipu "Avro 40" que fou objecte aquest matí de l'accident d'aviació de que hem donat compte, havia sortit a dos quarts de nou de l'Aeròdrom de Cuatro Vientos amb direcció a Jetafe amb objecte de portar al capità senyor Cartagena, puix aquest senyor tenia que complir allí algunes diligències.

L'avioneta es traslladà al dit Aeròdrom tripulada per l'oficial de l'exèrcit peruà Smaro Salinas, de 29 anys, que estava agregat amb altres sis a l'exèrcit espanyol, seguint un curs de pràctiques d'aviació.

Una vegada arribat a Jetafe i proveït d'essència, deixà al capità Cartagena i prengué com a passatger a l'enginyer civil senyor Garcia Bernal, que estava fent pràctiques i era molt afeccionat a l'aviació, i anava a adquirir una avioneta per a dedicar-se a aquest esport.

Quan s'elevà de l'Aeròdrom de Jetafe i l'aparell es trobava a gran alçària, féu una caiguda en barrena com a pràctica, que li resultà bé, puix aleshores s'adreçà l'apadell i aquest seguí el vol uns moments tan sols, puix tornà a entrar en barrena, aquesta vegada forçada, i després de donar dues voltes de campana s'estavellà contra terra.

Els dos aviadors moriren als pocs segons, sense que fos possible practicar-los cap cura en el botiquín a on foren traslladats.

Telegràficament s'avisà al pare de l'infortunat enginyer senyor Garcia Bernal, que resideix a Saragossa. Garcia Bernal practicava com a pilot civil a Jetafe i estava esperant una avioneta.

L'alferes Salinas, era pilot i fa tres dies li havien donat el títol d'observador. Es proposava tornar al seu país pel novembre. Vivia Salinas amb els seus companys en una Pensió de la Gran Via; era descendent d'una família espanyola; els seus pares, són rics propietaris del Nord del Perú i tenia tres germans, un d'ells metge a Valladolid; ingressà a l'exèrcit en 1915 i demanà cursar les pràctiques d'aviació a Espanya per a conèixer el nostre país i estar prop del seu germà.

García Bernal era fill d'Haro i vivia a Madrid des de fa molts anys; era enginyer de camins, canals i ports; contava 36 anys; sentia gran afecció per l'aviació i era soci de l'"Aero Club" fa 5 o 6 anys; degut a la seva afecció ingressà a l'Escola Civil per a obtenir el títol de pilot que li havia estat entregat fa cinc dies. Era home de bona possició econòmica.

CONSELL DE MINISTRES

Aquesta tarda, a les set, començaren d'arribar els ministres a la Presidència.

El ministre d'Hisenda, que portava una cartera molt plena, manifestà als periodistes que en el Consell s'estudiarien nombrosos expedients del seu departament; però fins que sortissin no li semblava oportú donar-los a conèixer.

També estigué a la Presidència el governador civil de Barcelona, general Milans del Bosch, el qual venia de San Rafael de visitar un nét que està greument malalt, i es disposava a marxar cap a Barcelona aquesta mateixa nit, una vegada hagués saludat al cap del Govern.

El ministre del Treball manifestà en arribar que portava perquè fos examinada pels seus companys de gabinet una modificació del decret-llei de corporacions, assegurança ferroviària amb relació al turisme, assegurança aèria i una reforma de la llei d'ensenyament tècnic-industrial.

Preguntat el ministre de Marina si pensava acompanyar el president del Consell a l'acte de l'arribada dels yatchs de la regata Nova York - Santander, ha contestat negativament, i ha afegit que es proposava reposar una curta temporada a Castrourdiales.

El president, que ha arribat a un quart de vuit, manifestà que pel nombre considerable d'assumptes a resoldre en aquest Consell, la reunió no acabaria fins la una de la matinada, suspenent-la, només per a poder menjar els ministres, cosa que pensaven fer a la Presidència.

EL CONSOLAT DE MELBOURNE

Madrid, 19. — Ha estat ascendit a cònsol de primera classe, destinantlo amb aquesta categoria al Consolat d'Espanya a Melbourne, En Ramon Pujades, cònsol de segona classe a l'Alexandria.

DETENCIO D'UN FALS FAQUIR

Madrid, 19. — Per la policia ha estat detingut el súbdit portuguès Oscar Wenden, de vint-i-quatre anys, que es feia passar per fakir hindú, dedicant-se a l'ocultisme.

Se li ocuparen diversos llibres d'espiritisme i màgia i una estàtua de Budha.

ESTRANGER

La Premsa escandinava precisa les acusacions contra Nobile : L'expedició de socors sueca ha rebut l'ordre de retirar-se de l'Espitzberg

A Moscou han començat les deliberacions del sisè Congrés de la Internacional Comunista

Ha estat identificat l'agressor del president Obregón

ELS PRIMERS PASSOS DEL GOVERN DE NANQUIN

Ni la gent més exigent pot dir mal, per ara, del Govern nacionalista xinès. S'insisteix que la submissió de Feng-Iu-Shiang és més aparent que real, però el fet és que ni aquest mariscal, ni cap dels generals nacionalistes han desobeït el Kuo-Min-Tang.

La unió del partit sudista contrasta amb la desfeta total dels nordistes. La Mandxúria ha capitulat. En temps de Txang-So-Lin tot feia creure que la Mandxúria estava destinada a convertir-se en un Estat independent. Els generals nordistes s'han sotmès i la Mandxúria serà una regió dependent del Govern de Nanquín, però gaudirà d'una ampla autonomia.

El Japó retira forces de Xina i una declaració oficial japonesa dient que calia considerar la guerra civil com un episodi de lluita de partits i que no era necessari esperar la signatura d'un tractat de pau, fa pensar que, de fet, el Govern de Toquio reconeix el Gabinet de Nanquín. Washington haurà de fer igual. Per altra part, aquesta qüestió preocupa ben poc el Govern xinès, que ha dit ja ben clar que no dóna importància a l'assumpte, refiat, segurament, que el temps i els fets legalitzaran la seva situació.

El primer acte del Govern de Nanquín, ha estat denunciar els tractats "desiguals" entre Xina i les potències. Però aquest gest no passa, per ara, d'un acte unilateral. Les potències no s'avindran, segurament, a accedir a un acte que qualificaran de fantasia fins que el Govern nacionalista aconsegueixi consolidar la seva autoritat demostrant que és un govern estable. És, però, natural que aquest hagi estat el primer pas del Govern nacionalista en política exterior. L'abolició dels tractats desiguals, causa principal del foment de l'anarquia a Xina, ha estat el capítol principal del programa nacionalista, el puntal més fort de la propaganda del Kuo-Min-Tang, gairebé l'única cosa que ha desvetllat entre el poble xinès la consciència nacional. Els governs estrangers allegaran que la seva obligació és protegir la vida i els interessos de llurs súbdits, però la prudència de què dóna proves el Govern de Nanquín, és ja un símptoma d'un pròxim triomf diplomàtic. — B.

EL DRAMA DEL POL

L'EXPEDICIO SUECA ES RETIRA

Estocolm, 19. — L'expedició sueca de socors que fou enviada a l'Espitzberg a la recerca dels nàufrags de l'"Italia", ha rebut l'ordre de tornar cap a Estocolm. — Fabra.

EL CAS MALMGREN

Estocolm, 19. — Als cercles autoritzats es declara que les notícies publicades per la Premsa estrangera, segons les quals el Govern suec farà una gestió diplomàtica relacionada amb la mort de Malmgren, per tal que s'obri una enquesta, estan desproveïdes de fundament.

A despit d'això, el Govern discuteix la qüestió d'una enquesta, però fins ara no s'ha pres decisió de cap mena.

Es fa observar, no obstant, que en tot cas és recomanable practicar una enquesta quan es tracta de la mort d'un ciutadà suec, especialment si aquest ciutadà és un home eminent com Malmgren, mort en circumstàncies extraordinàries. — Fabra.

INTENSIFICACIÓ DE LES RECERQUES DEL GRUP AMUNDSEN

Moscou, 19. — El president del comit de socorsos als nàufrags del Pol anuncia que s'han pres noves mesures per a intensificar les recerques dels grups Guilband i Alessandri. — Fabra.

LES PERIPECIES DEL GRUP TXUKNOVSKI

Moscou, 19. — Els periodistes russos que viatgen a bord del "Krasin", expliquen que després de l'avaria del seu avió, Tuknowski i els seus companys sofriren molt de fred durant cinc dies, puix no tenien cap mitjà per a escalfar-se. Els tripulants passaven les nits a la cabina de l'avió.

Mataren dos óssos blancs que s'aproximaren per aquells voltants, però mancats de sal per a conservar la carn, hagueren de recórer a l'aigua del mar.

Per a obtenir el líquid, hagueren d'obrir el gel fins a una profunditat de dos metres.

En observar que s'apropava el trencagels "Krassin" feren senyals cremant una pell d'ós, untada amb benzina i oli, a l'objecte de poder orientar degudament el "Krassin"

Els nàufrags empraren llur temps lliure a explorar la costa en detall, on pogueren recollir dades de gran interès científic.

Així mateix, els esmentats periodistes diuen que l'encontre entre Txuknowski i els italians Mariano i Zappi, fou de gran emoció. — Fabra.

LES ACUSACIONS ESCANDINAVES CONTRA NOBILE

El diari d'Oslo "Dagbladet", formula les següents preguntes:

Primera. — ¿Per què un radio de l'"Italia" es captà a Pensilvània (Estats Units), i en canvi el "Città di Milano", que es trobava més prop, no s'assabentà de res? ¿Per què la situació que en aqueix radio s'indicava era falsa absolutament? L'únic incomprensible d'aquest comunicació és el que afirmava referent al fred.

Segona. — Es xa saber que Malmgrem dirigia la radio d'a bord. ¿I per què se'l suplantà per un radiotelegrafista italià? ¿Per què es va dir que Malmgrem estava ferit abans que emprengués sol el seu viatge en cerca de terra, i per què se'l deixà partir?

Tercera. — ¿Per què no tenia armes l'expedició? I, per altra banda, ¿qui robà a Malmgrem el seu fusell, fusell que existia, ja que el dia abans de l'hecatombe el professor pogué matar un ós blanc? No obstant, Malmgrem i els seus dos companys marxaren sense armes.

Quarta. — ¿Per què preocupava tant a Nobile saber si Malmgrem s'havia salvat?

Cinquena. — ¿Per què no se cercà mai a la barqueta de l'"Italia" l'equipatge dels tripulants?

Sisena. — ¿Per què els suecs i els noruecs no aconseguiren veure el campament de l'"Italia", malgrat que volaren diverses vegades prop d'ell? ¿I per què Nobile no donava a aquests la seva exacta situació, i en canvi se la repetia cada dia diverses vegades a l'italià Maddalena?

Setena. — ¿Què contenien les bombers d'acer que Nobile lliurà a Maddalena?

Vuitena. — ¿Qui donà a Londberg l'ordre de salvar el primer i a tot preu a Nobile?

Novena. — ¿Com Nobile, malgrat la seva cama ferida, pogué caminar dudant vint minuts des de l'avió al "Città di Milano"?

Desena. — ¿Per què Nobile cercà sempre i exclusivament l'ajut italià?

Onzena. — ¿Per què Nobile no s'ha cregut en el cas de trametre una comunicació explicant els detalls complets de la catàstrofe?

LES DESPESES DE L'EXPEDICIÓ SUECA

Estocolm, 19. — Les despeses que l'expedició sueca que va sortir a auxiliar als nàufrags de l'"Italia" ha fet fins ara, pugen un milió duescentes mil corones, sense comptar el que valia l'avió de Lundborg, que, com ja sap tothom, va resultar avariat.

L'expedició va emprendre el camí sense discutir abans amb el representant italià i fins ara no s'ha fet cap comunicació al Govern d'Itàlia en aquest sentit. Una bona part de l'opinió creu que seria poc oportú ara fer cap indicació al Govern de Roma. — Fabra.

A MARIANO LI HAN ESTAT AMPUTADES LES CAMES

Oslo, 19. — Comuniquen de Kings Bay que el metge del "Città di Milano" ha amputat les cames al capità Mariano.

L'operació ha tingut un complet èxit.

L'estat de Mariano és relativament satisfactori. — Fabra.

EL "KRASSIN" ES ESPERAT A KINGS BAY

Roma, 19. — El "Krassin" era esperat aquest matí a Kings Bay. — Fabra.

EL "MALYGUIN" A LA RECERCA D'AMUNDSEN

Moscou, 19. — L'Agència Tass diu que el trenca-glaços "Malyguin" ha sortit del límit dels glaços i es dirigeix a explorar la regió sud-est de Svalborg, en cercament del grup Amundsen-Guilbaud. — Fabra.

FRANÇA

COMENTARIS A LA INAUGURACIO DEL TREN DE CANFRANC

París, 19. — Els diaris celebren el to cordial de la cerimònia de Canfranc i subratllen que el nou ferrocarril, inaugurat el dia següent de la signatura de l'acord de Tànger, confirma l'estreta unió franco-espanyola, que s'augmentarà encara més amb els intercanvis econòmics i intellectuals dels dos països, igualment amants de la pau. — Fabra.

ITALIA

ELS FUNERALS DE GIOLITTI

Roma, 19. — S'han celebrat a Cavour les exèquies fúnebres a honor de Giolitti. Hi han assistit nombroses personalitats polítiques i una nombrosa comissió de la Cambra. També hi ha assistit el duc de Bergamo en representació del rei d'Itàlia. Les tropes li han retut honors. —Fabra.

GRAN BRETANYA

EL PRINCEP DE GALLES FA VOLS DE PRACTIQUES

Londres, 19.—Ahir a la nit, el príncep de Galles, acompanyat de l'aviador Don, efectuà un vol de pràctiques, dirigint-se des de l'Aeròdrom de Northolt (Middlessex) al de Northcote (Linvolnshiere).

El vol tenia per objecte, per part del pilot, preparar-se per a les proves de Grimsby. — Fabra.

EL FINANCIER MORGAN A LONDRES

Londres, 19. — Procedent dels Estats Units, ha arribat el financier Morgan. — Fabra.

LA RESPOSTA A KELLOGG

Londres, 19. — La carta informant l'ambaixador dels Estats Units que el Govern anglès accepta el tractat proposat en la seva nova forma pel senyor Kellogg, el senyor Chamberlain recorda que en la seva comunicació del 19 de maig explicà l'important que era per al Govern anglès que es reconegués el principi que si una de les parts recorria a la guerra, violant els termes del tractat, els altres signants quedarien rellevats dels seus compromisos amb aquesta part.

L'estipulació inserida en el preàmbul — diu el senyor Chamberlain — segons la qual qualsevol potència signant que tracti d'afavorir els seus interessos nacionals recorrent a la guerra contra un altre signant es veurà privada dels beneficis del tractat, dóna satisfacció al meu Govern i basta com a resposta.

Respecte al pacte amb la Societat de Nacions i al tractat de Locarno, el senyor Chamberlain s'expressa així:

Després d'haver meditat acuradament sobre aquest assumpte, el Govern anglès considera que les obligacions contretes per ell en virtut del pacte amb la Societat de Nacions i del tractat de Locarno són perfectament compatibles amb l'acceptació del tractat proposat.

Per altra part, el Govern anglès és de la mateixa opinió exposada pel Govern alemany en la seva nota del 27 d'abril.

El senyor Chamberlain deixa sentat que totes les potències signants del Pacte de Locarno queden invitades a prendre part en el nou Pacte i que també el podran signar tots els membres de la Societat de les Nacions.

Respecte al paràgraf—afegeix— de la meva nota de 19 de maig referent a certes regions, la integritat territorial i prosperitat de les quals són de vital importància per a la pau i la seguretat britàniques, em plau repetir que el Govern de S. M. accepta el nou Tractat, però sempre que quedi ben entès que això no perjudicarà la seva llibertat d'acció a aquest respecte.

Estic d'acord—afegeix el senyor Chamberlain—amb l'opinió expressada pel senyor Kellogg en el seu discurs de 28 d'abril, o sigui, que el nou Tractat no minva ni altera el dret de la pròpia defensa i també amb aquesta altra opinió seva que cada Estat pot decidir respecte a certes circumstàncies exigeixin que es recorri a la guerra amb intencions defensives.

El ministre d'Afers estrangers britànic acaba dient:

Hagudes en compte totes aquestes explicacions, el Govern de la Gran Bretanya es felicita de poder unir-se als Estats Units i altres països per a la signatura d'aquest Tractat. — Fabra.

ALEMANYA

EXPEDICIO CIENTIFICA A L'AFRICA

Berlín, 19. — Amb l'ajut dels Ministres de Negocis Estrangers e Industrial d'Alemanya, dintre poc sortirà pel port d'Hamburg, la novena expedició científica a l'Àfrica.

Els últims preparatius d'aquesta expedició s'estan realitzant a Francfort, sota la direcció del professor Probenius, director de l'Arkiu d'Àfrica i expert coneixedor d'aquells països en els que s'ha especialitzat.

L'expedició a l'arribar a Pretòria, es dividirà en dos grups; un seguirà la ruta occidental i l'altre l'Àfrica meridional. — Fabra.

UNIO SOVIETICA

LA INTERNACIONAL COMUNISTA

Moscou, 19.—Ahir s'inaugurà en aquesta capital el sisè Congrés internacional comunista, a presència de 350 delegats pertanyents a 35 països.

Per a exercir càrrecs en el Consell executiu han estat elegits Bukharin, Clara Zetkin, Stalin i Thaelman i trenta comunistes més.

Bukharin pronuncià el discurs d'obertura. — Fabra.

BALCANS

CONSEQUENCIES DE L'ASSASSINAT DEL CAP DE POLICIA DE BELGRAD

Belgrad, 19. — Els diaris anuncien que a conseqüència de l'atemptat contra el cap de la policia de Belgrad ha dimitit el ministre de Bulgària en aquesta capital.

Segons notícies de Sofia, el Govern búlgar està decidit a enviar a Belgrad un ministre partidari de l'aproximació búlgaro-iugoslava, i s'indica per a aquest càrrec al professor Missakov.—Fabra.

L'AMBAIXADOR IUGOSLAU A ROMA CRIDAT A BELGRAD

Belgrad, 19. — Cridat per la corona, ha arribat el ministre d'Iugoslàvia, a Roma. — Fabra.

TURQUIA

L'ABOLICIÓ DEL TITOL DE BAIXA

Angora, 19.—Ha estat presentat a l'Assemblea Nacional un projecte de llei abolint el títol de Baixà.—Fabra.

EGIPTE

LA DISSOLUCIÓ DEL PARLAMENT

Londres, 19. — Comuniquen d'Alexandria que probablement aquesta nit serà publicat un decret disolent el Parlament per tres anys.

A més a més, el Govern ha decidit prohibir les reunions dels partits wafdista i watanista anunciats per a demà, divendres.—Fabra.

MARROC

A LA ZONA FRANCESA

Rabat, 19. — Les tropes del Sahara tingueren un combat amb la tribu dels Stebl prop de Bubernus. Resultaren ferits dos oficials i morts diversos soldats indígenes. Les tropes i els aviadors perseguiren i metrallaren als Stebl, les pèrdues dels quals s'ignoren. Les tropes tracten d'evitar les infiltracions d'aquests rebels cap als països sotmesos.—Fabra.

DISTINCIO A LYAUTEY

Londres, 19. — La Societat Africana ha concedit la medalla d'or al mariscal Lyautey, pels serveis prestats al continent africà. — Fabra.

AMERICA LLATINA

IDENTIFICACIO DE L'AGRESSOR D'OBREGON

Mèxic, 19. — Un comunicat de la policia declara que l'assassí del general Obregón ha estat identificat. Es diu Josep del Contoral i és estudiant de l'Escola de Belles Arts. La policia, en escorcollar-lo, li va trobar uns rosaris i una fotografia del capel à executat després de l'anterior atemptat contra Obregón.

El criminal insisteix en declarar que no té còmplices.

La seva muller i la seva mare han estat detingudes.

El president Calles ha publicat un comunicat dient que l'assassí ha declarat que el seu acte estava inspirat pel fanatisme religiós. Les autoritats, afegeix Calles, han rebut informacions suficients per a deduir que la influència clerical està directament complicada amb el crim.

El president Calles acaba dient que l'obra de la revolució seguirà avançant, a pesar de tota mena d'atacs.—Fabra.

XINA

EL JAPÓ NO RETIRA LES TROPES DE TSI-NAN-FU

Toquio, 19. — El govern japonès contestant la nota del govern nacionalista que demanava que fossin retirades immediatament les tropes japoneses de Tsi-Nan-Fu, ha contestat dient que això és imposible, puix es repeteixen amb molta freqüència els atacs a súbdits japonesos per elements xinesos, vestits de paisans. — Fabra.

ACORD ENTRE NANQUIN I MUKDEN

Londres, 19. — Comuniquen de Pequín que entre els governs nacionalistes xinès i el de Manxúria s'ha acabat un acord per mitjà del qual la Manxúria passa a ésser una regió depenent del Govern nacionalista, i acabaren així la guerra civil entre el nord i sud. — Fabra.

Pequín, 19. — Circula amb insistència el rumor que s'ha arribat a un acord entre els elements nacionalistes i els xinesos de Manxúria, que farà viable i definitiva la fi de la guerra civil sostinguda fins ara per ambdós bàndols.

Segons els dits rumors, Manxúria reconeixeria el govern nacionalista, del qual passa a éser una dependència, si bé gaudint d'un ample règim d'autonomia. — Fabra.

AERONAUTICA

HIDROAVIÓ ALEMANY A LA CORUNYA

Corunya, 19. — Ha amarat l'hidroavió alemany "Luvet", el qual ha realitzat el viatge Barcelona - Alcàceres - Càdiz - Canàries, Casablanca - Càdiz, Lisboa i Corunya.

Des d'aquí anirà a Saint Nazaire i Southampton.

ESPORTS

UNA DECISIÓ DE LA FEDERACIO AMERICANA DE TENNIS

Nova York, 19. — La Federació americana de tennis, en creure que els articles publicats per Tilden són contraris a l'amateurisme, ha decidit suspendre Tilden fins a esperar el resultat d'una enquesta. — Fabra.

ESCACS

PARTIDA NUM. 27

Cinquena del match Vilardebó-Ribera

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Blanques Ribera	*Negres* Vilardebó
1—P 4 D	1—P 4 D
2—C 3 A R	2—C 3 A R
3—A 4 A	3—A 4 A

3... P 4 A D era millor

4—P 3 R	4—P 3 R
5—P 4 A	5—A×C?
6—D 4 T +	6—C 3 A
7—T×A	7—A 5 C+
8—R 1 D	8—O-O?

Ara era precisa 8... A 2 R abans d'enrocar perquè sinó l'alfil queda tancat com es veurà. Les negres havien aconseguit fer perdre l'enroc a les blanques, i almenys podien igualar la posició. Ara perden l'alfil ben innocentament i la partida.

9—P 5 A!	9—C 5 R
10—A 3 C	10—P 3 T D
11—P 3 T D?	11—P 4 C D
12—D 2 A	

També era bo i guanyaven peça igualment, jugant 12—P×P (al pas) i queden amenaçats el cavall i l'alfil.

12—A×P T

Les negres es veuen obligades a canviar l'alfil per un peó; a la jugada 11 podien fer-ho, però per 2 peons, jugant, per comptes de 11... P 4 C D, 11... A×P; 12—P×A, C×P.

13—P×A	13—C 4 T
14—A 3 D	14—P 4 A
15—C 5 R	15—D 4 C
16—A×C	16—P A×A
17—T 1 R	17—P 3 A
18—D 2 D	18—D 1 D
19—T 2 R	19—T 4 A
20—D 3 A	20—P 4 C
21—T 2 T	

Les blanques no fan cas de l'avenç dels peons, negres del flanc de Rei i preparen l'avenç del P T D.

	21—P 4 T R
22—P 3 T	22—T×C

Les negres cerquen les taules. Ara sacrifiquen la qualitat per poder collocar llur cavall a 5 A D i entrar amb la Dama pel flanc de Rei.

23—A×T	23—C 5 A
24—P 4 TD	24—P 5 C R
25—P×P C R	25—D 5 T
26—P×P T	26—D 5 C+
27—T 2 R	27—D×P C
28—D 1 R	28—R 2 T
29—T 1 T	29—P 5 C
30—D×P	

Les negres abandonen.

Una partida en la qual Ribera jugà bé. El greu error de Vilardebó a la jugada 8 li donà la partida que ja no es deixà arrabassar, malgrat els esforços inútil i tardans del campió.

LA PARTICIPACIO PENINSULAR A L'OLIMPIADA D'AMSTERDAM

Hom creia ja com cosa feta que aquesta vegada no participarien els escaquistes peninsulars en el Torneig de l'Olimpíada, quan a darrera hora la Federació Espanyola d'Escacs proclamà oficialment la participació, i anuncià, ensems, l'equip que havia estat designat pel Comitè de Selecció, el qual equip és format pels senyors següents:

Per al torneig individual: el senyor Golmayo, de Madrid.

Per al torneig per equips, els senyors: Aguilera, campió de Múrcia; Josep Vilardebó, campió de Catalunya; Valentí Marín i Lluís Cortès, catalans. Suplent, senyor Angel Ribera, també català.

Entre aquests jugadors s'han celebrat unes partides d'entrenament, a l'estatge del Billar Club Barcelona, que han donat el següent resultat:

Marín guanya a Vilardebò i a Cortès; fa taules amb el senyor Castellà (designat per indisposició del senyor Cortès.)

Vilardebò guanya a Cortès; perd amb el mateix i amb Marín.

Cortès perd amb Vilardebò i Marín guanya a Vilardebò.

Tenim entès que el senyor Angel Ribera ha renunciat el càrrec de suplent, per creure que el seu títol de finalista i challenger al Campionat de Catalunya d'enguany, li donava dret a un lloc efectiu a l'equip, tota vegada que hi figuren senyors que no prenen part fa temps en els Campionats.

Nosaltres no volem discutir el Comitè seleccionador, el qual creiem absolutament recte i de bona fe, però creiem que el cas del senyor Ribera és molt important i de l'ordre de coses que planteja haurà d'ocupar-se'n la pròxima Assemblea de la Federació Espanyola, i fixar unes normes per regir-se en casos com aquest.

EL SENYOR GOLMAYO

L'actual campió peninsular senyor Manuel Golmayo, que ha estat designat com a únic representant de la Federació Espanyola al Torneig Individual d'Amsterdam, és entre nosaltres, i jugà ahir a la nit una partida d'entrenament amb el distingit jugador, també seleccionat, En Lluís Cortès.

La dita partida fou molt igualada i jugada amb gran mestria per ambdós adversaris.

A la fi va guanyar-la Golmayo, que jugà molt finament, mentre el seu contrari es trobava molt just de temps.

Aquesta nit, també al Billar Club Barcelona, jugarà d'entrenament el senyor Golmayo amb el senyor Aguilera, campió de Múrcia.

PROBLEMA NUM. 26

L. Issajeff

Negres (12 peces)

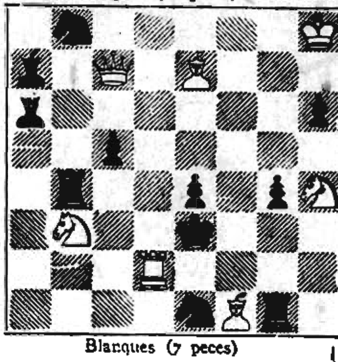

Blanques (7 peces)

Mat en dues jugades

(La solució dimecres vinent)

T. S. F.

PROGRAMES PER A AVUI

RADIO BARCELONA, 344'8 m.

11.00: Nota meteorològica radiotelegràfica per a les línies aèries.

12.00: Batallades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al nord-est d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries.

13.30: Emissió de sobretaula. El Trio Ibèria interpretarà: "Marche du Harem", S. Roques; "Noche de farra", pericon, P. Moltó; "El alma de Dios", selecció, J. Serrano; "Cèlebre minuet", L. Bocherini; "Pregària", tango, E. Bianco; "Perfumes granadinos", marxa, P Valls; alternant amb discos de gramola. Tancament del Borsí del matí.

14.45: Tancament de l'estació.

17.30: Apertura de l'estació. El Sextet Ràdio interpretarà: "Bournemouth", xarleston, Alvarez Cantos; "Pomone", valsos, E. Waldteufel; "El último romántico", masurca, Soutullo i Verd; "Légendes de la foret", valsos, J. Strauss.

18.00: Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa.

18.10: Radiotelefonia femenina. "Modes", per la senyoreta Pompadour. "Temes útils", per la senyoreta Georgette (ambdues de l'Institut de Cultura de la Dona). Els dits treballs seran llegits per la senyoreta Balaguer.

18.30: El Sextet Ràdio interpretarà: "Los chicos de Bienvenida", pasdoble, A. Abad-Alday; "Norma", selecció, Bellini-Weninger; "Carme", masurca, A. Cotó; "Valse de genre", vals, P. Fauchey.

19.00: Tancament de l'estació.

21.00: Apertura de l'estació. Cotitzacions de monedes i valors. Darreres notícies. Tancament del Borsí de la tarda.

21.05: L'Orquestra de l'estació interpretarà: "Pepe Luján", pasdoble, Tomàs Fernàndez; "La camarera", masurca, A. Cotó; "La viuda alegre", valsos, Lehar-Letorey.

21.30: Treballs humorístics, recitats pel primer actor Josep Soler.

21.45: L'Orquestra de l'estació interpretarà: "Serenata", Chaminade Charmettes; "La burlesque", obertura, F. Suppé.

22.00: Batallades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al nord-est d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries. Tancament de mercats.

22.05: Sessió estiuenca de danses, a càrrec de l'Orquestra de l'estació, alternades amb discos de gramola.

23.15: Tancament de l'estació.

RADIO CATALANA, 277'8 m.

21.00: Butlletí meteorològic de Catalunya. Pronòstic del temps. Cotitzacions de Borsa de Barcelona. Sants del dia. Crònica d'art, esports i modes.

Crònica cinematogràfica, pel nostre redactor especial.

Acte de concert: Elvira Chambella (tiple), Ben-Hur, debut (imitador d'estrelles), Francesc Casanoves (saxofon), Orquestra Ràdio Catalana.

Programa de la senyoreta Chambella: "Gruss", Mendelssohn; "Lotosblume", Schumann; "Das verlassene Maegdlein", Götz; "Es ist bestimmt in Gottes Rat", Mendelssohn; "Die Loreley", Silcher.

Programa de l'imitador Ben-Hur: "La favorita del rey" (imitació Raquel Meller), Godoy; "Primorosa" (imitació Laura Pinillos), Godoy; "Ofreciendo flores" (imitació Mercè Serós), Godoy; "Al pasar" (imitació Elvira de Amaya), Godoy.

Programa del senyor Casanoves: "Valse vanite", Wiedoeft's; "Danse hongroise", Ring-Hager; "Glòria" (fox concert), Wiedoeft's.

Programa de l'Orquestra Ràdio Catalana: "Wern das Liebesbarometrer anf Schow weter stecht" (marxa), Raymond; "Bifolco parade", Volpatti; "El rey que rabió" (fantasia), Chapí; "La belle de Londres (intermezzo), Fauchey; "Sommernacht" (blues), A. Profés; "La condesa Maritza" (fantasia), Kalmann; "Chanson valaque", Coda; "Serenata de amor", Sulima; "Solera del 47" (pasdoble), Sanginés

24.00: Tancament de l'estació.

CIÈNCIA
Revista Catalana de Ciència i Tecnologia
Redacció i Administració
València, 222, ent.
Dipòsit: Llibreria Catalònia,
Pl. de Catalunya, 17

Ha sortit el número de juliol
mer del tercer volum

SUMARI

La paleogeografia de la Mediterrània occidental segons les idees d'Emile Argand, *B. Darder i Periques*
Els colloides. III. Les suspensions colloïdals, *R. Peypoch i Pich*
Els avantatges de l'ala espessa en la construcció d'avions, *M. Foyé i Ràfols*
Algunes observacions geològiques amb la vergella dels sauris, *Dr. Kurt Osswald*
La destrucció dels icebergs i de les muntanyes de glaç mitjançant la termita. — El llamp i les seves diferents formes. La possibilitat de la radiotransmissió dirigida. — La radioactivitat és d'origen còsmic? — Recerques sobre la radioactivitat de les substàncies alimentàries, etc.

Llegiu en el núm. 20: EL MONTSENY (síntesi de les valors naturals de la contrada), per Ignasi de Sagarra. Il·lustrat amb dibuixos i una làmina quatricromada del mateix autor i amb profusió de fotografies

RECTIFICADOR
PHILIPS
Substitueix piles i acumuladors, amb màxima economia

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARÉS
Liquidació d'una collecció de pintura catalana antiga i moderna
Fins al 27 actual

GALERIES LAYETANES
CORTS CATALANES, 613
Selecció de quadres antics i moderns de diferents autors || Joies mobles d'estil, antiguitats, objectes d'art, etc. || Exposició i venda.

ESTUDI ARENYES
CORTS CATALANES, 670
Exposició permanent de quadres, escultures i antiguitats

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 34
Exposició permanent de quadres antics i moderns seleccionats
Reproduccions i gravats. Especialitats en la collocació de marcs i motllures d'art

MARIA ESCLASANS
Pietat, 10 (darrera la Catedral)
EXPOSICIO PERMANENT
Antiguitats i objectes d'art

SALA BUSQUETS
MOBLES
XINES I JAPO, INDIES I PERSES
Arts i Bells Oficis permanent
PASSEIG DE GRACIA, 30

ADVERTIMENT

Advertim a les persones, entitats i empreses a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien, que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Plaça de Catalunya, 3, primer, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta del diari, Barbarà, 11 i 13, no seran publicats fins després de 46 hores

—Es un país molt accidentat.

—Què m'heu dit! Sempre és ple d'automobilistes.

(De "Le Rire", de París.)

DARRERA HORA

DE BARCELONA

Conferència d'En M. Serra i Moret a la Lliga de Corredors del Comerç i de la Indústria

Aquesta nit passada, a les deu, En M. Serra i Moret donà una conferència a la Lliga de Corredors de Comerç i de la Indústria, d'aquesta ciutat, sobre el tema "La Geografia i les Finances".

La sala d'actes de l'esmentat centre estava plena d'un públic ben selecte.

El senyor Miquel Gil féu, en un breu i afectuós parlament, la presentació del conferenciant; el qual digué, és prou conegut per les seves campanyes de caràcter democràtic.

El senyor Serra i Moret començà la seva dissertació remerciant les paraules del senyor Gil. Digué que no tenia la pretensió de donar una conferència brillant, i que ja es donaria per satisfet si l'auditori sortia d'aquella sessió amb la impressió de no haver perdut l'estona.

Exposà la seva convicció, referint-se al tema de la conferència, que "geografia" i "comerç", en el fons, vénen a significar la mateixa cosa. Es cert, digué, que els que tenen circumscrit el radi d'acció als límits de la nostra terra, no tenen una gran necessitat immediata de coneixements profunds de la geografia; però és ben cert que unes nocions ben fonamentades de geografia humana i de geografia econòmica serien una ferma base per al progrés econòmic de la nostra terra.

En parlar de l'entitat econòmica constituïda per cada un dels pobles de la terra, passà a estudiar, en general, la moneda dels diversos països i, en especial, el fenomen de l'estabilització observat a Bèlgica, a Itàlia i, darrerament, a França; i féu notar que si bé la "Unió llatina" donà una base monetària als països esmentats, avui, en el temps de la revalorització, aquella unió ha estat trencada, puix que els tipus d'estabilització són ben diferents.

Estudià llargament les condicions econòmiques o financeres de cada un dels tres pobles esmentats i remarcà que el país més depauperat, més en perill de fallida, Itàlia, ha estat el que ha procedit a l'estabilització a un curs més elevat; i això, digué, no ha estat degut a res més que a la psicologia especial d'aquest poble, que es creu superior a tots els altres, malgrat trobar-se, econòmicament, a mercè dels Estats Units.

Procedí a fer un estudi anàleg de la psicologia financiera dels altres dos països esmentats, la qual els ha fet mereixedors de la confiança més absoluta dels Estats Units, suara esmentats, i s'estengué en llargues i assenyades consideracions sobre els diversos fenòmens observats en les finances dels països de la Unió llatina, en comparació amb els de raça anglo-saxona o americana, i les influències que la gran guerra exercí sobre els esmentats afers.

Remarcà l'actitud d'aquests darrers països en la post-guerra, decidits a pagar als creditors fins l'últim cèntim i exigir la satisfacció de llurs crèdits fins el darrer cèntim, també; i la comparà amb l'esperit "idealista" i de "grans síntesis" dels països com França, que esperaven que, de la mateixa manera que hom li havia donat la sang, ara li donarien els deutes.

Estudià la posició política d'alguns països, tals com Anglaterra i els Estats Units, al davant de la situació econòmica i geogràfica de cadascun, i posà de manifest el significat geogràfic d'altres països, tals com Egipte, Sudà i Nicaragua. Tractà d'explicar raonadament aquests episodis, els quals digué que són fills de les necessitats d'ordre econòmic de cada país.

Remarcà que a cada país regit democràticament la producció no té pas altra vàlua que la que li dóna el treball; la qual cosa és la que cal perseguir per al nostre país; i digué que si establim una escala de valuacions de monedes dels diversos països, trobarem gairebé l'escala de llur civilització.

El conferenciant acabà dient que si curem de la nostra expansió espiritual, laborem pel millorament econòmic de la nostra terra.

El senyor Serra i Moret, en acabar, fou llargament aplaudit i molt felicitat.

L'AUTOR D'UNA ESTAFA

El jutjat de l'Audiència està tramitant la rebeldia de Cèsar Ferrari, autor d'una estafa de 50.000 pessetes a un Banc d'aquesta capital.

INTENTS DE SUICIDI

Ahir al vespre intentà llançar-se sota el ferrocarril del Metro de la plaça de Catalunya Maria Rius i Rius, de 20 anys. Declarà que volia suicidar-se per falta de mitjans per a viure.

• • •

També intentà posar fi a la seva vida llançant-se a la mar en el moll de la Pau, Manuela Verguin. Aquesta noia declarà que volia matar-se perquè el seu pare l'obligava a casar-se amb un home que no li agradava.

ROBATORI

J. Vullgi, que viu a la plaça del Mercat del Clot, llogà una serventa; ahir al matí, es presentà a la casa i mes tard desaparegué enduent-se'n 600 pessetes.

DE MADRID

ABORDATGE

Gijón. — A les oficines de la fàbrica de Mieres s'ha rebut un ràdio del vapor "Elce", de Saint Nazaire, signat pel capità del vaixell de la matrícula de Gijón "Serafín Ballesteros", de quatre mil tones, propietat de la susdita fàbrica, dient:

"A les tres de la matinada fórem abordats pel vapor francès "Elce" pel costat de babor a causa de la boira. La tripulació del vaixell ha estat recollida pel vapor francès "Elde."

El vapor naufragat portava càrrega per als astillers de la Mediterrània.

La tripulació gairebé tota era de Gijón, àdhuc el capità, que feia el primer viatge.

La mercaderia no estava assegurada.

La notícia ha causat gran sensació.

L'accident ha ocorregut a l'altura de la costa de Portugal.

A VIGO S'ENFONSA UN MOLL

Vigo. — Al port s'ha enfonsat el moll del comerç, que tenia una superfície de 24 metres quadrats.

Era molt vell i les fustes estaven ressentides a causa de la calor.

Caigueren a mar més de 500 caixes de llauna que havien estat desembarcades del vapor "Artiga Mendi".

DE L'ESTRANGER

L'assassinat del general Obregón

ELS AMICS DEL GENERAL JUREN VENJAR L'ASSASSINAT

Mèxic, 19.—En el moment de partir el tren que conduïa les despulles del general Obregón, alguns milers de partidaris del dit general feren solemne jurament de defensar els principis que havien presidit la política del senyor Obregon i d'exigir el càstig dels culpables.

La ciutat està sumida en la més gran aflicció, car el general assassinat ocupava un lloc únic en l'opinió de la població mexicana.

Les conseqüències de la mort del senyor Obregon són temibles.

El nou cap de policia que acaba de prendre possessió del seu càrrec, ha declarat que l'assassí ha començat a fer declaracions.

Les tropes continuen aquarterades per a intervenir en el cas que es produeixin disturbis, però fins ara no ha estat alterat l'ordre.—Fabra.

DETENCIONS

Mèxic, 19. — Han estat detinguts, als fins de la informació oberta, el propietari i dos dependents del restaurant on fou assassinat el general Obregon. — Fabra.

Mèxic, 19. — S'anuncia oficialment que avui han estat detingudes moltes persones, complicades, segons sembla, en l'assassinat del senyor Obregon. — Fabra.

LA CENSURA

Mèxic, 19. — Avui ha estat aixecada la censura que regia sobre els telegrames dirigits a l'estranger. — Fabra.

La polèmica de premsa entre italians i escandinaus

Oslo, 19. — Els periòdics protesten contra les crítiques de la premsa italiana a la premsa sueca i a la premsa noruega, que la major part s'ha abstingut de comentar desagradablement l'expedició de l'"Itàlia".

També es queixen dels atacs de què han estat objecte els senyors Amundsen i Guilbaud. — Fabra.

EL LANDRU MARSELLES

Marsella, 19. — El processat Rey, que, com és sabut, fa alguns dies que es nega a prendre aliments, ha hagut d'ésser portat a la infermeria de la presó, per haver empitjorat el seu estat a causa de l'extrema debilitat.

Com que se sentia malalt, el processat ha consentit a menjar alguna cosa, i li ha estat administrat xocolata, sucre i pa, en petites quantitats, i finalment un got de llet. — Fabra.

La troballa del cadàver de Loewenstein

Brussel·les, 19. — Ha produït gran impressió en aquesta capital la notícia relativa a la troballa del cadàver del senyor Loewenstein, que es diu haver estat fet a Calais.

Sembla ésser que la senyora Loewenstein ha disposat precipitadament els preparatius del viatge per a traslladar-se sense perdre un moment a Calais i contribuir a la ràpida identificació del cadàver.

Es molt possible que el viatge se realitze e navió.—Fabra.

S'HAN NEGAT MOLTS BANYISTES ALS RIUS ALEMANYS

Berlín, 19. — Comuniquen de Breslau que durant les darreres jornades, més de seixanta persones han mort ofegades en els rius de Silèsia, degut a les aglomeracions produïdes i pel desig que té tothom de neutralitzar els efectes de l'excessiva calor actual.

Es creu que aquesta xifra, desgraciadament, és molt inferior a la realitat.

La "Gaseta de Colònia" diu que des del dia primer fins el 17 de l'actual, s'han ofegat unes seixanta persones en la part del Rin que va des de Cobença a Colònia, i que en aquesta darrera capital s'han ofegat trenta persones més. — Fabra.

EL RECURS DE RICKLIN HA ESTAT REBUTJAT

París, 19. — El tribunal de cassació ha rebutjat el recurs interposat pel senyor Ricklin, la condemna del qual queda ferma en definitiva. — Fabra.

EL CANADA CONTESTA A KELLOGG

Ottawa, 19. — La contesta del Canadà als Estats Units relativa a la qüestió de posar la guerra fora de la llei és molt breu. La nota diu simplement que el Canadà accepta cordialment el projecte de tractat i està disposat a prendre part a la seva signatura. — Fabra.

ROBATORI A MA ARMADA A LA LEGACIO TXECOSLOVACA

París, 19. — Un lladre ha penetrat a la Legació txecoslovaca i, amenaçant amb el revòlver a totes les persones que se li han posat al davant, ha aconseguit apoderar-se de 150.000 francs i valuoses joies de la filla del ministre, i ha desaparegut.

Denunciat el fet a la policia aquesta s'ha posat immediatament en acció, en seguiment de l'atrevit malfactor. — Fabra.

OBRERS ESPANYOLS AGREDITS

Carmaux, 19. — Un obrer minaire francès ha disparat contra un grup d'obrers espanyols i n'ha matat un anomenat Albert Florentino.

La dona d'aquest, Maria Ruiz, i altres dos obrers anomenats Merino i Cecili Pérez, estan gravíssims. — Fabra.

LA SALA PLEYEL DESTRUIDA PER UN INCENDI

París, 19. — Un important incendi ha destruït la sala de concerts simfònics "Pleyel".

Hi ha un mort i sis ferits lleus.—Fabra.

NAUFRAGI

Canton, 19. — A conseqüència d'un violent tifó que ha passat per la costa del Tonkin, ha naufragat el vapor francès "Cau Lay".

Sembla que es produí una explosió en una caldera. Es tenen notícies d'haver mort vint persones.—Fabra.

¿HA ESTAT TROBAT EL CADAVER DE LOEWENSTEIN?

París, 19. — Comuniquen de Calais que uns pescadors han trobat en alta mar un cadàver, que hom creu que pugui ésser el del senyor Loewenstein.

Les autoritats han ordenat l'apertura de les immediates diligències d'identificació. — Fabra.

EL CADAVER DUIA UNA PULSERA AMB EL NOM I L'ADREÇA DEL FINANCIER

Calais, 19. — El cadàver descobert en alta mar portava al munyó una placa d'identitat amb el nom de Loewenstein i la direcció del banquer.

El cadàver estava ja en estat de descomposició. — Fabra.

LA POLICIA DE CALAIS OBRE UNA INFORMACIO

Calais, 19. — El vaixell pesquer que ha trobat el cadàver que es suposa pot ésser el del senyor Loewenstein, surant a deu milles de Gris Nez, és el vaixell pilotat pel senyor Joan Maria Beaugrand.

Després d'haver pujat el cadàver a bord, el pilot va reconèixer la identitat del ofegat, i es dirigí cap el port, on arribà a les deu.

La policia especial de Calais ha obert una informació. — Fabra.

ELS QUE ANEU A PARIS
NO OBLIDEU
que trobareu
LA PUBLICITAT
a tots els quioscos dels Grands Boulevards, de la place de la Republique a la Madeleine.
A la place de la Bastille.
A la place de Saint Michel (costat Metropolità).
Al Boulevard Saint Michel.
Al Boulevard Sebastopol.
I a tots els grans quioscos de París

ELS ESPORTS

HIPISME

Del Turf

Després del Premi del President de la República a París, l'interès per a les curses disminueix, puix la calor i l'eixutesa del terreny dóna als sportsmen una sensació de fatiga durant el mes de juliol, esvaïda momentàniament amb ocasió del premi dels Mariscals, que acaba de celebrar-se a Saint Cloud, amb molt d'èxit, el qual ha estat guanyat pel cavall, exemple de resistència i de tremp, *"Bois Josselyn"*, que ha fet el recorregut de 2.800 metres per a assolir el premi, de punta a punta, malgrat ésser el top oveight.

Tots sabem les qualitats que han d'adornar al pes pesat d'una escala de penalització d'una cursa llarga, per a fer-se ell mateix el tren, puix tan sols pot ésser si es tracta d'un cavall com el fill d'"Ayala", que no té punta, i per tant, deu progressivament guanyar terreny i procurar fugir aviat del contacte amb l'escamot per a veure's si posant cossos de cavall entre ell i els seus seguidors, pot filar el gol de l'arribada, la qual cosa l'aconseguirà fàcilment si no hi ha entre els seus competidors cap subjecte amb potència per a un "rush" final, que li arrabassi la victòria.

No fou així aquell dia, i per tant el cavall de Mr. Wittouck, tipus de sis anys, de fons i energia com poca, l'"stayer" poderós a qui sols manca un llampec de velocitat final per a acabar una cursa, en qual cas seria el fill de Punta Arenas un exemplar admirable per a les curses llargues.

A "Bois Josselyn" esperem veure'l com es portarà en el premi "Gladiateur", sobre uns 6.200 metres, per a consagrar-lo, puix si guanya el premi "des Marechaux" davant de uns cavalls, entre els quals hi ha un "Bruneus", un "Chateau de Fer", dos exemplars de tres anys amb pes ploma i amb demostracions remarcables per a fer pensar que jugaran un paper important en la cursa. El resultat de la prova ens fa pensar com en són de dolents els tres anys francesos davant d'altres cavalls excel·lents, pertanyents a generacions anteriors.

Després del 14 de juliol, data de la cursa de què venim parlant, una gran majoria d'afeccionats, amb mitjans econòmics, surten a estiuejar per les platges, els balnearis i castells, puix els astres de primera categoria de pura sang, reposen de llurs tasques, i esperen les dures jornades de la tardor, i els subjectes de classe es traslladen a les estacions estiuenques més famoses de França i de l'estranger, per tal de recollir i augmentar el compte corrent de llurs propietaris, o almenys intentar-ho.

NIMBUS.

FUTBOL

LA DIADA DEL MARTINENC

Ha produït molt bon efecte i ha despertat gran interès entre els afeccionats l'anunci del programa que, per a celebrar la diada dedicada a l'entitat ha elaborat, per a diumenge vinent, la popular entitat de Sant Martí. I aquest interès és justificat, perquè s'ha tingut l'encert d'escollir els equips que més rivalitat han mantingut sempre en les lluites del Grup B i se'ls ha afegit el Badalona, un altre dels onzes que sempre ha destacat per la seva briositat.

Els partits del torneig en què va a disputar-se la possessió de la bella copa d'argent cedida per la casa vídua Julià, i el segon premi, consistent en 13 medalles, començaran a dos quarts de cinc i seran d'una hora de durada. Correspondrà jugar en primer lloc el Badalona amb el Júpiter; després, el Sant Andreu amb el Martinenc, i els respectius vencedors disputaran la final.

FINAL DEL TORNEIG "COPA AMATEUR" (II ANY)

Diumenge vinent, dia 22 del que cursa i al camp de joc de l'"Atlètic Fortpienc" situat al carrer dels Enamorats, entre Lepanto i Padilla, tindrà lloc la darrera jornada d'aquest Torneig, tan ben acollit per tots els veritables afeccionats.

A les cinc de la tarda, els clubs Català-U. E. Vicentina, darrers classificats, es disputaran en un partit de 60 minuts (30 per part), una bonica Copa, donatiu exprés per als últims puntuats en el Torneig, del senyor Bartomeu Ponç Cubillés.

A dos quarts de set de la tarda s'efectuarà el partit final de "Copa Amateur" entre els cercles Margarit i Barceloní en un partit reglamentari de 90 minuts.

Una vegada acabats aquests encontres, acte seguit i en el mateix terreny de joc, s'efectuarà el repartiment de premis als clubs participants segons classificació establerta per al "gol average", que és la següent:

Finalistes: Margarit i Barceloní.
Tercer: Aguila Fort-Pius.
Quart: Olimpic.
Cinquè: C. C. Aragonès.
Sisè: Balompié.
Setè: Barcanona.
Vuitè: Palma.
Novè: Vilacorteno.
Desè: Rayo.
Onzè: Català.
Dotzè: U. E. Vicentina.

Per a remarcar l'èxit que està obtenint aquesta competició entre la menudalla futbolística, i que diumenge s'acaba definitivament, cal, doncs, fer constar que ja en aquest moment els seus organitzadors compten amb vuit valuoses copes d'esport, 5 lots de medalles d'argent, molts més premis individuals, altres condicionats, entre ells, una veritable pilota anglesa per a l'equip que en el partit final marqui el primer gol. El mateix donant, ha fet lliurament de dues pilotes més de la mateixa classe i marca "Derby". Demà donarem a conèixer la llista de tots els premis i de llurs donants, la qual cosa no fem avui perquè moltes significades persones i cercles han promès la seva cooperació i semblaria una desatenció no publicar íntegra la llista. Sols farem esment que dos jugadors: l'indiscutible internacional Ricard Zamora i el simpàtic nou campió d'Espanya, N'Emili Sagi Barba, han donat cadascun d'ells tretze valuoses medalles d'argent. Aquesta gesta tan esportiva de Zamora i Sagi-Barba, és prou demostrativa de l'atenció que mereix a tots el "Torneig Copa Amateur II Any".

DELCO DISTRIBUIDOR I BOBINA PER A FORD
Equip normal dels millors cotxes del món.
Paga amb escreix la seva instal·lació.
Auto-Electricitat
[illegible], 226

LA PENYA ALL-I-OLI A LA PLATJA

El proper diumenge dia 22, aquesta entitat inaugurarà a la platja de Castelldefels una esplèndida caseta de banys per a ús de tots els seus associats. Amb tal motiu s'organitzarà un viatge col·lectiu en auto-car. La sortida, a les set del matí de l'estatge social, Cafè Continental, per a tornar a les set de la tarda del mateix dia.

Per a celebrar aquest nou servei que la Penya All-i-oli ofereix als seus socis, un cop installada la caseta, el Consell Directiu de la mateixa entitat obsequiarà tots els assistents amb un xampany commemoratiu. Al migdia, dinar al restaurant Miramar, i per la tarda s'improvisarà un ball amb fonògraf a la mateixa platja.

(Per a detalls i inscripcions cal dirigir-se a la secretaria de l'entitat, Rambla Canaletes, 6, Cafè Continental, de 7 a 9 de la tarda).

El soci Valentí Clapés obsequiarà totes les senyores i senyoretes que concorreran al dit acte, amb un parell de mitges de seda.

DOS FUTBOLISTES FERITS

Ampliant la informació que donàvem en la nostra darrera hora d'ahir respecte a l'accident ocorregut al carrer de Corts Catalanes, entre Urgell i Borrell, resulta que els ferits són futbolistes. Enric Fandos és el conegut jugador que figurà l'any passat als rengles del Sans i actualment és davanter del Martinenc. Alfons Roig ha ingressat recentment a aquest equip, procedent de la U. E. de Sant Just.

Després d'haver-se'ls practicat una cura d'urgència, els ferits foren traslladats als respectius domicilis. Roig hagué d'ésser transportat per l'ambulància, degut a l'estat greu en què es trobava, car li durava encara la commoció cerebral que va sofrir en rebre el cop després d'ésser disparat per la motocicleta. En canvi, Fandos ha abandonat l'hospital, molt alleujat de les lesions rebudes. Tots dos foren reintegrats als respectius domicilis.

CICLISME

La X Volta a Catalunya

PUIGCERDA SERA FINAL D'ETAPA

El dissabte, sortirà cap a Puigcerdà, per tal d'ultimar detalls referents a l'organització del final de la quarta etapa de la Volta a Catalunya, el president de la secció ciclista de la Unió Esportiva de Sans, En Joan B. Soler.

Per les notícies que de Puigcerdà hom té, hi ha a la ciutat esmentada i a tota la comarca, una gran animació per la Volta a Catalunya, motiu pel qual hom pot esperar que no s'hauran de penedir els organitzadors d'efectuar final d'etapa a Puigcerdà, ciutat que per la seva importància comercial i esportiva, ho tenia sobradament merescut.

AL VELODROM DE SANS

UN MAGNIFIC PROGRAMA PER AL GRAN PREMI OTILI BORRAS

La més important reunió nocturna que s'haurà donat en l'actual temporada de ciclisme en pista, promet ésser la de demà dissabte, a la nit, en la qual s'oferirà a l'afició un gran match darrera moto, a base del duel entre el gran "stayer" francès Julien Loteel, i el campió d'Espanya, Josep Cebrian Ferrer.

Tal com vàrem avançar, a la prova hi intervindran també el mallorquí Ponç i l'aragonès Alegre.

El match es disputarà en dues mànegues de 25 quilòmetres cada una, i els entrenadors dels "stayers" participants seran, Faura, per a Loisel; Rubio, per a Cobrian, Buxader, per a Ponç, i Peña, per a Alegre.

El match es promet interessantíssim, per la gran classe de l'"stayer" francès, que debuta a Barcelona i l'excel·lent forma en què es troben els tres nacionals que li han d'ésser oposats, especialment Josep Cebrian, que confia en aquesta ocasió poder rodar a la velocitat que assolí a Mallorca el dia en què va batre el rècord d'Espanya, en guanyar el Campionat.

El mallorquí Ponç, també es troba en forma admirable, puix a la seva extraordinària resistència i duresa, ha unit l'agilitat adquirida en aquestes setmanes de contacte constant amb la pista.

Manuel Alegre, ja és sabut que és un dels més pundonorosos ciclistes que tenim, puix acostuma sempre sortir a la pista ben preparat, i això és garantia que sabrà defensar la seva sort.

Deiem en un dels primers paràgrafs que aquesta reunió de demà a la nit promet ésser una de les més importants de la temporada, i en efecte, ho demostra el fet que no figura en el programa, cap prova de neòfits o terceres categories, sinó que totes les que l'integren han d'ésser disputades per asos

Al gran interès que per si reuneix el match darrera moto, entre els quatre "stayers" esmentats, se suma en aquesta ocasió el de les restants proves del programa, que comprendrà, a més de l'esmentat match, un òmnium entre els sis corredors següents: Vicents Cebrian, Regnier, Calixte Tresserres, Senon, Francesc Tresserres i Bachero.

El dit "òmnium" comprendrà una prova de velocitat, una altra de persecució a l'australiana i una d'individual de 20 voltes, amb dos sprints.

La clàssica prova per al "Braçal de Persecució de "El Mundo Deportivo", figurarà també en el programa. S'ignora encara qui serà l'adversari de Senon, per a disputar la renda de 5 pessetes diàries sobre les vint voltes de la prova, però és gairebé segur, que el contrincant de Senon, serà el seu exequipier Bachero, amb la qual cosa la prova guanyarà interès, per la rivalitat existent entre els esmentats corredors.

AGRUPACIO CICLISTA POBLE NOU

Aquesta Agrupació farà el vinent diumenge, dia 22 de l'actual, una interessant excursió de tot el dia a la platja de Santa Cristina (Costa Brava). Sortida, a dos quarts de cinc del matí de l'estatge social, Ponç i Subirà, 5 (Poble Nou). L'itinerari serà per Mataró, Sant Pol, Malgrat, Santa Cristina, i la tornada, pel mateix lloc.

NATACIO

CAMPIONATS DE CATALUNYA DE NATACIO I SALTS

Totes les probabilitats de millora de records existents en algunes de les curses que completen el programa de diumenge, sembla que es confirmen si ens atenem als entrenaments que vénen efectuant-se.

El campionat dels 1.500 metres lliure, que junt amb el record de la distància el conserva Artigas, de l'Atlètic en 23 minuts, 24 segons, es presenta molt disputada, a l'extrem que hom creu que no seria res d'estrany que diumenge li fos arrabassat.

Per altra banda el campionat dels 50 metres relleus (5 x 50) lliure, és la cursa que d'antic més agrada al nostre públic i en aquesta ocasió és de creure no quedarà defraudat l'interès posat en ella. Si el temps esmerçat en l'entrenament d'aquests últims dies, respon per igual en el moment de disputar-se la cursa, el record establert el dia 6 del corrent mes per Artal, Segalà, *Parés, Gonzalez* i *Pinillo*, en 2 minuts, 29 segons, 5-10, haurà tingut curta vida. Tots ells compten amb facultats suficients per aconseguir-ho.

Les sessions de salts, tindran en aquesta segona jornada, una magnífica *representació*, no sols per reunir-se el campionat de trampolí amb el de palanca a salts variats, sinó per la participació, als mateixos, de lo millor que en aquesta especialitat reuneixen els nostres clubs. Especialment en el trampolí, és d'esperar brillants exhibicions, tenint a Artal, actualment molt ben entrenat, el millor capacitat per a seguir ostentant el títol, si Ulió, Bonnemain i Julià, els tres de l'Atlètic, no li donen la rèplica de manera contundent, ja que condicions en els falten per a adjudicar-se per igual el títol.

BOXA

LA VETLLADA DE CAMPIONS A L'OLYMPIA

Augmenta l'interès per a presenciar la vetllada de demà a l'Olympia que organitza la Federació Espanyola de Boxa.

Havent-se lesionat en l'entrenament el boxador Mompó, serà substituït pel professional Giménez, que tan supert combat féu contra Corella en la darrera vetllada del Nuevo Mundo. Vilanova, campió d'Espanya amateur del pes mosca, tindrà un dur adversari. Aquest combat serà revenja de la final d'un campionat de Catalunya amateur, en el qual Vilanova vencé Giménez per punts en un combat del qual els aficionats guarden grat record.

El campió d'Espanya professional del pes gall, Gonzàlez, que s'està preparant per a disputar novament amb el seu challenger Murell el títol de campió, serà oposat al campió amateur Martí, que conquistà el títol contra l'alacantí Latorre a la Bohèmia.

Tejeiro, que tan brillants exhibicions ha efectuat darrerament, serà oposat al campió amateur Sanz, qui en la final amb Pastor, d'Alacant, féu gala d'un cop fort i precís que féu rodar diverses vegades pel tapís el seu adversari. Fort combat en perspectiva.

El campió amateur Fernàndez, del pes welter, tindrà per adversari el sagaç professional Sales, home difícil per la seva experiència del ring i molt hàbil en portar el combat al terreny per a ell més convenient.

Ricard Alís, el campió del pes mig, reapareixerà davant el campió amateur Campuzano, que davant d'un adversari de la qualitat d'Alís, es proposa demostrar que no en va compta en el seu record resultats de match nul amb l'argentí Méndez i amb l'uruguai Gómez.

Giralt i Montllor, campions amateurs del pes fort i mig fort, lluitaran contra els professionals Alís (F.) i Marco.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

No oblideu jamai
que la pel·lícula Agfa és de la millor qualitat
Cada mes surt una "Revista Agfa" amb novetats
Preu: 40 cèntims
De venda a totes les bones cases d'articles fotogràfics

CATALUNYA

FETS DIVERSOS

Un home d'Argentona mor dins el seu carro

Desideri Forns Casanelles, veí d'Argentona, de quaranta-nou anys, menava el seu carro. Un company seu, carreter, Hipòlit Gràcia, observà que el Desideri feia una cara cadavèrica, ajaçat dins el vehicle. Això s'esdevenia davant de can Martí Fiter, a la riera de Mataró. *El forense va certificar que es* tractava de mort natural.

Atropell automobilístic al terme de Tiana

Al quilòmetre 637 de la carretera del litoral, al terme de Tiana, el nen Josep Batlle Puijac, de set anys, ha estat atropellat per l'automòbil número 29.555-B, que li causà ferides al cap i magolament general, de pronòstic reservat. El cotxe sofrí avaries, a causa d'haver intentat evitar l'accident. El xofer ha estat alliberat després de declarar.

Es crema un bosc a Rellinàs

Al terme d Rellinàs s'ha calat foc a un bosc propietat de Lluís Prats. Les pèrdues pugen a 5.000 pessetes. El vent, que bufava de valent, feia témer que es propagaria poderosament, però la intervenció *dels* veïns permeté *dominar-lo* aviat.

Una mànega d'aigua damunt Terrassa :-: Una família en perill

Dimecres a la tarda va caure una mànega d'aigua damunt Terrassa, acompanyada de pedra. Els carrers aviat foren torrents. Hagué d'ésser auxiliada una família que viu al torrent de Vallparadís, davant del carrer de Viveret, perquè la casa es va inundar, a causa de la ràpida crescuda del Torrent. Com que a la planta baixa hi havia més d'un metre d'aigua, Lluïsa Garcia Tamayo i els seus quatre fills, de nou, quatre, dos anys i de dos mesos, hagueren d'ésser extrets per una finestra. La casa inundada és del senyor Vacarisses.

La mànega d'aigua ha fet molt de mal a tot el terme. La riera de les Arenes i el torrent de la Grípia baixen arrossegant arbres, ceps, gàbies, hortalisses i bestiar mort.

Detenció d'un xicot que agredeix el seu pare a Santa Bàrbara

Ismael Pla Gimeno, veí de Santa Bàrbara, va agredir el seu pare i li féu una ferida de consideració. Detingut, li fou ocupat un ganivet de regular tamany.

Baralla a Tarragona

Antoni Ferreres, de divuit anys, i Josep Martí, de setze, es barallaren a Tàrrega com dos homes grans. El Martí va resultar ferit d'una ganivetada. El Jutjat hi ha intervingut i tots dos han quedat tancats.

Un home negat a Anglesola

Una veïns de Vilagrassa van anar a banyar-se a Vallmajor, terme d'Anglesola. Un d'ells, Marcelí Valls, de dinou anys, va negar-se. El cadàver ha estat trobat a uns 300 metres del lloc de l'accident.

Una nora apallissa els seus sogres a L'Escala

A L'Escala, Marcelí Puigarnau i Cristina Arrani Gassol, de setanta-vuit anys tots dos, van tenir una discussió amb el seu fill Josep Puigarnau Arrani i la seva dona, Rosa Juncà. Mentre el fill era fora, la nora va *apallissar els dos vellets*, que es presentaren a la caserna de la guàrdia civil amb la cara plena de sang. El Jutjat hi ha intervingut.

Incendi a l'era de can Ticó, de Balaguer

A Balaguer va calar-se foc a l'era del davant de la torre del senyor Ticó. Va cremar-se un paller i la màquina de batre. Els pagesos veïns i els bombers, que hi acudiren aviat, aconseguiren dominar l'incendi.

Incendi a Roquetes

A Roquetes s'ha cremat totalment una casa propietat de Salvador Soler. Ha estat detingut com a presumpte autor de l'incendi Tomàs Mir i Massip.

Es trobat el cadàver de l'home ofegat a Manresa

Ha estat trobat el cadàver de Joan Gubianes Gras, de Sant Mateu de Bages, que, com diguérem, s'ofegà el dia 11 del present al rec de la fàbrica Nova de Callús. Tenia vint-i-vuit anys i era casat.

Mals tractes a la guàrdia civil a Massanet

A Massanet ha estat detingut un individu que va promoure un fort escàndol en una casa de menjars i amenaçà de mort la mestressa. En ésser detingut féu gran resistència i maltractà de paraula i obra la guàrdia civil.

Incendi a Corbera d'Ebre

A Corbera d'Ebre un incendi va destruir un edifici propietat de Na Teresa Ferrer, vídua d'Albares. Les pèrdues es calculen en 4.000 pessetes.

Topen un autòmnibus i un camió a la carretera del Morell

Dimecres a la tarda un autòmnibus del servei públic de Reus topà a la carretera del Morell amb un auto de turisme. Resultà ferit el passatger Manuel Domènec Batista, veí de Reus, habitant al carrer de Sant Miquel, 16. El metge, senyor Barberà, que li practicà la primera cura, li aprecià una ferida de pronòstic reservat al braç dret.

Una nena atropellada a Reus

Una bicicleta atropellà al carrer de Castelar, de Reus, una nena de sis anys. Té ferides al cap, qualificades pel doctor Ibars de pronòstic reservat.

Una dona morta a la via del tren entre Riudellots i Caldes de Malavella

Entre Riudellots i Caldes de Malavella, al quilòmetre 192, ha estat trobat a la via del tren el cadàver *destroçat* d'una dona, de la qual sols se sap que es diu Concepció i que és filla de Massanet de la Selva. No se sap si és tracta d'un suïcidi o d'un accident.

El tren correu de Port-Bou va haver-se d'aturar perquè fos retirat el cadàver.

Un cadàver a les roques de Vallcarca

A les roques de Vallcarca (Garraf) ha estat trobat el cadàver d'Anicet Mercader, de quaranta-tres anys, mariner, natural de Calafell. La seva esposa, Maria Grabado, que el reconegué per les robes, digué que el seu espòs tenia pertorbades les facultats mentals i feia uns quinze dies que havia abandonat el seu *domicili*.

Incendi en un mas de Llagostera

A Llagostera s'ha incendiat el mas "Co[illegible]. han quedat destruïdes *unes quaranta hectàrees* de muntanya. Les pèrdues es calculen en 40,000 pessetes.

Foc al bosc del Bagastell

S'ha calat foc al bosc del Bagastell, entre Gerri de la Sal i Balient. S'han cremat 157 hectàrees, de bosc. El foc es va iniciar a Prius i es va propagar a Cuberes de Miró. No fou apagat fins l'endemà.

Accident automobilístic a la carretera del Morell

A la carretera del Morell, a quatre quilòmetres de Reus, toparen un auto de turisme i un òmnibus. Resultà lesionat el viatger de l'òmnibus, En Manuel Domènec Baptista, que viu al carrer de Sant Miquel, número 16, de Reus.

Fou visitat pel doctor Barberà París, el qual li aprecià una ferida al braç dret, de pronòstic reservat. El mateix auto de turisme el portà al seu domicili, després d'ésser auxiliat a la farmàcia Carpa.

Un inventor de Premià

Llegim en el "Diari de Granollers":

Se'ns diu que un veí de Premià de Mar ha inventat una màquina que ultra aspirar l'aigua de la mar l'esbandeix i la deixa purificada, fins l'extrem que pot ésser aprofitada per a regar les terres.

De donar el satisfactori resultat, les proves efectuades, serà això que segons tenim entès han donat un gran pas en bé de l'agricultura, que tanta importància té a tota la nostra costa llevantina."

Mor un home que fou agafat per una locomotora a Flix

Ha mort a l'Hospital de Sant Pau, de Tarragona, Josep Barbeny Rius, de trenta-sis anys, natural de Fatarella, el qual, com saben els nostres lectors, va resultar agafat per una màquina de tren a l'estació de Flix.

Les pèrdues en l'incendi de Can Viver, de Terrassa

En l'incendi que va produir-se dilluns a la tarda a la Granja Agrícola que En Josep Maria Conill té a Can Viver, de la Torre Bonica, de Terrassa, del qual ja donàrem compte, van cremar-se totes les existències en palla, alfals i gra que hi havia als magatzems, que quedaren totalment destruïts. Les pèrdues es calculen en 150,000 pessetes.

Un nen en perill de negar-se a Sarrià de Ter

Abans d'ahir al matí uns nens de Sarrià de Ter es banyaven al riu quan un d'ells, més atrevit, tractà d'avançar cap al mig i fou emportat pel corrent.

Sortosament per a la criatura, un ciclista que passava per la carretera s'adonà de l'accident i es llançà a l'aigua. El salvà d'una mort segura.

D'un atropell d'automòbil

De Mataró afegeixen els següents detalls a l'atropell del qual donàvem compte:

Al carrer Reial, davant del número 90, fou atropellada per l'auto número 18,046-B la nena Rosa Mons i Bellaura. Resultà amb lesions greus.

La guàrdia civil detingué el conductor de l'automòbil, anomenat Enric Gómez Fornells, el qual hagué de prestar declaració davant el Jutjat. Més tard quedà en llibertat.

Accident mortal a Castellfullit de Riubregós

Josep Graells Morros, veí de Castellfullit de Riubregós, que es dedicava a la venda ambulant d'oli, tingué la dissort de caure del cavall en el qual anava muntat, amb tan mala fortuna, que topà amb el cap contra les pedres del camí i quedà mort instantàniament.

Aigua de Rocallaura
El manantial més ric del món. Si patiu d'ALBUMINURIA, LITIASI URICA (MAL DE PEDRA), BRONQUITIS PARENQUIMATOSES, NEFRITIS CRONICA, us guarireu radicalment amb l'Aigua de Rocallaura
S'EXPEN EN AMPOLLES DE LITRE I MIG LITRE I EN GARRAFONS DE 8 LITRES
Dipositaris generals: FORTUNY, S. A., carrers de l'Hospital, 32 i de Salmerón, 133 — Establiment Balneari. Temporada oficial de l'1 de juliol al 30 de setembre - Comunicació per Montblanch

Mor el ferit en l'explosió de Reus

Ha mort Antoni Gavaldà Miralles, que va resultar ferit a la Pirotècnia Espinós, de la carretera de Castellvell, a Reus, on va produir-s'hi una explosió dimarts al matí.

Baralla sagnant a la carretera de Manresa

Joan Roca i Ponç, de trenta-vuit anys, manresà, tornava a Manresa en bicicleta per la carretera d'Igualada i per no trobar el pas expedit al seu gust entaulà una disputa amb Manuel Vilarnau Soler, de vint-i-nou anys.

Les paraules passaren als fets, i el Roca donà un cop de navalla al ventre del Vilarnau. El ferit fou auxiliat a la farmàcia Ribalta i després traslladat al seu domicili, carrer de Valldaura Nou, 5, segon. L'agressor fou detingut primer per un guarda termes i després fou posat a la disposició del Jutjat pel cap de la guàrdia municipal, senyor Abeleira.

El fet va esdevenir al pont de Sant Francesc.

Mor un carreter accidentat a Castellfullit del Boix

Ha mort Josep Casajoana, natural de Castellfullit del Boix, víctima de les ferides que li produí el carro que guiava, una roda del qual li passà per la cara. D'aquest accident ja en donàrem compte als nostres lectors.

Un sometenista detingut a Reus per abús de força

Dimarts, a les tres de la matinada, es presentà a la parella de punt que hi ha a la plaça d'En Prim el veí de Reus, Francesc Mateu Perpinyà, de seixanta-un anys, natural de Masroig i denuncià que el perseguia un individu. En ésser interrogat aquest va declarar que es deia Sebastià Nolla Aymamí, natural de Canonja, de cinquanta anys. Portava el carnet del Sometén a nom seu i va dir que per qüestions que havien tingut en un establiment li volia demostrar al carrer que era una autoritat. Aleshores la parella de la guàrdia urbana el portà a la disposició de la policia governativa.

Un home se suicida a Tàrrega

A la masia del Pedregal, del terme de Tàrrega, se suicidà el veí Simó Palau.

Per aconseguir el seu propòsit el Palau es tirà a un pou d'aigua destinat al rec de la finca i es lligà una corda als peus.

El Simó tenia setanta-set anys i havia perdut la vista a conseqüència d'unes cataractes.

Incendi en una torre de Lleida

A les cinc del matí d'ahir es va declarar un incendi en una torre situada al camí de Torreserona, partida de Les Corts, propietat de Joan [illegible]. Es cremà tota la teulada de l'edifici.

Al lloc del succés hi acudiren el governador civil interí, forces de la guàrdia urbana i de seguretat.

L'incendi, que es creu casual, fou sufocat pel veïnat i el cos de bombers.

Un atropell per un camió a Lleida

Un camió de la matrícula de Lleida produí a Ramir Serés, de vint anys, una contusió al pit. Fou qualificada de pronòstic reservat.

Incendi a Corbera

A Corbera un incendi ha destruït un edifici propietat de Teresa Ferrer, vídua d'Alvarez. Les pèrdues materials es calculen en unes quatre mil pessetes.

Incendi a Ametlla de Mar

A Ametlla de Mar s'ha produït un incendi a la casa de Salvador Arnau Vergés. No prengué més increment gràcies a la intervenció de tot el veïnat, carrabiners, guàrdia civil i sometén. Alguns carrabiners resultaren amb ferides lleus.

VALLS

Serveis i comunicacions :: La iniciativa privada treballa :: La reial ordre de Foment i l'aigua de Valls

La Companyia de M. S. A., des del dia primer del mes que som concedí a Reus i a Tarragona l'establiment d'un tren que surt a quarts de dues de la tarda i arriba a Barcelona a quarts de quatre.

Per consegüent, en una tarda és possible fer el viatge rodó, és a dir, anar i tornar, sense cap pressa.

Potser és la primera vegada que l'esmentada Companyia estableix un servei tan avantatjós per a Reus i Tarragona, sense pensar en la nostra ciutat.

Caldria saber, però, si els beneficiats amb la millora no la desitjaven més que nosaltres, i si, per tal d'aconseguir-la, no hi han posat un xic més de punya.

Alludim els dos Ajuntaments forans i ben directament el nostre. Aquest, no sembla preocupar-se massa d'aquesta mena d'aspiracions.

La Cambra de Comerç, que dies passats dirigí a la Companyia una comunicació sollicitant la millora, li ho ha recordat, ni que sigui un xic a deshora, incitant-lo a imitar-la. De moment, l'Ajuntament ha vist amb simpatia el gest de la Cambra de Comerç. Ara, probablement, realitzarà alguna gestió més. I ningú no dubta de l'èxit.

És, tanmateix, ben sensible que li caiguin esperonaments d'altri per a fer quelcom en aquest sentit.

Fins les criatures que van a l'escola tenen esment de les aspiracions vallenques, en el que es refereix a serveis i comunicacions.

¿I què fa i què ha realitzat el present Ajuntament per a assolir-les?

Sort tenim de la iniciativa particular. Gràcies a ella ens serà possible, com als tarragonins i reusencs, d'anar i tornar de Barcelona a la mateixa tarda.

Des de diumenge vinent, l'Empresa d'automnibus del Pont d'Armentera establirà un servei diari des de la nostra ciutat a l'estació de Calafell.

L'auto sortirà a quarts d'una de la Plaça del Blat, i els viatgers tindran temps sobrer per a agafar el tren procedent de Reus i Tarragona.

La mateixa Empresa té el desig de satisfer les aspiracions vallenques d'una fàcil comunicació amb la platja de Sant Vicents de Calders, que és la preferida.

— Tornem a l'afer de les aigües de la Masia de Ribes.

Sembla que ha cessat el tritlleig de les campanes tarragonines. Es probable que s'hauran adonat de llur precipitació.

En efecte, la reial ordre de Foment, que ací, sense conèixer-la, produí trista impressió, i allà, coneixent-la, originà una arravatada re joia, no té altre abast que el d'autoritzar el pas de l'aigua per sota la via de M. S. A. Per tant, no prejutja res dels fons de la qüestió.

El plet de l'aigua continua pendent. El Govern civil dictarà la resolució de justícia, segons les lleis i el dret.

Així ho assegurà el senyor governador a l'alcalde de Valls i al diputat provincial senyor Vives.

SANT QUIRZE DE BESORA

Una festa escolar :: Teatrals. Altres noves

Diumenge passat tingué lloc al Collegi Popular la festa de fi de curs, i el repartiment de premis corresponents als exàmens celebrats el dimecres dia 11.

Va resultar una festa altament simpàtica, que satisfé el nombrós públic que la presencià, puix que pogué fer-se càrrec de la tasca pedagògica que en aquell casal benemèrit es desenrotlla.

La vetllada consistí en una colla de treballs literaris i musicals, i fou remarcable un estudi geogràfic de la nostra contrada, per l'alumne Emili Bosch. Una de les notes també molt simpàtiques fou que tots els números musicals foren acompanyats al piano pel dit alumne Bosch.

A la sala d'una de les aules hi havia exposats els treballs més notables dels alumnes. Es de remarcar una reproducció del Monestir de Ripoll, d'En Bosch.

També hi veiérem obres molt prometedores, de l'alumne Lluís Soler.

Cal remarcar, doncs, la tasca d'aquests dos alumnes, els més reeixits del Collegi.

Aquests actes, exàmens i festa, foren presidits per les autoritats i representació de la Junta del Patronat del Collegi.

— Dissabte passat, la companyia de l'actriu Josefina Tàpies (quatre personatges), representà "Mariàngela".

El treball dels actors i actrius, especialment de la senyora Tàpies, fou meritós, certament; però l'obra, per a nosaltres, no és del nostre gust.

El públic, no gaire nombrós. Cal remarcar que foren molt més aplaudides les poesies que recità la senyora Tàpies, que no pas l'obra representada.

— Sojorna entre nosaltres el pintor Lluís Torres Farell, amb la seva família.

També és esperat l'escriptor català Joan Santamaria.

— Es molt pròxima la installació a l'església parroquial d'un gran orgue.

CALDES DE MONTBUI

Teatrals

Exposició :: Pedregada

Tal com estava anunciat, diumenge passat va acomiadar-se del públic calderí la companyia dramàtica Torrents - Callejas, després de la seva curta, però brillant actuació en el teatre del Círcol Instructiu.

L'obra escollida per al seu comiat era "El místic", d'En Rossinyol.

L'espaiosa sala del Círcol es veié plena d'una selecta i escollida concurrència.

El senyor Torrents féu un "Mossèn Ramon" com no s'havia vist mai en aquesta vila. En diferents passatges de l'obra fou interromput el seu treball amb entusiastes aplaudiments, i al final de l'obra li fou tributada una calorosa ovació que obligà a aixecar el teló diverses vegades.

Mot bé també l'estudiosa primera actriu Maria Callejas, en el seu paper de "Marta", així com el senyor Biosca en el de "Secretari del Bisbe".

Tots els altres contribuïren a l'èxit.

Acabada la funció una bona colla d'amics i admiradors dels artistes d'aquesta companyia els oferiren un suculent refresc, on es posà de manifest les simpaties que han sabut captar-se durant la seva estada entre nosaltres.

Avui, dijous, amb l'obra "La dida" ha de debutar al mateix teatre la companyia que dirigeix el primer actor Bartomeu Pujol, i de la qual formen part les actrius del Teatre Novetats de Barcelona, Josefina Roca i Remei Cosmo.

— Les escoles nacionals graduades d'aquesta vila, durant dos dies han tingut oberta al públic l'exposició de treballs escolars corresponent al finit curs, la qual ha estat molt visitada i elogiada.

Sembla que per part de l'Ajuntament hi ha el propòsit d'acabar i embellir una mica els edificis que ocupen les dites escoles.

Ens és grat de donar aquesta notícia, perquè tal com estan constitueixen realment una vergonya presentar-los a la vista dels forasters.

— Dimarts a la nit descarregà una forta tempesta en aquest terme, que en alguns llocs ha anat acompanyada de ruixats de pedra, que en el temps que som haurà causat danys de consideració a les vinyes.

TARRAGONA

Concurs d'escacs :: Processó. Aplec sardanístic :: Demografia :: Homenatge a l'ex-secretari de l'Ajuntament

La Penya Esportiva Cafè de Tarragona ha organitzat al seu local un concurs d'escacs que ha despertat força interès entre els aficionats.

— El dia de la Verge del Carme, a la tarda, va celebrar-se la processó que organitzen els Pares Carmelites, la qual va recórrer els carrers de l'Assalt, Rambla de Sant Joan, passeig de Pi i Margall, Rambla de Sant Carles i carrer de l'Assalt.

— En l'Aplec sardanístic que se celebrarà diumenge vinent, degut a la iniciativa del Foment de la Sardana, hi prendran part les cobles La Principal de Bages, de Manresa; Barcelona, L'Harmonia i La Principal de Tarragona.

Totes quatre interpretaran com a darrera sardana "Juny", del plorat mestre Garreta.

— La cobla L'Harmonia, d'aquesta ciutat, ha adquirit instrumental nou a Figueres, a la casa Enric Soldevila.

— Durant el passat mes de maig, el moviment demogràfic de la província i ciutat fou el següent: 495 naixements, 392 defuncions, 269 matrimonis; i 29 naixements, 28 defuncions i 20 matrimonis, respectivament.

— Aprofitant l'assemblea general celebrada pel Collegi del Secretariat de la província, fou homenatjat amb un àpat a l'Hotel Europa l'ex-secretari de l'Ajuntament i ex-president del Collegi, senyor Ricard Nogués, el qual fou nomenat president honorari de l'agrupació.

MANRESA

Pluges i pedregades :: La festa del Carme :: Sardanes al Passeig :: Altres noves

Ha plogut en aquesta ciutat i comarca, si bé les pluges han durat poc i no han fet desaparèixer l'eixerreïment de les terres.

En alguns pobles comarcans, com Avinyó, Horta i Artés, han caigut fortes pedregades que han fet malbé, parcialment, les collites.

Cap al nord, les pluges han estat més abundants, particularment cap al Bergadà.

— A l'església de Nostra Dona del Carme s'ha celebrat la festa de la seva Patrona amb l'esplendor tradicional.

Ultra l'ofici del matí, a la tarda se celebrà la conclusió de la novena, amb sermó a càrrec de l'orador sagrat P. Frederic de Berga, i processó per l'interior del temple.

A la barriada del Carme han engalanat els carrers, i al vespre ha tingut lloc una audició de sardanes per la cobla La Principal de Manresa, a la placeta del Carme.

— El nou alcalde, senyor Montardit ha autoritzat les ballades de sardanes al Passeig, tal com s'havia fet els altres anys durant la temporada d'estiu.

— Amb motiu d'haver-se celebrat el proppassat diumenge la festa major de Súria, foren molts els manresans que es traslladaren a la vila veïna.

— Ha estat detingut, i alliberat al cap de poques hores, un mosso de la Fonda del Centre, acusat d'algun petit furt. Es tracta d'un vell de 75 anys.

— Hom diu que aviat seran proveïdes les places de regidor que encara queden vacants en el nostre Ajuntament, però no es diu per ara quins seran els designats.

— Segueixen amb molta activitat les obres de reconstrucció del Cinema Modern.

Hom diu que serà un dels nostres millors cinemes. Sembla que podrà inaugurar-se ja a últims d'any.

GIRONA

Ampliació d'estudis :: Plaça de veterinari :: Teresina Boronat al Teatre Principal :: Memòria reglamentària :: El Grup Escolar d'Olot :: Revisió de carruatges :: La festa major de Palafrugell

L'Escola d'Enginyers de Camins, Canals i Ports ha designat l'enginyer director d'Obres i Vies provincials, senyor Ramon Iribarren, per a realitzar estudis d'ampliació de "ferms especials" a França, Alemanya, Bèlgica i Anglaterra, i a aquest efecte la Comissió permanent de la Diputació li ha concedit una llicència de dos mesos.

— La Comissió provincial permanent ha acordat crear definitivament la plaça de veterinari dels serveis tècnics de l'Institut d'Higiene d'aquesta província.

— Diumenge a la nit actuarà al Teatre Principal la nostra gran dansarina Teresina Boronat.

Hi ha molta expectació per a veure-la dansar.

— En la darrera sessió de la Comissió permanent de la Diputació, va donar-se compte de la Memòria reglamentària redactada pel secretari, senyor Jaume Brunet, que contè els serveis provincials efectuats durant l'any 1927.

La Comissió acordà quedar assabentada i imprimir el susdit treball.

— Ha estat adjudicada al senyor Adolf Alonso la subhasta per a la construcció del Grup Escolar d'Olot, segons projecte de l'arquitecte senyor Goday.

— El governador ha disposat que l'inspector provincial de carruatges procedeixi a la revisió anual de tots els carruatges de tracció animal dedicats al servei públic de conducció de viatgers.

— Els dies 20, 21 i 22 d'aquest mes se celebrarà la festa major de Palafrugell, amb el concurs de les orquestres La Principal de La Bisbal i Renaixement, de Barcelona, i altres entitats musicals.

OLOT

Subhasta :: La Verge del Carme Altres noves

Ha estat concedida la subhasta de la construcció del grup escolar a Adolf Garro Alonso, el qual oferí fer-lo un 11'20 per cent més baix del tipus de subhasta.

— Les festes celebrades a llaor de la Verge del Carme pels veïns i Pares Carmelites, han estat molt lluïdes i concorregudes.

Als divins oficis predicà el nostre compatrici l'escolapi Pare Seguí, i hi assistiren el governador de la província, Diputació, Ajuntament i autoritats.

Després hi hagué un esplèndid banquet en el propi convent.

A la processó de la tarda portava el penó el senyor Chamorro i presidien les autoritats, Ajuntament i Diputació.

El "clou" de la festa fou el Ball del Drac, que la mainada celebrà moltíssim.

La part musical estigué a càrrec de la banda de la Casa de Misericòrdia de Girona.

També hi hagué audicions de sardanes i focs d'artifici.

— Per fi ha vingut la tan esperada pluja, que si bé no ha resolt del tot la secada ni ha fet minvar massa la calor, ha estat ben esperançadora per al sembrat.

— El mercat de dilluns estigué poc concorregut i animat.

IGUALADA

Exàmens al Conservatori de l'Ateneu Igualadí

Se celebraren amb gran brillantor els exàmens dels alumnes del Conservatori de l'Ateneu Igualadí. Formaren el jurat els distingits mestres mossèn Josep Muset Ferrer, Modest Serra i Joaquim Pecanins, i ocupà també un lloc en el jurat l'organista igualadí, recentment arribat de París, En Francesc Riba.

A la nit, després d'efectuar un petit concert, tingué lloc el repartiment de notes als alumnes. Clogué l'acte el mestre mossèn Muset, que presidia, amb un bellíssim parlament. Recomanà als alumnes que persistissin en la profitosa tasca empresa, que estimessin llur mestre, al qual deuen el que saben, i manifestà la gratíssima sorpresa que havia tingut en constatar el progrés material i espiritual d'Igualada, la seva ciutat nadiua.

Foren nombrosos els alumnes que obtingueren brillants notes, i malgrat haver estat sempre costum d'aquest Conservatori no atorgar notes honorífiques extraordinàries, el jurat cregué oportú atorgar "menció honorífica" a les senyoretes Joana Martí i Agustina Torres.

CORBERA DEL LLOBREGAT

La festa major

El propvinent diumenge, dia 22, s'escau ésser la festa major d'aquest encimbellat poble.

A més dels programes de les festes religioses i de caràcter oficial, s'estan preparant amb gran entusiasme per a celebrar les festes que organitzen les entitats recreatives i culturals corberenques, *com són:* Societat Sant Telm, Cafè Particular, La Diadema Corberenca i Can Costa, les quals tenen assenyalats diversos actes, com són funcions de teatre, concerts, balls, sardanes, etc.

Per a diumenge s'ha obtingut de la companyia d'automòbils L'Autocorb, S. A., que fa el servei diari de viatgers de Molins de Rei a Corbera, passant per La Palma de Cervelló, que per aquest dia de festa del poble posi un servei especial extraordinari a l'arribada de cada tren a Molins de Rei. Es favorablement comentat pel poble aquest acord del Consell d'administració de la Companyia, ja que coopera d'una manera positiva a què sigui més gran el nombre de forasters que hi acudeixin.

LLINAS DEL VALLES

La visita de Santiago Rossinyol

En assabentar-nos que havia arribat el nostre estimat mestre Santiago Rossinyol, de seguida ens arribàrem al Cafè Gay, a l'objecte de saludar-lo i felicitar-lo pel seu prompte restabliment. Li preguntàrem si es quedava entre nosaltres, i ens digué que no, que marxarà cap a Arbúcies, a provar de pintar una estona cada dia, tasca per a ell molt distreta. Li parlàrem de teatre, i ens digué que tenia dues obres acabades: una per al Novetats i una altra per al Romea.

Ens contà amablement els arguments, i no ens assegurà encara quina serà per una companyia o per l'altra, perquè no sap la temporada vinent quin serà l'elenc artístic que les composarà.

En preguntar-li si té cap més obra en projecte, ens digué que pensava lliurar-ne una a la companyia de l'Espanyol.

—¿També hi haurà un tallet per a la companyia d'En Santpere, la temporada vinent? — li digué un contertuli.

—Tallet o bé os, això se sap després — digué ell.

Hem saludat tota la seva família, i en acomiadar-nos, ens digué que el dia de Sant Jaume tornarà a ésser entre nosaltres per a passar la seva festa onomàstica aquí.

REUS

Representació suspesa :: L'aniversari d'En Guimerà :: Altres

La Companyia Vila-Daví, suspengué la representació de la comèdia "T'estimo", per causa de la mort de la mare del director de la dita Companyia senyor Daví. Es posà en escena l'obra de Guimerà "L'ànima és meva", escoltant força aplaudiments l'actor Alexandre Nolla, qui desempenyà el paper del personatge central de l'obra.

El dia 18, quart aniversari de la mort del gloriós poeta Angel Guimerà, s'han vist força llaçades negres als traus de les americanes i al pit de les noies.

La nota dels serveis prestats per la guàrdia urbana, ascendeix a un total de 400, entre tots els serveis que li són encarregats.

Amb gran animació s'ha celebrat la fira de Santa Maria, veient-se l'ermita de la Misericòrdia altament concorreguda, produint-se el tradicional rebombori de xiulets i trompetes.

SOLER I TORRA GMANS
BANQUERS
BITLLETS

Francesos,	23'90 per 100.
Anglesos,	29'56 pessetes.
Italians,	31'95 per 100.
Belgues,	84'85 per 100.
Suissos,	117'10 per 100.
Portuguesos,	0'25 pessetes.
Alemanya (Reichsmark),	1'45 idem.
Austria (Schilling),	0'82 idem.
Txecoslovàquia,	18 per 100.
Holandesos,	2'40 ptes.
[illegible] (Txervonetz),	17'00 id.
Grècia,	7'50 per 100.
Suècia,	1'60 ptes.
Noruega,	1'59 idem.
Dinamarca,	1'60 idem.
Finlàndia,	14 per 100.
Romania,	3'25 per cent.
Bulgària,	4 per 100.
Turquia,	2'05 pessetes.
Estats Units,	6'07 pessetes.
Canadà,	5'97 pessetes.
Argentins,	2'56 pessetes.
Uruguais,	5'80 pessetes.
Xilens,	0'70 pessetes.
Brasilers,	0'67 pessetes.
Bolivians,	1'75 idem.
Colombians,	5'50 idem.
Peruans,	21'50 pessetes.
Paraguais,	0'10 pessetes.
Venezuela,	1'00 idem.
Japonesos,	2'50 pessetes.
Algerins,	23'65 per 100.
Egipte,	29'60 pessetes.
Filipines,	2'50 idem.

OR

Alfons,	117'50 per 100.
Unces,	117'50 per 100.
4 i 2 duros,	117'50 per 100.
Un duro,	7'50 ptes.
Isabel,	118'50 per 100.
Francs,	116'50 per 100.
Lliures,	29'50 ptes.
Dolars,	6'05 idem.
Cubà,	6'00 idem.
Mexicà nou,	119 per 100.
Venezuela,	117 per 100.
Marcs,	141 per 100.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

III

Quan Mikhail Ivanovitx entrà amb la lletra a l'escriptori, el príncep, amb ulleres amb pàmpol, seia davant del secreter obert, amb una bugia al costat; amb la mà molt apartada aguantava els papers que llegia amb una actitud una mica solemne. (Aquells papers, observacions, com ell els anomenava, havien d'ésser remesos a l'emperador un cop ell fos mort.) Quan Mikhail Ivanovitx entrà les llàgrimes, provocades pel temps en què havia escrit, i per allò que llegia, omplien els ulls del príncep. Agafà de les mans de Mikhail Ivanovitx la lletra del príncep Andreu, se la ficà a la butxaca, arreglà els papers i cridà a Alpatitx, que feia estona que s'esperava.

En una petita fulla que tenia a la mà hi havia escrit tot el que calia comprar a Smolensk, i, tot passejant, donava ordres a Alpatitx, que esperava al peu de la porta.

—Primerament paper de lletres, entens, vuit mans; aquí tens el model, cantells daurats. Aquest és el model, han d'ésser absolutament iguals. Vernís, cera, segons la nota de Mikhail Ivanovitx.

Es passejava per la cambra i anava mirant el seu carnet.

—Després remetràs personalment aquesta lletra al governador.

Després venien els forrellats per a les portes de les noves construccions, fets exactament segons un model que ell havia imaginat. De seguida havia d'encarregar una caixeta per posar-hi el testament. La relació de les ordres a Alpatitx durà més de dues hores. El príncep ni arribà a deixar-lo parlar. S'assegué, reflexionà i aclucant els ulls es quedà adormit. Alpatitx féu un moviment.

---

aviat ordenava que li posessin el seu llit de campanya a la galeria, com es quedava al saló en el divan o al voltaire, sense despullar-se i fent badalles; aleshores no era pas la senyoreta Bourienne qui li feia la lectura, sinó el criat Petrutxa. De vegades passava la nit al menjador.

El primer d'agost arribà la segona lletra del príncep Andreu. En la primera, rebuda al cap de pocs dies de la seva marxa, el príncep Andreu demanava dòcilment perdó al seu pare de tot el que s'havia permès dir-li i li pregava que li tornés l'afecte.

A aquesta lletra el príncep hi respongué amb una altra d'afectuosa, i d'aquell dia ençà es tregué de la vora la francesa. La segona lletra del príncep Andreu, escrita als voltants de Vitebsk, explicava que els francesos ocupaven aquella ciutat i contenia una descripció sumària de tota la campanya amb un croquis del pla i consideracions sobre la marxa a seguir per la campanya.

En aquella lletra el príncep Andreu presentava al seu pare la incomoditat de la seva residència prop del teatre de la guerra, a la mateixa línia del moviment de les tropes, i li aconsellava d'anar-se'n a Moscou.

Aquell dia, durant el dinar, quan Desalles digué que, segons els rumors que circulaven, els francesos ja eren a Vitebsk, el vell príncep es recordà de la lletra del príncep Andreu.

—Avui he rebut una lletra del príncep Andreu — digué —. No l'has llegida, princesa Maria?

—No, pare — respongué la princesa —. No podia haver llegit la lletra, la recepció de la qual ignorava.

—Parla d'aquella guerra — continuà el príncep amb aquell somriure desdenyós que se li havia fet habitual i que tenia sempre que parlava d'aquella guerra.

—Segurament deu ésser molt interessant — digué Desalles —. El príncep deu estar ben informat..

—Ah, sí, molt interessant — digué la senyoreta Bourienne.

—Aneu-me-la a buscar, sabeu? damunt de la tauleta, sota el bloc que aguanta els papers — digué a la senyoreta Bourienne.

La francesa, tota radiant, boté.

—Ah, no — cridà arrugant les celles —. Ves-hi tu, Mikhail Ivanovitx. Mikhail Ivanovitx s'aixecà i anà a l'escriptori. Però així que

VICHY CATALA

Aigua mineral natural -- Digestiva -- Excel·lent per a taula -- De venda a tot arreu

ELS ESPECTACLES

:-: TEATRES :-:

TEATRE BARCELONA

Companyia catalana

CLARAMUNT-ADRIA

Avui, divendres, nit, a dos quarts d'onze: ESTRENA de la comèdia en tres actes, de Joan Vila Pagès i Francesc Ensenyat,

EL MOLI VERD

Demà, dissabte, tarda, **ELS ULTIMS ROVELLATS**

Nit, **EL MOLI VERD**

TEATRE TÍVOLI

El teatre més fresc de Barcelona

Companyia del teatre de la Comèdia de Madrid. — Director: CASIMIR ORTAS

Avui, divendres, nit, a dos quarts d'onze.

ESTRENA

a Barcelona de la farsa en tres actes, original de Pere Muñoz Seca i Josep Martínez Ruiz (Azorín),

EL CLAMOR

De grandiós èxit a Madrid i Saragossa. Magistral interpretació d'ORTAS, ZORRILLA i tota la companyia. Demà, dissabte, tarda, a preus populars, última de **LA FAMILIA ES UN ESTORBO**. Nit, **EL CLAMOR.** Diumenge, tarda, **LOLA, LOLITA, LOLILLA Y LOLO** i **EL CLAMOR.** Nit, **EL CLAMOR**

Es despatxa a comptadoria.

Gran Teatre del Bosc

Dissabte, 21 de juliol de 1928. Nit, a les deu. Gran companyia lírica de l'eminent tenor EMILI VENDRELL. Programa: La joia lírica en un acte i tres quadros, **LA VERBENA DE LA PALOMA**, per Mercè Melo i MATIES FERRET i principals parts de la companyia. La popular sarsuela en tres actes del mestre GUERRERO, **LOS GAVILANES**, pel popular EMILI VENDRELL, Mercè Melo i Maties Ferret, i altres parts de la companyia. Mestre director, Felip Caparrós. — Diumenge, 22, a les quatre de la tarda, FORMIDABLE CARTELL. 5 actes, 5. 2 formoses obres 2: L'aplaudida sarsuela en dos actes **LA DEL SOTO DEL PARRAL**, per l'aplaudidíssim barítón MATIES FERRET i la celebrada primera tiple MERCE MELO. Segon: La joia musical en tres actes, del mestre VIVES, **DOÑA FRANCISQUITA**, genial creació d'EMILI VENDRELL i les notabilíssimes primeres tiples JULITA GARCIA, MERCE MELO i altres parts de la companyia. GRAN PRESENTACIO. Nit, a un quart d'onze, primer, l'entremès **EL CHIQUILLO**. Segon: **DOÑA FRANCISQUITA**, per EMILI VENDRELL i altres artistes de la funció de la tarda. Tercer: En obsequi al públic, EMILI VENDRELL cantarà les cançons més escollides del seu vast repertori. Preus i altres detalls, per cartells. DILLUNS, DIMARTS i DIMECRES, el fakir BLACAMAN. La setmana vinent, DEBUT de la gran COMPANYIA D'OPERA ITALIANA.

TEATRE NOVETATS

El local més fresc de Barcelona

Avui, divendres, a les 10'30, nit, grandiós èxit de la companyia de MAGICA I IL·LUSIONISME,

MAIERONI

(El rei del misteri)

DE LA LLUNA A LA TERRA

Il·lusions a plena llum

EXIT de la distingida senyora MAIERONI, en l'elegant acte de MAGICA ORIENTAL.

A MI ELS ULLS!

Experiments que han estat efectuats amb èxit per MAIERONI davant les Universitats de Roma, Viena, París i Nova York.

AVIS: Durant aquest acte, purament científic, el senyor MAIERONI invita els senyors metges, estudiants i periodistes a què passin per l'escenari per tal de comprovar l'autenticitat dels seus experiments.

Demà, dissabte, nit, a les 10'30, GRANDIOSA FUNCIO.

BUTACA, 2 PTES. GENERAL, 0'50

:-: CINEMES :-:

COLISEVM

Orquestra dirigida pel mestre Blai Net

AVUI, un programa selecte **Janet Gaynor** i **Georges O'Brien** en **ALBADA (Amanecer)**

Superproducció Fox

Tarda, a les 6'25.

Nit, a les 10'45

LA PETITA DESFILADA

Producció Metro-Goldwyn per **Karl Dane**

Tarda, a les 5.

Nit, a les 9'30

Còmica i Revista

PREUS D'ESTIU

CINEMA PARIS

Avinguda Portal de l'Angel, 11 i 13

Orquestres Granados Fuselles

AVUI, DIVENDRES,

Tarda, a les 4'30 :: Nit, a les 9'30

REVISTA PARAMOUNT

El que ens porta el plaer

per Jacqueline Logan.

La grandiosa superproducció marca Fox Film,

PEL FILL

per la cèlebre artista Alma Rubens i Walter Mc Grail.

Casament per sorpresa, per la nena Baby Pagy.

Diumenge, colossal estrena a Barcelona: **EL CASTELL DE LA MORT LENTA**, per Lucien Legran i Bonatier.

:: CINEMA PRINCESA ::

Via Laietana, número 14

Local fresc. Sempre grans conjunts. Avui, divendres: **La lliga de natació**, còmica; **Sang i arena**, extraordinària cinta, pel malaguanyat Rudolf Valentino; **Noticiari Fox; La zona en perill**, preciosa cinta, per Kennet Mc. Donald; **El raig tejano**, joia Universal, pel cavallista Hoot Gibson. — Diumenge, nit, dues grans estrenes.

DIANA . COMTAL

BOHEMIA . ARGENTINA

ROYAL . IRIS PARK

Avui divendres. Sensacional programa d'èxits: **QUE LI VA PASSAR PAPA?**, per W. Oland i Roberle Fairbanks; el colossal film dramàtic **LA LLUM EN L'OSSCURITAT**, per Lila Lee i Edmund Love; **EL GENET DESCONEGUT**, per Ken Maynard; **L'HERENCIA D'EN FEFELIU** (dibuixos animals) i ***Noticiari Fox Vol. 4, núm. 13.***

Diumenge, nit, dues estrenes extraordinàries: **EL JUEU ERRANT** (primera jornada), i **MALALTA D'AMOR**, per Colleen Moore.

TRIOMF, MARINA I NOU

Avui, divendres: **El que va passar al papà, La tragèdia del nou circ, La noia del carrer, Un vol en austruç, Actualitats Gaumont.**

ARISTOCRÀTICS KURSAAL I SALÓ CATALUNYA

Orquestres: JOVER i TORRENTS

Els predilectes de famílies distingides

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a dos quarts de deu, programa extraordinari d'èxits" La sensacional comèdia dramàtica **EL CAMI RECTE** per la simpàtica estrella Viola Dana. La grandiosa superproducció **EL GEGANT DE LES MUNTANYES** per Elena Lunda i Dolly Gray. Completarà el programa la cinta còmica **ELS TREBALLS D'UN MARIT**, i el film natural **L'AIRE.**

Diumenge, matinal d'onze a una. Tarda, sessió contínua de 3'30 a 8, i nit, a les 9'30, les dues grans superproduccions **EL CAMI RECTE**, i **EL GEGANT DE LES MUNTANYES**

C A P I T O L   C I N E M A

PARADIS DE LA CINEMATOGRAFIA : ORQUESTRINA SUAE

PREFERIT PER LES FAMILIES DE BON GUST

Avui, divendres. Moda selecta. Preus populars d'estiu. Memorable represa de l'excelsa concepció cinematogràfica "Titan Fox" d'èxit sorollós **ALBADA (Amanecer)**, gloriosa creació de Janet Gaynor i George O'Brien; **La petita desfilada**, film "Metro-Goldwyn", genial interpretació còmica de Karl Dane; **Boda en quarantena**, còmica; **Magazine Metro.**—Dilluns vinent, l'estupenda represa de la "Metro-Goldwyn" **ELS VENCEDORS DEL FOC**, per Charles Ray, i estrena de **El màgic domini**, "Metro-Goldwyn", per la bellíssima Alice Terry. —— TELEFON A 38.

Casa Provincial de Caritat

SERVEI PUBLIC DE POMPES FÚNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA PROVINCIAL DE CARITAT, carrer de Torres Amat, núm. 8 (tocant a la plaça de Sepúlveda). *Telèfons A. 2480 i 3916.*

Subcentrals: Carrer Creu Coberta, núm. 91. Telèfon H. 1653.
Carrer del Clot, núm. 80. Telèfon S. M. 234.

Sucursals: SARRIA: Carrer Major, núm. 49. Telèfon G. 6330.
SANT ANDREU: Sant Andreu, núm. 221. Telèfon S. M. 265.
POBLE NOU: Passeig del Triomf, núm. 17. Telèfon S. M. 825.
LES CORTS: Plaça del Centre, núm. 4. Telèfon H. 104.
HOSPITALET: Central: carrer Laureà Miró, núm. 60. Telèfon 33.
Sucursal: carrer del Progrés, núm. 58.

Monumental :-: Pedro
Walkyria :-: Excelsior

Avui, divendres, exitàs de la gran represa Titan Fox **El setè cel**, per **Janet Gaynor** i Charles Farrell, i estrenes: **Coses de l'amor**, per Norma Shearer; **La filla de València**, per Olive Borden; **Un viatge de plaer; Compte amb el passat**, còmica.

Diumenge, nit, estrenes: **MES FORT QUE EL DESTI**, per Lilian Hall; **ELS DOS RIVALS**, per Maurice Flynn.

:-: DIVERSOS :-:

OLYMPIA

Demà, dissabte, a un quart d'onze, Comiat dels boxadors olímpics

8 sensacionals combats, 8!

CAMPIONS D'ESPANYA

amateurs contra professionals.

2 pessetes entrada general

TURO PARK

Frondosos jardins

Magnífiques atraccions. Aquesta nit, CONCERT per la **Banda de Caçadors núm. 1.**

CAFE RESTAURANT CARBO

ENTRADA DE PASSEIG CINQUANTA CENTIMS

CASINO SANT SEBASTIA

Avui, de 6 a 9: **TE DANSANT**, amenitzat per l'orquestra **BIANCO BACHICHA** i **l'ORQUESTRINA ROYAL.**

A les 11'30, Al **SALO DANCING, l'ORQUESTRINA ROYAL**, l'orquestra **BIANCO BACHICHA** i els professors **PASTRAT** i **MOLINS.**

A les 10, **CINEMA A LA PLATJA**, amb el següent programa: **REVISTA PARAMOUNT; POR D'AMAR**, per Florence Vidor i Olive Brook; **MADAME NO QUIERE HIJOS**, per Maria Korda i Harry Lietka.

Esplèndid servei de cafè-bar a la platja i concert a les terrasses.

Servei especial de gaviotas i golondrinas.

TEMPERATURA UNICA A BARCELONA

HOTEL FLORIDA

PARC DEL TIBIDABO

Restaurant. Esmorzar, a 10 ptes. Sopar, 12'50. Temperatura màxima, 26 graus. Mínima, 18. Es reserven habitacions per al setembre i octubre.

Completa fins al 31 d'agost

Telèfon 6458 G.

Abonaments de funicular a meitat de preu del bitllet ordinari. Només 20 pessetes el carnet de 40 passatges anada i tornada. Valeder per a dos anys. S'expenen a l'Administració de l'Hotel Florida. Taxi des de Plaça Catalunya a Florida, Ptes. 7'10. Tornada, Ptes. 4.

CLINICA M. VIDAL

Aquesta Clínica admet malalts de dins i fora de Barcelona, tant per a tractament quirúrgic com per a cures de repòs. Tota persona que tingui a casa un malalt i no el pugui assistir, pot portar-lo a aquesta Clínica, on estarà ben atès i més econòmicament que enlloc. Preus especials per a les societats d'assegurances.

CORTS CATALANES, 641, pral.

ELS AVORRITS DE SA BLENORRAGIA

Creient-la Incurable

Recorren a les antiques i segures

Especialitats Paradell **Assalt 28**

A PASTA PER A AFAITAR

NIX

ha estat elaborada pensant no sols en que ha de suavitzar el pèl per a fer-lo tallable sense gran esforç, sinó pensant també en què curi l'epidermis de tota irritació, grans, rojors, etc.

La Pasta NIX és, doncs, un factor preciós per a l'operació d'afaitar-se i al mateix temps un producte d'higiene per a la pell.

Usant la Pasta NIX s'eviten tots els perills de contagi, no sols per la naturalesa de la Pasta en sí, sinó també per que s'eliminen sabons, brotxes, vasos i tota mena ó objectes porta-microbis.

Usant la Pasta NIX simplificarà l'operació d'afaitar-se, hi empleara tres o quatre minuts, no sentirà després cap irritació ni molèstia a la pell i, si la tenia abans d'afaitar-se, li desapareixerà, perquè, cal no oblidar-ho, LA «PASTA NIX» ES, ABANS DE TOT, UN PRODUCTE PER A L'EPIDERMIS.

DEMANI-HO EN DROGUERIES, PERFUMERIES, ETC., AL PREU DE 2'50 PESSETES TUB

CAMBRES DE BANY I LLURS ACCESORIS

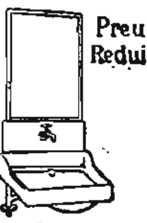

BANYERES
LAVABOS
WATERS
BIDETS
DUTXES
AIXETES
&c

Preus Reduits

ENRIC CARDONA
Vergara nº 1.
Cempte Assalt nº 39-43
BARCELONA

Català:

LA PUBLICITAT

és el teu diari

Màquinas para hacer

CALADOS

G. Weinhagen & Cª

Diputación 273

BARCELONA

hagué sortit, el vell príncep, mirant inquiet al seu voltant, llançà el tovalló i se n'hi anà ell mateix.

—No saben trobar les coses i ho regiren tot.

Mentre era fora, la princesa Maria, Desalles, la senyoreta Bourienne i fins Nikolenka es miraren en silenci.

El vell príncep tornà atrafegat, acompanyat de Mikhail Ivanovitx, amb un pla i la lletra, i se la posà al costat, sense donar-la a llegir a ningú en tot el dinar.

En passar al saló, donà la lletra a la princesa Maria i desplegà davant d'ell el pla de les noves construccions, damunt del qual fixà els ulls i ordenà a la princesa Maria que llegís en veu alta.

Quan la princesa Maria hagué acabat la lectura mirà interrogativament el seu pare. Ell mirava fixament el pla, submergit en els seus pensaments.

—Què us en sembla, príncep? — s'atreví a preguntar Desalles.

—Jo! jo! — féu el vell príncep, com si es despertés malhumorat, sense apartar els ulls del pla de construccions.

—És molt possible que el teatre de la guerra s'estengui tan a la vora nostre...

—Ah, ah, ah! El teatre de la guerra! — exclamà el vell príncep —. He dit i he repetit que el teatre de la guerra és la Polònia i que l'enemic no passarà mai el Niemen.

Desalles, admirat, mirava el príncep que parlava del Niemen justament quan l'enemic gairebé ja era a les ribes del Dnieper. La princesa Maria, però, que havia oblidat la situació geogràfica del Niemen, pensà que el seu pare tenia raó.

—Quan vingui el desglaç s'enfonsaran en els aigua-molls de Polònia. Ara no poden adonar-se'n... — pronuncià el príncep, pensant visiblement en la campanya de 1907, que li semblava que fos ahir. Benigsen hauria hagut d'entrar més aviat a Prússia i aleshores la cosa hauria fet una altra cara.

—Però, príncep — objectà tímidament Desalles — en la lletra es parla de Vitebsk.

—Ah! en la lletra sí, — pronuncià el príncep descontent —. Si... Tot d'una la cara se li enfosquí; callà.

—Sí, sí, escriu que els francesos han estat esclafats. Prop de quin riu? En quina ribera?

Desalles abaixà els ulls.

—El príncep no escriu res d'això — digué de baix en baix.

—No ho escriu? I bé, no m'ho he inventat pas jo, doncs!

Tots callaren una bona estona.

—Sí, sí... Vaja! Mikhail Ivanovitx — digué tot d'una alçant el cap i signant-li el pla de construccions. Explica quines obres s'hi han de fer a tot això. Mikhail Ivanovitx s'acostà al pla, i el príncep, després de parlar amb ell sobre les noves construccions, mirà malhumorat la princesa Maria i Desalles, i se n'anà al seu despatx.

La princesa Maria havia observat la mirada confosa i estranyada de Desalles dirigida al seu pare, el seu silenci i estava admirada que el príncep hagués oblidat la lletra del seu fill damunt la taula del saló. Però no solament tenia por de parlar i de preguntar a Desalles la causa de la seva confusió i del seu silenci, sinó que fins tenia por de pensar-hi.

A la tarda, Mikhail Ivanovitx anà a l'habitació de la princesa Maria, de part del príncep, a buscar la lletra del príncep Andreu oblidada al saló. La princesa Maria li donà la lletra. Amb tot i que li era desagradable, es permeté de preguntar a Mikhail Ivanovitx què feia el seu pare.

—Treballant sempre — digué Mikhail Ivanovitx amb un somriure respectuós que va fer empal·lidir la princesa. Es preocupa molt de les construccions noves. Ha llegit una estoneta, i ara — abaixà la veu — és a l'escriptori i probablement s'ocupa del testament. (Feia un quant temps que una de les ocupacions predilectes del príncep era examinar els papers que havia de deixar després de mort, i els quals anomenava el seu testament.)

—Tanmateix s'enviarà Alpàtitx a Smolensk? — preguntà la princesa Maria.

—Voleu callar! No en fa poc de temps que està a punt.

PROPIETARIS

faré una o diverses primeres hipoteques sobre finques urbanes dintre de Barcelona, per 400.000 pessetes, interès 6 per 100, tracte directe amb l'interessat. Viladomat 124, 3.er, 1.a

Petits Anuncis Classificats

OFERTES DE TREBALL

Falta

mig oficial ajustador mecànic. Aldana, 2, taller.

V E N D E S

CAIXES cabals ocasió, tot acer, des de 150 pessetes. Mallorca número 125, interior.

Pay-Pays

a 35 pessetes el miler, amb mànec i anunci, PULCRA. Carme, 76, 2on. 1a.

D I V E R S O S

Malalties dels bronquis

metge especialista DOMENECH I ROURA. [illegible]

Crèdit Agrari S. A.

necessitem a cada població important de Catalunya, AGENTS molt seriosos i ben relacionats amb els agricultors. Corts, 669, pral. Barcelona.

DIDES i minyones es col·loquen per l'Agència "La Comercial". Creu, 33 (carretera). Badalona.

CAPSES de LUXE

PER A CASAMENTS I BATEIGS

ANTIGA CASA

BARGUES

38 — SANT PAU — 38

ELS QUE ANEU A PARIS NO OBLIDEU

que trobareu

LA PUBLICITAT

a tots els quioscos dels *Grands Boulevards*, de la place de la Republique a la Madeleine.

A la place de la Bastille.
A la place de Saint Michel (costat Metropolità).
Al Boulevard Saint Michel.
Al Boulevard Sebastopol.

i a tots els grans quioscos de Paris

Fàbrica de Productes Ceràmics

Rajoles de València i articles de construcció

Casimir Vicens

Despatx: Tallers, 72
Telèfon A. 5820
Fàbrica: Carrer Benavent (prop de la Travessera de Sans)

BARCELONA